
**PROGRAM
RAZVOJA
KULTURE GRADA
KARLOVCA 2025.-
2029.**

Grad Karlovac

**Institut za razvoj i
međunarodne odnose – IRMO**

Zagreb, studeni 2024.

IRMO

Foto: Bukovacka, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Karlova%C4%8Dka_zvijezda- Izvor-Digitalni_Tisak.jpg

Program razvoja kulture Grada Karlovca 2024.-2029. rezultat je zajedničkog rada predstavnika sektora kulture grada Karlovca, Upravnog odjela za društvene djelatnosti te Radne grupe sastavljene od predstavnika kulture i predstavnika ostalih djelatnosti, uz podršku stručnog tima Instituta za razvoj i međunarodne odnose iz Zagreba.

Stručnjaci IRMO-a:

Dr. sc. Daniela Angelina Jelinčić

Dr. sc. Sanja Tišma

Mr. sc. Iva Tolić Mandić

Sadržaj

1. Uvod	6
2. Vizija	7
3. Opis prioritetnih područja/glavnih ciljeva	8
4. Posebni ciljevi s opisom i mjerama za provedbu	10
4.1. Popis mjera, aktivnosti i relevantnih pokazatelja rezultata	15
5. Tablični prikaz cjelovitog Akcijskog plana	23
6. Terminski plan provedbe strateških projekata	29
7. Usklađenost Programa razvoja kulture s relevantnim strateškim dokumentima	31
8. Okvir za praćenje i vrednovanje Programa	35
9. Annex 1: Osnovna analiza s ocjenom stanja	36
1. Osnovna obilježja grada Karlovca	38
Povijest.....	38
Položaj i ustroj.....	38
Demografija	38
Gospodarstvo.....	39
Okolnosti i izazovi kulture	39
2. Dosadašnja kulturna politika	40
3. Upravljanje kulturom, strateški i planski okvir razvoja kulture	42
3.1. Nacionalni strateški okvir	43
3.2. Županijski strateški okvir.....	44
3.3. Lokalni okvir kulturnih politika.....	44
4. Institucionalni okvir.....	45
4.1. Javne ustanove u kulturi	45
4.2. Civilni sektor u kulturi	46
4.3. Privatni sektor u kulturi.....	47
5. Djelatnosti kulture i kulturna produkcija	51
6. Kulturna infrastruktura	55
7. Kulturna baština.....	58
8. Financiranje kulture	60
9. Zaposlenost u sektoru kulture	65
9.1. Zaposlenost u javnim ustanovama u kulturi	65
9.2. Zaposlenost u civilnom kulturnom sektoru	66
9.3. Zaposlenost u privatnom kulturnom sektoru	66
10. Ekonomski pokazatelji poslovanja u sektoru kulture	68
10.1. Prihod javnog kulturnog sektora.....	68

10.2. Prihod civilnog kulturnog sektora	69
10.3. Prihod privatnog kulturnog sektora	70
11. Kulturna participacija i sudjelovanje u kulturi	72
12. Kulturna suradnja	75
13. Kultura i ostali sektori	77
13.1. Kultura i obrazovanje	77
13.2. Kultura i turizam	78
10. Annex 2: SWOT analiza	82
9. Izvori	89

1. Uvod

„Program razvoja kulture Grada Karlovca 2025.-2029.“ (u daljnjem tekstu Program) ima za cilj osigurati funkcionalno poslovanje sektora kulture u Karlovcu, a što može biti snažna karika za opći razvoj grada. Razvoj kulture grada Karlovca dosad se rukovodio strateškim načelima sadržanim u „Strategiji kulturnog razvoja Grada Karlovca 2014.–2024.“. Ovaj se strateški dokument planira u kratkoročnijem, petogodišnjem razdoblju te uzima u obzir dosad provedene, ali i neprovedene prioritete i aktivnosti sadržane u prethodnom strateškom dokumentu. Također, u obzir su uzeti i drugi lokalni strateški dokumenti koji na bilo koji način uključuju kulturu, kao što su „Strategija razvoja većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027.“, „Plan razvoja grada Karlovca 2021.-2030.“ i „Plan upravljanja Zvijezdom GGK 11/18“, kao i županijski „Plan razvoja Karlovačke županije 2021.-2027. godine“ odnosno nacionalni strateški dokumenti, konkretno „Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine“ te „Nacionalni plan razvoja kulture i medija za razdoblje od 2023. do 2027. godine“. Po pitanju sektorske suradnje, analizirana je i „Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine“ kako bi razvoj sektora kulture u Karlovcu bio vertikalno i horizontalno usklađen s postojećim važećim strateškim dokumentima. Dokument će se ostvariti kroz četiri prioriteta područja djelovanja odnosno devet posebnih ciljeva.

Vizija razvoja kulture grada Karlovca sažeta je u sljedećoj izjavi: **Povratak Zvijezdi koja sjaji na kulturnoj karti svijeta!** Prošireni tekst vizije nalazi se u idućem poglavlju.

Stručnjaci Instituta za razvoj i međunarodne odnose facilitirali su proces izrade Programa, a isti se izrađivao sudioničkim pristupom uključivši Radnu grupu - predstavnike sektora kulture, odnosno predstavnike turizma grada Karlovca, Upravnog odjela za društvene djelatnosti i ostalih gradskih odjela koji dijele ingerencije u području kulture. Isti su osigurali potrebne podatke i sudjelovali u kreiranju strateškog okvira kroz tri provedene radionice. Prva radionica bila je posvećena detektiranju problema, potreba i potencijala za razvoj kulture u Karlovcu odnosno izrade SWOT analize. Druga radionica se fokusirala na izradu zajedničke vizije razvoja kulture u gradu Karlovcu, odnosno ciljeva, a treća na izradu akcijskog plana kroz predložene mjere i aktivnosti. Kroz radionice su odabrana četiri prioriteta područja koja se smatraju ključnima za budući razvoj kulture u Karlovcu, a to su:

1. Zajedništvo kroz kulturu,
2. Snažno upravljanje kulturom,
3. Održiva kulturna infrastruktura,
4. Snažna kulturna ponuda.

Tijekom procesa izrade Programa, uz zajednički rad kroz radionice, nacrt dokumenta slao se Upravnom odjelu za društvene djelatnosti odnosno sudionicima, kao i suradnicima Radne grupe. Dokument je bio otvoren za komentare i sugestije s ciljem postizanja konsenzusa oko ključnih pitanja za razvoj kulture. Nakon cijelog procesa sudioničke izrade dokumenta održano je i javno savjetovanje sa zainteresiranom javnošću putem internetske stranice Grada Karlovca u zakonskom roku od 30 dana.

2. Vizija

Program sadrži viziju, prioritete javnih politika i posebne ciljeve koji se planiraju ostvariti do 2029. godine te mjere za njihovo ostvarenje. Vizija predstavlja najširi mogući okvir za usmjeravanje aktivnosti aktera koji sudjeluju u provedbi „Programa razvoja kulture Grada Karlovca 2025.-2029.“, a u koju su ugrađeni posebni ciljevi i mjere u nadležnosti Grada. Iako je Program sektorski dokument koji ima svoje specifičnosti, pri njegovoj izradi vodilo se računa i o usklađenosti s razvojnim smjerovima ostalih horizontalnih i vertikalnih razvojnih dokumenata kako bi se i s lokalne, karlovačke razine doprinijelo ostvarivanju ostalih regionalnih i nacionalnih planova odnosno planova ostalih horizontalnih područja na lokalnoj razini.

Vizija

POVRATAK ZVIJEZDI KOJA SJAJI NA KULTURNOJ KARTI SVIJETA!

Kultura života s višestoljetnom baštinom i međunarodno prepoznatljivim suvremenim kulturnim razvojem temeljena na znanju i zajedništvu u raznolikosti.

Ovakva vizija sažeto ocrta prioriteta područja kulturne politike, te izražava potrebu za zajedništvom u recentno promijenjenim (kulturnim) identitetima koji su realnost života u Karlovcu, za kvalitetan život s baštinom što podrazumijeva povećanu svijest i znanja njenog očuvanja i valorizacije općenito, a posebice u Zvijezdi odnosno za razvoj suvremenih kulturnih programa koji su prepoznatljivi i u širem međunarodnom okružju. Izjava o viziji „Povratak Zvijezdi koja sjaji na kulturnoj karti svijeta!“ koncentrira se na revitalizaciju života u karlovačkom gradskom središtu Zvijezda čiji bi pokretač trebali biti upravo kulturni sadržaji. Istina se cilja i na prepoznatljivost Karlovca. To ne isključuje i razvoj ostalih kulturnih sadržaja (izvan Zvijezde), ali ocrta prioritete.

Vizija je putokaz za razradu ciljeva i mjera kao ključnim područjima intervencije na lokalnoj razini. Istovremeno opisuje željena postignuća u čije će ostvarenje biti uključeni svi relevantni akteri.

3. Opis prioritetnih područja/glavnih ciljeva

Prioritetna područja koja imaju ulogu strateških ciljeva za budući razvoj kulture u Karlovcu su sljedeća:

- PP1. Zajedništvo kroz kulturu
- PP2. Dobro upravljanje kulturom
- PP3. Održiva kulturna infrastruktura
- PP4. Snažna kulturna ponuda.

Zajedništvo kroz kulturu

Ovo prioritetno područje u fokusu ima suradnju. Zajedništvo podrazumijeva suradnju profesionalne (institucionalne i nezavisne) i amaterske kulture te njihovo umrežavanje, odnosno suradnju unutar gradske uprave. Iako dosadašnja suradnja i na jednoj i na drugoj razini postoji, ona nije dovoljna odnosno redovita. Stoga se kroz ovo prioritetno područje želi osigurati suradnja i zajedništvo kroz umjetničko i kulturno stvaralaštvo koje bi potencijalno podiglo kvalitetu i raznolikost programa odnosno, koje bi kroz umrežavanje osnažilo upravljanje kulturnim projektima u smislu njihovog financiranja, optimizacije resursa i mogućih inovacija u kulturi. To podrazumijeva unutarnje, ali i vanjsko umrežavanje, dakle unutar sektora kulture, odnosno međusektorsku suradnju i to u lokalnom, regionalnom, nacionalnom i međunarodnom kontekstu. Isto može potaknuti nove projekte, a posredno i osnažiti kapacitete kulturnih aktera za dobro upravljanje kulturom čime se stječu pretpostavke za provedbu prioritetnog područja 2. Pored toga, zajedništvo se tiče i učinkovitije suradnje unutar gradske uprave kroz osiguranje zajedničkog planiranja i odlučivanja pojedinih gradskih odjela o pitanjima vezanima za kulturu.

Dobro upravljanje kulturom

Dobro upravljanje podrazumijeva učinkovito i odgovorno upravljanje sektorom, ustanovom/organizacijom, lokalitetom kulturne baštine, programom, planom ili projektom i sl., uzimajući u obzir potrebe društva u odlukama koje donosi. Istovremeno, zalaže se za procese u koje su kulturni akteri aktivno uključeni. Kao i kod prethodnog prioritetnog područja i ovdje se radi o upravljanju na dvije razine: upravljanje projektima/institucijama/lokalitetima koje provode nositelji kulturne ponude, odnosno upravljanje sektorom kulture na razini lokalne javne politike. Iako u Karlovcu postoje primjeri dobre prakse, postoji prostor za optimizaciju upravljanja kako ustanovama, tako i projektima, odnosno lokalitetima baštine. Kada se radi o nositeljima kulturne ponude, potrebno je osigurati jačanje njihovih kompetencija u području upravljanja kulturom, a za što je najprije potrebna analiza potreba prema kojoj će se osigurati i provedba edukacija na relevantne teme. Istovremeno, potrebno je osigurati podizanje svijesti lokalne zajednice koja živi u okviru baštinskih lokaliteta (Zvijezda) za pravilni život s baštinom koji će s jedne strane omogućiti očuvanje lokaliteta, a s druge omogućiti nesmetano odvijanje suvremenih aktivnosti koje su građanima svakodnevno potrebne. S druge strane, kako bi upravljanje sektorom kulture na razini lokalne javne politike, ali i javnih ustanova u kulturi bilo učinkovito, analiza je pokazala da je nužno unaprjeđenje samog sustava upravljanja prvenstveno kroz kapacitiranje dodatnim kadrovima koji su sada ispod minimuma. Unaprjeđenje sustava upravljanja kulturnih ustanova podrazumijeva nastavak rada na strateškim planovima uz njihovo usklađivanje s periodom provedbe ovog dokumenta te redovito praćenje učinkovitosti njihove provedbe.

Održiva kulturna infrastruktura

Karlovac trenutno raspolaže sredstvima EU-a koja se ulažu u obnovu kulturne infrastrukture. Tim će sredstvima dio kulturne infrastrukture biti obnovljen te će se tako omogućiti redovito funkcioniranje ustanova u novom ruhu. Međutim, dobrim upravljanjem, koje je predloženo kao prioritetno područje 3, potrebno je osigurati održivost te infrastrukture. Ista podrazumijeva ne samo fizičku održivost zgrada, već i njihovu financijsku, okolišnu i društvenu održivost. Uz to, kulturni sektor dodatno oskudijeva prikladnim prostorima za kulturne programe pa je potrebno ulagati i u izgradnju nove infrastrukture, osigurati dovršenje postojećih objekata za kulturne namjene (npr. Hrvatski dom, objekti u Zvijezdi, Mihalićeva kuća itd.). Također, potrebno je osigurati bolje tehničke i prostorne uvjete za rad kulturnog sektora što podrazumijeva modernizaciju i obnovu dotrajale tehničke opreme, odnosno osiguranje prostora za pohranu građe kulturnih ustanova kojima su ti prostori nasušno potrebni. Konačno, jednom kad je infrastruktura osigurana, istu je potrebno planski koristiti te osigurati njeno stabilno financiranje kroz sustavno daljnje ulaganje u objekte.

Snažna kulturna ponuda

Iako dosadašnja kulturna ponuda u Karlovcu pokazuje zanimljive iskorake, ista još uvijek nije dovoljno vidljiva za širu publiku, a inovacije su moguće i kroz njen dodatni razvoj. U tom smislu Zvijezda se vidi kao ishodište budućeg kulturnog života Karlovca te ju je, po ispunjenju prioritetnog područja 3 (obnova i održivost kulturne infrastrukture), potrebno revitalizirati kulturnim sadržajima odnosno potpornim sadržajima koji su komplementarni kulturnima (npr. obrazovni, turistički, ugostiteljski). Kako bi ti sadržaji publici uistinu bili zanimljivi i atraktivni, potrebno im je kontinuirano podizati kvalitetu, odnosno vidljivost, kroz višu kvalitetu kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, odnosno kroz razvoj promotivnih alata. Istovremeno s razvojem aktivnosti koje su namijenjene za privlačenje publike, važno je razvijati i samu publiku. To se tiče kako postojeće, tako i potencijalne publike, ali i kroz poticanje programa koji uključuju kulturnu raznolikost te suradnju s drugim sektorima. Naime, suživot s drugim kulturama koje su posljedica migracija u recentnoj povijesti Karlovca rezultirao je novom potencijalnom kulturnom ponudom, ali i novom publikom koju je potrebno senzibilizirati za život i konzumaciju kulturnih programa u Karlovcu. Također, publiku je moguće razvijati ne samo lokalno, već i kroz suradnju s turizmom za što Karlovac već posjeduje značajne pretpostavke obzirom na kulturno-turističku stratešku orijentaciju. Istovremeno, moguća je i suradnja s drugim sektorima (npr. zdravstvo, socijalna skrb, obrazovanje i sl.) kojima kultura može dati značajan doprinos te od kojih može kapitalizirati kroz privlačenje nove publike.

4. Posebni ciljevi s opisom i mjerama za provedbu

Prethodno navedena prioritetna područja kulturne politike Karlovca preduvjet su za definiranje posebnih ciljeva Programa razvoja kulture Grada Karlovca 2025.-2029. Svaki posebni cilj sadrži popis mjera koje doprinose njegovom ostvarenju.

Posebni cilj	Mjere
Prioritet 1. Zajedništvo kroz kulturu	
PC 1: Jačati suradnju profesionalne (institucionalne i nezavisne) i amaterske kulture te poticati unutarnje i vanjsko umrežavanje	1.1 Poticanje suradničkog umjetničkog i kulturnog stvaralaštva
	1.2 Osnaživanje kulturnog sektora za prijavu EU projekata
	1.3 Poticanje povezivanja kulturnog sektora na međuregionalnoj razini
	1.4 Poticanje umrežavanja kulturnog sektora na lokalnoj i međusektorskoj razini
PC 2: Jačati suradnju unutar gradskog sustava	2.1 Osiguranje suradnje gradske uprave u rješavanju zajedničkih pitanja
	2.2 Osiguranje suradnje gradske uprave s ustanovama u sustavu u rješavanju zajedničkih pitanja
Prioritet 2. Dobro upravljanje kulturom	
PC 3: Jačati kompetencije nositelja kulturne ponude te educirati lokalnu zajednicu	3.1 Osiguranje sustavnog obrazovanja za nositelje kulturne ponude u području upravljanja kulturom
	3.2 Podizanje svijesti lokalne zajednice za suživot s baštinom
PC 4: Osnažiti i optimizirati upravljanje kulturom	4.1 Osnaživanje kadrova u gradskoj upravi
	4.2 Uravnoteženje sustava upravljanja ustanova u kulturi
Prioritet 3. Održiva kulturna infrastruktura	
PC 5: Osigurati bolje tehničke i prostorne uvjete za rad kulturnog sektora	5.1 Modernizacija i obnova dotrajale tehničke opreme
	5.2 Osiguranje dovršenja postojeće i izgradnja nove infrastrukture uz zaštitu i valorizaciju kulturne baštine
PC 6: Osigurati održivost postojeće infrastrukture	6.1 Osiguranje planskog korištenja objekata za kulturne namjene
	6.2 Sustavno ulaganje u objekte kulturne namjene
Prioritet 4. Snažna kulturna ponuda	
PC 7: Pozicionirati Zvijezdu kao ishodište kulturnih sadržaja	7.1 Poticanje korištenja javnih (institucionalnih i otvorenih) prostora u Zvijezdi za kulturne namjene
	7.2 Osiguranje potpornih sadržaja (u suradnji s drugim gradskim Odjelima)
	8.1 Poticanje umjetničkog i kulturnog stvaralaštva uz podizanje njegove kvalitete

PC 8: Razvijati nove i podizati kvalitetu postojećih kulturnih programa te osigurati vidljivost kulturne ponude	8.2 Razvoj alata za promociju kulturnih sadržaja
PC 9: Razvijati publiku	9.1 Istraživanje postojeće i potencijalne publike s mogućnostima dosega publike
	9.2 Poticanje programa koji uključuju kulturnu raznolikost i suradnju s drugim sektorima

Kroz prioriteta područja kulturne politike u nastavku su definirani posebni ciljevi Programa razvoja kulture Grada Karlovca 2025.-2029. Posebni ciljevi povezani su s prioritetima, posebnim ciljevima i mjerama koji se mogu povezati s kulturom iz hijerarhijski nadređenih dokumenata – Plana razvoja grada Karlovca 2021.-2030. i „Nacionalnog plana razvoja kulture od 2023. do 2027. godine“. Svaki posebni cilj sadrži popis mjera koji doprinose njegovom ostvarenju.

Posebni cilj 1. Jačati suradnju profesionalne (institucionalne i nezavisne) i amaterske kulture te poticati unutarnje i vanjsko umrežavanje

Ovaj posebni cilj doprinosi podizanju kvalitete umjetničkog stvaralaštva kroz poticanje umjetničkog i kulturnog stvaralaštva, osnaživanje kulturnog sektora za prijavu EU projekata, ali i poticanje umrežavanja na međuregionalnoj, lokalnoj i međusektorskoj razini. To bi trebalo donijeti iskorake u kvaliteti kulturne produkcije, ali i bogatijoj kulturnoj ponudi na području grada Karlovca kroz razvoj novih programa u suradnji profesionalne i amaterske kulture te suradnje na međuregionalnoj, lokalnoj i međusektorskoj razini. Nadalje, prijava EU projekata u kulturi mogla bi doprinijeti većoj međunarodnoj vidljivosti.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj su sljedeće:

PC 1: Jačati suradnju profesionalne (institucionalne i nezavisne) i amaterske kulture te poticati unutarnje i vanjsko umrežavanje	1.1 Poticanje suradničkog, umjetničkog i kulturnog stvaralaštva
	1.2 Osnaživanje kulturnog sektora za prijavu EU projekata
	1.3 Poticanje povezivanja kulturnog sektora na međuregionalnoj razini
	1.4 Poticanje umrežavanja kulturnog sektora na lokalnoj i međusektorskoj razini

Posebni cilj 2. Jačati suradnju unutar gradske uprave

Suradnja je potrebna i u okviru gradske uprave vezano za zajednička pitanja, primjerice urbanog uređenja, obrazovanja, turizma što doprinosi učinkovitosti. Suradnjom gradskih upravnih odjela u rješavanju zajedničkih pitanja riješit će se problemi nadležnosti za određena pitanja poput javnih plastika, a suradnja s ustanovama u sustavu dovest će do usklađenosti u redovnim aktivnostima i upravljanju ustanovama, uz poticanje suradnje među samim ustanovama u kulturi radi provedbe zajedničkih projekata odnosno usklađivanja potrebnih resursa za redovito poslovanje.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj su sljedeće:

PC 2: Jačati suradnju unutar gradskog sustava	2.1 Osiguranje suradnje gradske uprave u rješavanju zajedničkih pitanja
	2.2 Osiguranje suradnje gradske uprave s ustanovama u sustavu u rješavanju zajedničkih pitanja

Posebni cilj 3. Jačati kompetencije nositelja kulturne ponude te educirati lokalnu zajednicu

Ovaj posebni cilj doprinijet će boljim kompetencijama nositelja kulturne ponude i stanovništva kroz sustavno obrazovanje nositelja kulturne ponude u području upravljanja kulturom te obrazovanje lokalne zajednice za život s kulturnom baštinom. Kroz analizu potreba za treningom te provođenje edukacija među nositeljima kulturne ponude te informiranjem stanovništva putem letaka, web stranica te organizacijom različitih edukativnih programa za stanovnike grada Karlovca doći će do jačanja kompetencija koje utječu na učinkovitije upravljanje kulturnom i kulturnom baštinom.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj su sljedeće:

PC 3: Jačati kompetencije nositelja kulturne ponude te educirati lokalnu zajednicu	3.1 Osiguranje sustavnog obrazovanja za nositelje kulturne ponude u području upravljanja kulturom
	3.2 Podizanje svijesti lokalne zajednice za suživot s baštinom

Posebni cilj 4. Osnažiti i optimizirati upravljanje kulturom

Ovaj će posebni cilj unaprjeđenjem sustava upravljanja ustanova u kulturi te kadrova u gradskoj upravi dovesti do optimalnog upravljanja kulturom grada Karlovca. To će se postići zapošljavanjem novih, kvalitetnih kadrova u gradskoj upravi što se pokazalo kao nasušna potreba. Kvalitetni novi kadrovi, koordinacija i praćenje te po potrebi ažuriranje planova i aktivnosti može rezultirati snažnim i optimalnim upravljanjem kulturom. Unaprjeđenje sustava upravljanja ustanova u kulturi podrazumijeva kontinuiran rad na strateškim planovima ustanova koji su usklađeni s rokom provedbe ovog Programa te kontinuirano praćenje učinkovitosti provedbe aktivnosti.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj su sljedeće:

PC 4: Osnažiti i optimizirati upravljanje kulturom	4.1 Osnaživanje kadrova u gradskoj upravi
	4.2 Unaprjeđenje sustava upravljanja ustanova u kulturi

Posebni cilj 5. Osigurati bolje tehničke i prostorne uvjete za rad kulturnog sektora

Ovim se posebnim ciljem utječe na bolje uvjete za rad kulturnog sektora kroz modernizaciju i obnovu dotrajale tehničke opreme te dovršenje postojeće i izgradnje nove infrastrukture uz zaštitu i valorizaciju kulturne baštine. Budući da je analiza stanja pokazala kako na području grada Karlovca

nedostaje infrastrukture u obliku prostora za kulturne programe, ali i prostora za pohranu građe umjetničkih institucija, ovim ciljem će se doprinijeti rješavanju tih problema.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj su sljedeće:

PC 5: Osigurati bolje tehničke i prostorne uvjete za rad kulturnog sektora	5.1 Modernizacija i obnova dotrajale tehničke opreme
	5.2 Osiguranje dovršenja postojeće i izgradnje nove infrastrukture uz zaštitu i valorizaciju kulturne baštine

Posebni cilj 6. Osigurati održivost postojeće infrastrukture

U prethodnom razdoblju, u Gradu Karlovcu značajno se ulagalo u infrastrukturu u kulturi. Ovim posebnim ciljem osigurati će se plansko korištenje te infrastrukture za kulturne namjene, ali i njeno stabilno financiranje. To podrazumijeva provedbu prethodno prihvaćenog Plana upravljanja Zvijezdom u periodu 2018.-2028. kao i digitalnu odnosno zelenu tranziciju u sektoru kulture odnosno uvećanje sredstava i povlastice za stanare kroz Program očuvanja i obnove objekata i infrastrukture zaštićene spomeničke baštine unutar kulturno-povijesne cjeline. Redovitim praćenjem i ažuriranjem Programa osigurati će se održivo očuvanje postojeće baštinske infrastrukture.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj su sljedeće:

PC 6: Osigurati održivost postojeće infrastrukture	6.1 Osiguranje planskog korištenja objekata za kulturne namjene
	6.2 Sustavno ulaganje u objekte kulturne namjene

Posebni cilj 7: Pozicionirati Zvijezdu kao ishodište kulturnih sadržaja

Revitalizacija Zvijezde otvara nove prostore koji se mogu koristiti za kulturne namjene te će ovaj posebni cilj doprinijeti korištenju javnih prostora u Zvijezdi upravo za kulturne namjene kroz prikupljanje interesa nositelja kulturnih programa za održavanje istih u Zvijezdi i subvencioniranje tih kulturnih programa. Također, kako bi se posjetiteljima kulturnih programa u Zvijezdi pružilo potpuno iskustvo, ovaj cilj doprinijet će i osiguranju potpornih sadržaja u Zvijezdi, poput ugostiteljskih objekata, u suradnji s ostalim upravnim odjelima Grada Karlovca.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj su sljedeće:

PC 7: Pozicionirati Zvijezdu kao ishodište kulturnih sadržaja	7.1 Poticanje korištenja javnih (institucionalnih i otvorenih) prostora u Zvijezdi za kulturne namjene
	7.2 Osiguranje potpornih sadržaja (u suradnji s drugim gradskim Odjelima)

Posebni cilj 8: Razvijati nove i podizati kvalitetu postojećih kulturnih programa te osigurati vidljivost kulturne ponude

Ovaj posebni cilj doprinosi podizanju kvalitete kulturne ponude grada Karlovca kroz sustavnu evaluaciju kvalitete provedenih programa i projekata financiranih iz gradskog proračuna odnosno kroz

razvijanje i dodavanje novih područja financiranja u Javni poziv za predlaganje programa i projekata javnih potreba u kulturi. Nadalje, ovim se ciljem potiče i vidljivost kulturne ponude kroz uspostavu kontinuirane komunikacije kulturnog sadržaja Karlovačkog kulturnog kalendara za građane, posjetitelje Karlovca i turiste.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj su sljedeće:

PC 8: Razvijati nove i podizati kvalitetu postojećih kulturnih programa te osigurati vidljivost kulturne ponude	8.1 Poticanje umjetničkog i kulturnog stvaralaštva uz podizanje njegove kvalitete
	8.2 Razvoj alata za promociju kulturnih sadržaja

Posebni cilj 9: Razvijati publiku

Ovaj posebni cilj doprinijet će segmentaciji publike i kulturne ponude te samom razvoju publike što će ojačati ulogu kulture u životima građana i posjetitelja Karlovca. Tome će pridonijeti i daljnji razvoj projekta Karlovačka kulturna iskaznica. Nadalje, kultura će imati bitnu ulogu u integraciji marginaliziranih društvenih skupina i zajednica poput migranata, ali i u suradnji s drugim sektorima poput obrazovanja, turizma, zdravlja, industrije, socijalne politike itd. Na taj način, kultura će proširiti svoju publiku.

Mjere pomoću kojih će se realizirati posebni cilj su sljedeće:

PC 9: Razvijati publiku	9.1 Istraživanje postojeće i potencijalne publike s mogućnostima dosega publike
	9.2 Poticanje programa koji uključuju kulturnu raznolikost i suradnju s drugim sektorima

4.1. Popis mjera, aktivnosti i relevantnih pokazatelja rezultata

PC 1. Jačati suradnju profesionalne (institucionalne i nezavisne) i amaterske kulture te poticati unutarnje i vanjsko umrežavanje

Mjera 1.1 Poticanje suradničkog umjetničkog i kulturnog stvaralaštva

Aktivnost	Nositelj	Ključni dionici	Pokazatelj rezultata	Godina	Učestalost praćenja	Izvor financiranja
Programi suradnje institucionalne i nezavisne kulture	UO za društvene djelatnosti	Ustanove i organizacije u kulturi i ostali korisnici	Broj programa suradnje institucionalne i nezavisne kulture	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
Programi suradnje profesionalne i amaterske kulture	UO za društvene djelatnosti	Ustanove i organizacije u kulturi i ostali korisnici	Broj programa suradnje profesionalne i amaterske kulture	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja

Mjera 1.2 Osaživanje kulturnog sektora za prijavu EU projekata

Aktivnost	Nositelj	Ključni dionici	Pokazatelj rezultata	Godina	Učestalost praćenja	Izvor financiranja
Iniciranje edukacije za prijavu EU projekata u području kulture	UO za društvene djelatnosti	UO za gospodarstvo, razvoj grada i fondove EU Ustanove kulture	Broj edukacija djelatnika kulturnog sektora	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
			Broj polaznika edukacija	2029.	godišnje	
			Broj novih projekata sufinanciranih EU sredstvima	2029.	2029.	
Sufinanciranje međunarodnih EU projekata kulturne suradnje, razmjene i mobilnosti	UO za gospodarstvo, razvoj grada i fondove EU	UO za društvene djelatnosti	Broj sufinanciranih EU projekata	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
			Broj uključenih dionika iz sektora kulture	2029.	godišnje	

Mjera 1.3 Poticanje povezivanja kulturnog sektora na međuregionalnoj razini

Aktivnost	Nositelj	Ključni dionici	Pokazatelj rezultata	Godina	Učestalost praćenja	Izvor financiranja
Poticanje suradnje na pripremi i provedbi EU projekata i drugih projekata kulturne suradnje	UO za društvene djelatnosti	UO za gospodarstvo, razvoj grada i fondove EU	Broj suradnji na pripremi i provedbi EU projekata	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
Poticanje suradnje na gostovanjima i razmjeni kulturnih programa	UO za poslove gradonačelnika	UO za društvene djelatnosti	Broj gostovanja i broj razmjena	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja

Mjera 1.4 Poticanje umrežavanja kulturnog sektora na lokalnoj i međusektorskoj razini

Aktivnost	Nositelj	Ključni dionici	Pokazatelj rezultata	Godina	Učestalost praćenja	Izvor financiranja
Aktivnosti lokalnog umrežavanja unutar kulturnog sektora i s drugim sektorima	Ustanove/organizacije u kulturi	UO za gospodarstvo, razvoj grada i fondove EU, UO za društvene djelatnosti, UO za poslove gradonačelnika, TZGK	Broj događanja (sudioničkih projekata)	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
			Broj polaznika programa za integraciju posebnih skupina	2029.	godišnje	
Potpora programima suradnje kulturnog sektora s drugim sektorima (turizam, obrazovanje, zdravstvo, socijalna skrb itd.)	UO za društvene djelatnosti	Ostali nadležni UO Ostali dionici	Broj financiranih programa s drugim sektorima	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i ostali izvori financiranja

PC 2: Jačati suradnju unutar gradskog sustava

Mjera 2.1 Osiguranje suradnje gradske uprave u rješavanju zajedničkih pitanja

Aktivnost	Nositelj	Ključni dionici	Pokazatelj rezultata	Godina	Učestalost praćenja	Izvor financiranja
Poticanje suradnje gradskih Odjela po pitanju skrbi o javnim plastikama u vlasništvu Grada Karlovca, postavljanja spomen obilježja i sakralnih obilježja	UO za društvene djelatnosti	UO za komunalno gospodarstvo, promet i mjesnu samoupravu UO za prostorno uređenje i poslove provedbe dokumenata prostornog uređenja Konzervatorski odjel u Karlovcu	Broj sastanaka s temom javnih plastika	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
			Broj riješenih upita kroz Povjerenstvo za spomen-ploče, skulpture, spomenike i sakralna obilježja	2025.	godišnje	
Suradnja gradskih Odjela po pitanju ostalih tekućih problema s utjecajem na razvoj kulture	UO za društvene djelatnosti	Svi UO Sve gradske tvrtke	Broj sastanaka vezanih uz tekuće probleme	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca

Mjera 2.2 Osiguranje suradnje gradske uprave s ustanovama u sustavu u rješavanju zajedničkih pitanja

Aktivnost	Nositelj	Ključni dionici	Pokazatelj rezultata	Godina	Učestalost praćenja	Izvor financiranja
Intenziviranje koordinacijskih sastanaka UO za društvene djelatnosti s ustanovama u kulturi	UO za društvene djelatnosti	Ustanove u kulturi	Broj sastanaka i broj riješenih pitanja	2025.	godišnje	Redovna djelatnost ustanova u kulturi

Intenziviranje međusobnih koordinacijskih sastanaka ustanova u kulturi	Ustanove u kulturi	.	Broj sastanaka i broj riješenih pitanja	2025.	godišnje	Redovna djelatnost ustanova u kulturi
--	--------------------	---	---	-------	----------	---------------------------------------

PC 3: Jačati kompetencije nositelja kulturne ponude te educirati lokalnu zajednicu

Mjera 3.1 Osiguranje sustavnog obrazovanja za nositelje kulturne ponude u području upravljanja kulturom

Aktivnost	Nositelj	Ključni dionici	Pokazatelj rezultata	Godina	Učestalost praćenja	Izvor financiranja
Analiza potreba za edukacijom i izrada plana edukacija u kulturnom sektoru	Ustanove i organizacije u kulturi	UO za društvene djelatnosti	Studija analize potreba za edukacijom i Plan edukacija	2025.	1x	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
Provedba edukacija	UO za društvene djelatnosti	Ustanove i organizacije u kulturi	Broj provedenih edukacija	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
			Broj polaznika edukacija	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja

Mjera 3.2 Podizanje svijesti lokalne zajednice za suživot s baštinom

Aktivnost	Nositelj	Ključni dionici	Pokazatelj rezultata	Godina	Učestalost praćenja	Izvor financiranja
Informiranje građana putem društvenih mreža i ostalih kanala komunikacije	Konzervatorski odjel u Karlovcu	UO za društvene djelatnosti Zainteresirana javnost	Broj informativnih sadržaja	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
Izrada informativnih sadržaja za građane	UO za poslove gradonačelnika	UO za društvene djelatnosti Konzervatorski odjel u Karlovcu	Izrađen obrazovni sadržaj	2025.	1 x	Proračun Grada Karlovca

PC 4. Osnažiti i optimizirati upravljanje kulturom

Mjera 4.1 Osnaživanje kadrova u gradskoj upravi

Aktivnost	Nositelj	Ključni dionici	Pokazatelj rezultata	Godina	Učestalost praćenja	Izvor financiranja
Zapošljavanje novih djelatnika u Odsjeku za kulturu i kulturnu baštinu	UO za društvene djelatnosti	-	Broj novih zaposlenika	2025.	godišnje	Proračun Grada Karlovca

Mjera 4.2 Uravnoteženje sustava upravljanja ustanova u kulturi

Aktivnost	Nositelj	Ključni dionici	Pokazatelj rezultata	Godina	Učestalost praćenja	Izvor financiranja
Nastavak rada na strateškim planovima ustanova u kulturi	Ustanove u kulturi	UO za društvene djelatnosti	Izrađeni i unaprijeđeni petogodišnji planovi	2025.	1 x	Redovna djelatnost ustanova u kulturi
Kontinuirano praćenje učinkovitosti provedbe strateških planova i njihovo usklađivanje	Ustanove u kulturi	UO za društvene djelatnosti	Izvešće o učinkovitosti provedbe aktivnosti	2029.	godišnje	Redovna djelatnost ustanova u kulturi

PC 5. Osigurati bolje tehničke i prostorne uvjete za rad kulturnog sektora

Mjera 5.1 Modernizacija i obnova dotrajale tehničke opreme

Aktivnost	Nositelj	Ključni dionici	Pokazatelj rezultata	Godina	Učestalost praćenja	Izvor financiranja
Detektiranje potreba za novom opremom	Ustanove/organizacije u kulturi	UO za društvene djelatnosti	Izveštaj	2025.	1 x	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
Nabava nove tehničke opreme	Ustanove/organizacije u kulturi	UO za društvene djelatnosti	Broj nove tehničke opreme	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
			Proračunska izdvajanja za nabavu opreme	2029	godišnje	
Osiguranje prostora i opreme za pohranu građe kulturnih ustanova (čuvaonica)	Ustanove/organizacije u kulturi	UO za društvene djelatnosti UO za imovinsko pravne poslove i upravljanje imovinom UO za poslove gradonačelnika	Broj novih prostora za pohranu građe kulturnih ustanova	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
			Površina novih prostora za pohranu građe kulturnih ustanova	2029.	godišnje	

Mjera 5.2 Osiguranje dovršenja postojeće i izgradnje nove infrastrukture uz zaštitu i valorizaciju kulturne baštine

Aktivnost	Nositelj	Ključni dionici	Pokazatelj rezultata	Godina	Učestalost praćenja	Izvor financiranja
Uređenje i stavljanje u funkciju ustanove Hrvatski dom	UO za gradnju i zaštitu okoliša UO za društvene djelatnosti	Konzervatorski odjel u Karlovcu i MKiM RH	Dovršenje obnove Hrvatskog doma	2026.	1 x	Proračun Grada Karlovca i Proračun MKiM RH
Uređenje i stavljanje u funkciju objekata u Zvijezdi (Bosanski magazin, Knjižnica za mlade, KAMOD)	UO za gradnju i zaštitu okoliša UO za društvene djelatnosti	Veleučilište u Karlovcu, Grad Karlovac, GKKA, Konzervatorski odjel u Karlovcu	Dovršenje obnove i opremanje objekata u Zvijezdi	2029.	1 x	Proračun Grada Karlovca i Proračun MKiM RH

Uređenje i stavljanje u funkciju Mihalićeve kuće	UO za gradnju i zaštitu okoliša UO za društvene djelatnosti	Grad Karlovac, GKKA	Dovršenje obnove i opremanje objekta	2025.	1x	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
Stalna izložba u branič kuli Starog grada Dubovca	MGK	UO za društvene djelatnosti UO za gospodarstvo, razvoj grada i fondove EU	Izrada i postavljanje Stalne izložbe	2027.	1x	Proračun Grada Karlovca i ITU mehanizam
Obnova kurije Muzeja grada Karlovca na Strossmayerovom trgu	UO za gradnju i zaštitu okoliša UO za društvene djelatnosti	MGK	Dovršenje obnove	2025.	1x	Fond solidarnosti EU, državni proračun, NPOO
Stalni postav u kuriji Muzeja grada Karlovca na Strossmayerovom trgu	MGK		Izrada i postavljanje Stalnog postava	2026.	1x	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja

PC 6. Osigurati održivost postojeće infrastrukture

Mjera 6.1 Osiguranje planskog korištenja objekata za kulturne namjene

Aktivnost	Nositelj	Ključni dionici	Pokazatelj rezultata	Godina	Učestalost praćenja	Izvor financiranja
Provedba Plana upravljanja Zvijezdom (zona kulturno-povijesne urbanističke cjeline grada Karlovca) u periodu 2018.-2028.	UO za društvene djelatnosti	Svi UO u skladu s nadležnosti Ostali dionici u kulturi	Izvršene faze provedbe Plana	2029.	1 x	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
Digitalna tranzicija u sektoru kulture	Ustanove u kulturi	UO za društvene djelatnosti	Broj provedenih procesa digitalizacije	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
Zelena tranzicija u sektoru kulture	Ustanove u kulturi	UO za društvene djelatnosti	Broj projekata energetske obnove u sektoru kulture	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja

Mjera 6.2 Sustavno ulaganje u objekte kulturne namjene

Aktivnost	Nositelj	Ključni dionici	Pokazatelj rezultata	Godina	Učestalost praćenja	Izvor financiranja
Uvećanje sredstava i povlastice za stanare kroz Program očuvanja i obnove objekata i infrastrukture zaštićene spomeničke baštine unutar kulturno-povijesne cjeline	UO za gradnju i zaštitu okoliša	UO za društvene djelatnosti UO za proračun i financije	Postotak uvećanja sredstava i broj uvedenih povlastica kroz Program	2025.	godišnje	Proračun Grada Karlovca (spomenička renta)
Redovito praćenje i ažuriranje Programa	UO za društvene djelatnosti	UO za proračun i financije	Praćenje Programa	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca
			Ažuriranje Plana financiranja objekata kulturne namjene po potrebi	2029.	godišnje	

PC 7. Pozicionirati Zvijezdu kao ishodište kulturnih sadržaja

Mjera 7.1 Poticanje korištenja javnih (institucionalnih i otvorenih) prostora u Zvijezdi za kulturne namjene

Aktivnost	Nositelj	Ključni dionici	Pokazatelj rezultata	Godina	Učestalost praćenja	Izvor financiranja
Prikupljanje iskaza interesa nositelja kulturnih programa za sudjelovanje u manifestacijama Grada Karlovca (Zvezdano ljeto, Dani piva, Advent u Karlovcu)	UO za gospodarstvo, razvoj grada i fondove EU	UO za društvene djelatnosti Ostali dionici u kulturnom sektoru	Broj prikupljenih iskaza interesa nositelja kulturnih programa	2025.	3 x	Proračun Grada Karlovca
Subvencioniranje programa korištenja javnih prostora u Zvijezdi za kulturne namjene putem Programa javnih potreba u kulturi i srodnih javnih poziva	UO za društvene djelatnosti UO za gospodarstvo, razvoj grada i fondove EU	UO za proračun i financije Ustanove u kulturi	Broj kulturnih programa u Zvijezdi	2025.	godišnje	Proračun Grada Karlovca
			Iznos subvencija	2025.	godišnje	

Mjera 7.2 Osiguranje potpornih sadržaja (u suradnji s drugim gradskim Odjelima)

Aktivnost	Nositelj	Ključni dionici	Pokazatelj rezultata	Godina	Učestalost praćenja	Izvor financiranja
Prikupljanje iskaza interesa poduzetnika za rad u Zvijezdi	UO za gospodarstvo, razvoj grada i fondove EU	Zainteresirani poslovni subjekti UO za društvene djelatnosti	Prikupljanje iskaza interesa poduzetnika za rad u Zvijezdi	2026.	1x	Proračun Grada Karlovca
Osiguranje sustava subvencija za poduzetnike koji bi htjeli raditi u Zvijezdi	UO za gospodarstvo, razvoj grada i fondove EU	UO za društvene djelatnosti, UO za proračun i financije, Zainteresirani poslovni subjekti	Broj subvencioniranih poduzetnika	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca
			Iznos subvencija	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca

PC 8. Razvijati nove i podizati kvalitetu postojećih kulturnih programa te osigurati vidljivost kulturne ponude

Mjera 8.1 Poticanje umjetničkog i kulturnog stvaralaštva uz podizanje njegove kvalitete

Aktivnost	Nositelj	Ključni dionici	Pokazatelj rezultata	Godina	Učestalost praćenja	Izvor financiranja
Sustavna evaluacija kvalitete provedenih financiranih programa i projekata	UO za društvene djelatnosti UO za gospodarstvo, razvoj grada i fondove EU UO za poslove gradonačelnika	Dionici u kulturnom sektoru kojima Grad Karlovac financira programe i projekte koje provode	Viša kvaliteta programa i veća posjećenost	2026.	1 x	Proračun Grada Karlovca
Razvijanje i dodavanje novih područja financiranja u Javni poziv za predlaganje programa i projekata javnih potreba u kulturi	UO za društvene djelatnosti	Zainteresirani dionici u kulturnom sektoru	Uvedeno novo područje financiranja	2026.	1 x	Proračun Grada Karlovca
			Broj projekata sufinanciranih putem proširenog poziva	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca

Mjera 8.2 Razvoj alata za promociju kulturnih sadržaja

Aktivnost	Nositelj	Ključni dionici	Pokazatelj rezultata	Godina	Učestalost praćenja	Izvor financiranja
Uspostava sustava kontinuirane komunikacije kulturnih sadržaja Karlovačkog kulturnog kalendara	UO za društvene djelatnosti	TZGK	Uspostavljen sustav komunikacije	2025.	1 x	Proračun Grada Karlovca Proračun TZGK i ostali izvori financiranja
			Objavljivanje Kulturnog kalendara na mjesečnoj bazi uz dodatne promidžbene aktivnosti	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca Proračun TZGK i ostali izvori financiranja

PC 9. Razvijati publiku

Mjera 9.1 Istraživanje postojeće i potencijalne publike s mogućnostima dosega publike

Aktivnost	Nositelj	Ključni dionici	Pokazatelj rezultata	Godina	Učestalost praćenja	Izvor financiranja
Studija segmentacije publike i kulturne ponude te potreba publike	UO za društvene djelatnosti	TZGK Ostali dionici	Studija segmentacije publike i kulturne ponude te potreba publike	2026.	1 x	Proračun Grada Karlovca i ostali izvori financiranja
Akcijski plan razvoja publike	UO za društvene djelatnosti	Ostali dionici	Akcijski plan razvoja publike	2026.	1 x	Proračun Grada Karlovca i ostali izvori financiranja
Razvoj projekta Karlovačka kulturna iskaznica	UO za društvene djelatnosti	Ustanove kulture, osnovne škole i srednje škole na području grada	Novouključeni programi i novouključene ustanove	2026.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i ostali izvori financiranja

Mjera 9.2 Poticanje programa koji uključuju kulturnu raznolikost i suradnju s drugim sektorima

Aktivnost	Nositelj	Ključni dionici	Pokazatelj rezultata	Godina	Učestalost praćenja	Izvor financiranja
Potpora kulturnim programima za integraciju migranata, stranih radnika, hrvatskih iseljenika i inozemnih doseljenika	UO za društvene djelatnosti UO za poslove gradonačelnika	Ostali dionici	Broj financiranih programa za integraciju posebnih skupina	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i ostali izvori financiranja
			Broj polaznika programa za integraciju posebnih skupina	2029.	godišnje	

5. Tablični prikaz cjelovitog Akcijskog plana

PRIORITET: Zajedništvo kroz kulturu						
PC 1. Jačati suradnju profesionalne (institucionalne i nezavisne) i amaterske kulture te poticati unutarnje i vanjsko umrežavanje						
Mjera 1.1 Poticanje suradničkog umjetničkog i kulturnog stvaralaštva						
Aktivnost	Nositelj	Ključni dionici	Pokazatelj rezultata	Godina	Učestalost praćenja	Izvor financiranja
Programi suradnje institucionalne i nezavisne kulture	UO za društvene djelatnosti	Ustanove i organizacije u kulturi i ostali korisnici	Broj programa suradnje institucionalne i nezavisne kulture	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
Programi suradnje profesionalne i amaterske kulture	UO za društvene djelatnosti	Ustanove i organizacije u kulturi i ostali korisnici	Broj programa suradnje profesionalne i amaterske kulture	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
Mjera 1.2 Osnaživanje kulturnog sektora za prijavu EU projekata						
Iniciranje edukacije za prijavu EU projekata u području kulture	UO za društvene djelatnosti	UO za gospodarstvo, razvoj grada i fondove EU Ustanove kulture	Broj edukacija djelatnika kulturnog sektora	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
			Broj polaznika edukacija	2029.	godišnje	
			Broj novih projekata sufinanciranih EU sredstvima	2029.	2029.	
Sufinanciranje međunarodnih EU projekata kulturne suradnje, razmjene i mobilnosti	UO za gospodarstvo, razvoj grada i fondove EU	UO za društvene djelatnosti	Broj sufinanciranih EU projekata	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
			Broj uključenih dionika iz sektora kulture	2029	godišnje	
Mjera 1.3 Poticanje povezivanja kulturnog sektora na međuregionalnoj i međunarodnoj razini						
Poticanje suradnje na pripremi i provedbi EU projekata i drugih projekata kulturne suradnje	UO za društvene djelatnosti	UO za gospodarstvo, razvoj grada i fondove EU	Broj suradnji na pripremi i provedbi EU projekata	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
Poticanje suradnje na gostovanjima i razmjeni kulturnih programa	UO za poslove gradonačelnika	UO za društvene djelatnosti	Broj gostovanja i broj razmjena	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
Mjera 1.4 Poticanje umrežavanja kulturnog sektora na lokalnoj i međusektorskoj razini						
Aktivnosti lokalnog umrežavanja unutar kulturnog sektora i s drugim sektorima	Ustanove/organizacije u kulturi	UO za gospodarstvo, razvoj grada i fondove EU, UO za društvene djelatnosti, UO za poslove gradonačelnika,	Broj događanja (sudioničkih projekata)	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja

		TZGK				
			Broj polaznika programa za integraciju posebnih skupina	2029.	godišnje	
Potpora programima suradnje kulturnog sektora s drugim sektorima (turizam, obrazovanje, zdravstvo, socijalna skrb itd.)	UO za društvene djelatnosti	Ostali nadležni UO Ostali dionici	Broj financiranih programa s drugim sektorima	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i ostali izvori financiranja
PC 2: Jačati suradnju unutar gradskog sustava						
Mjera 2.1 Osiguravanje suradnje gradske uprave u rješavanju zajedničkih pitanja						
Poticanje suradnje gradskih Odjela po pitanju skrbi o javnim plastikama u vlasništvu Grada Karlovca, postavljanja spomen obilježja i sakralnih obilježja	UO za društvene djelatnosti	UO za komunalno gospodarstvo, promet i mjesnu samoupravu UO za prostorno uređenje i poslove provedbe dokumenata prostornog uređenja Konzervatorski odjel u Karlovcu	Broj sastanaka s temom javnih plastika	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
			Broj riješenih upita kroz Povjerenstvo za spomen-ploče, skulpture, spomenike i sakralna obilježja	2025.	godišnje	
Suradnja gradskih Odjela po pitanju ostalih tekućih problema s utjecajem na razvoj kulture	UO za društvene djelatnosti	Svi UO Sve gradske tvrtke	Broj sastanaka vezanih uz tekuće probleme	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca
Mjera 2.2 Osiguravanje suradnje gradske uprave s institucijama u sustavu u rješavanju zajedničkih pitanja						
Intenziviranje koordinacijskih sastanaka UO za društvene djelatnosti s ustanovama u kulturi	UO za društvene djelatnosti	Ustanove u kulturi	Broj sastanaka i broj riješenih pitanja	2025.	godišnje	Redovna djelatnost ustanova u kulturi
Intenziviranje međusobnih koordinacijskih sastanaka ustanova u kulturi	Ustanove u kulturi	.	Broj sastanaka i broj riješenih pitanja	2025.	godišnje	Redovna djelatnost ustanova u kulturi
PRIORITET: Dobro upravljanje kulturom						
PC 3: Jačati kompetencije nositelja kulturne ponude te educirati lokalnu zajednicu						
Mjera 3.1 Osiguranje sustavnog obrazovanja za nositelje kulturne ponude u području upravljanja kulturom						
Analiza potreba za edukacijom i izrada plana edukacija u kulturnom sektoru	Ustanove i organizacije u kulturi	UO za društvene djelatnosti	Studija analize potreba za edukacijom i Plan edukacija	2025.	1x	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
Provedba edukacija	UO za društvene djelatnosti	Ustanove i organizacije u kulturi	Broj provedenih edukacija	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
			Broj polaznika edukacija	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca

						i drugi izvori financiranja
Mjera 3.2 Podizanje svijesti lokalne zajednice za suživot s baštinom						
Informiranje građana putem društvenih mreža i ostalih kanala komunikacije	Konzervatorski odjel u Karlovcu	UO za društvene djelatnosti Zainteresirana javnost	Broj informativnih sadržaja	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
Izrada informativnih sadržaja za građane	UO za poslove gradonačelnika	UO za društvene djelatnosti Konzervatorski odjel u Karlovcu	Izrađen obrazovni sadržaj	2025.	1 x	Proračun Grada Karlovca
PC 4. Osnažiti i optimizirati upravljanje kulturom						
Mjera 4.1 Unaprjeđenje sustava upravljanja i kadrova u gradskoj upravi						
Zapošljavanje novih djelatnika u Odsjeku za kulturu i kulturnu baštinu	UO za društvene djelatnosti	-	Broj novih zaposlenika	2025.	godišnje	Proračun Grada Karlovca
Mjera 4.2 Unaprjeđenje sustava upravljanja ustanova u kulturi						
Nastavak rada na strateškim planovima ustanova u kulturi	Ustanove u kulturi	UO za društvene djelatnosti	Izrađeni i unaprijeđeni petogodišnji planovi	2025.	1 x	Redovna djelatnost ustanova u kulturi
Kontinuirano praćenje učinkovitosti provedbe strateških planova i njihovo usklađivanje	Ustanove u kulturi	UO za društvene djelatnosti	Izvešće o učinkovitosti provedbe aktivnosti	2029.	godišnje	Redovna djelatnost ustanova u kulturi
Prioritet 3. Održiva kulturna infrastruktura						
PC 5. Osigurati bolje tehničke i prostorne uvjete za rad kulturnog sektora						
Mjera 5.1 Modernizacija i obnova dotrajale tehničke opreme						
Detektiranje potreba za novom opremom	Ustanove/organizacije u kulturi	UO za društvene djelatnosti	Izveštaj	2025.	1 x	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
Nabava nove tehničke opreme	Ustanove/organizacije u kulturi	UO za društvene djelatnosti	Broj nove tehničke opreme	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
			Proračunska izdvajanja za nabavu opreme	2029	godišnje	
Osiguranje prostora i opreme za pohranu građe kulturnih ustanova (čuvaonica)	Ustanove/organizacije u kulturi	UO za društvene djelatnosti UO za imovinsko pravne poslove i upravljanje imovinom UO za poslove gradonačelnika	Broj novih prostora za pohranu građe kulturnih ustanova	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
			Površina novih prostora za pohranu građe kulturnih ustanova	2029.	godišnje	

Mjera 5.2 Osiguranje dovršenja postojeće i izgradnje nove infrastrukture uz zaštitu i valorizaciju kulturne baštine						
Uređenje i stavljanje u funkciju ustanove Hrvatski dom	UO za gradnju i zaštitu okoliša UO za društvene djelatnosti	Konzervatorski odjel u Karlovcu i MKiM RH	Dovršenje obnove Hrvatskog doma	2026.	1 x	Proračun Grada Karlovca i Proračun MKiM RH
Uređenje i stavljanje u funkciju objekata u Zvijezdi (Bosanski magazin, Knjižnica za mlade, KAMOD)	UO za gradnju i zaštitu okoliša UO za društvene djelatnosti	Veleučilište u Karlovcu, Grad Karlovac, GKKA, Konzervatorski odjel u Karlovcu	Dovršenje obnove i opremanje objekata u Zvijezdi	2029.	1 x	Proračun Grada Karlovca i Proračun MKiM RH
Uređenje i stavljanje u funkciju Mihalićeve kuće	UO za gradnju i zaštitu okoliša UO za društvene djelatnosti	Grad Karlovac, GKKA	Dovršenje obnove i opremanje objekta	2025.	1x	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
Stalna izložba u branič kuli Starog grada Dubovca	MGK	UO za društvene djelatnosti UO za gospodarstvo, razvoj grada i fondove EU	Izrada i postavljanje Stalne izložbe	2027.	1x	Proračun Grada Karlovca i ITU mehanizam
Obnova kurije Muzeja grada Karlovca na Strossmayerovom trgu	UO za gradnju i zaštitu okoliša UO za društvene djelatnosti	MGK	Dovršenje obnove	2025.	1x	Fond solidarnosti EU + državni proračun NPOO
Stalni postav u kuriji Muzeja grada Karlovca na Strossmayerovom trgu	MGK		Izrada i postavljanje Stalnog postava	2026.	1x	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
PC 6. Osigurati održivost postojeće infrastrukture						
Mjera 6.1 Osiguranje planskog korištenja objekata za kulturne namjene						
Provedba Plana upravljanja Zvijezdom (zona kulturno-povijesne urbanističke cjeline grada Karlovca) u periodu 2018-2028.	UO za društvene djelatnosti	Svi UO u skladu s nadležnosti Ostali dionici u kulturi	Izvršene faze provedbe Plana	2029.	1 x	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
Digitalna tranzicija u sektoru kulture	Ustanove u kulturi	UO za društvene djelatnosti	Broj provedenih procesa digitalizacije	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
Zelena tranzicija u sektoru kulture	Ustanove u kulturi	UO za društvene djelatnosti	Broj projekata energetske obnove u sektoru kulture	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i drugi izvori financiranja
Mjera 6.2 Sustavno ulaganje u objekte kulturne namjene						
Uvećanje sredstava i povlastice za stanare kroz Program očuvanja i obnove objekata i infrastrukture zaštićene spomeničke baštine unutar kulturno-povijesne cjeline	UO za gradnju i zaštitu okoliša	UO za društvene djelatnosti UO za proračun i financije	Postotak uvećanja sredstava i broj uvedenih povlastica kroz Program	2025.	godišnje	Proračun Grada Karlovca (spomenička renta)
Redovito praćenje i ažuriranje Programa	UO za društvene djelatnosti		Praćenje Programa	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca

		UO za proračun i financije	Ažuriranje Plana financiranja objekata kulturne namjene po potrebi	2029.	godišnje	
Prioritet 4. Snažna kulturna ponuda						
PC 7. Pozicionirati Zvijezdu kao ishodište kulturnih sadržaja						
Mjera 7.1 Poticanje korištenja javnih (institucionalnih i otvorenih) prostora u Zvijezdi za kulturne namjene						
Prikupljanje iskaza interesa nositelja kulturnih programa za sudjelovanje u manifestacijama Grada Karlovca (Zvezdano ljetno, Dani piva, Advent u Karlovcu)	UO za gospodarstvo, razvoj grada i fondove EU	UO za društvene djelatnosti Ostali dionici u kulturnom sektoru	Broj prikupljenih iskaza interesa nositelja kulturnih programa	2025.	3 x	Proračun Grada Karlovca
Subvencioniranje programa korištenja javnih prostora u Zvijezdi za kulturne namjene putem Programa javnih potreba u kulturi i srodnih javnih poziva	UO za društvene djelatnosti UO za gospodarstvo, razvoj grada i fondove EU	UO za proračun i financije Ustanove u kulturi	Broj kulturnih programa u Zvijezdi	2025.	godišnje	Proračun Grada Karlovca
			Iznos subvencija	2025.	godišnje	
Mjera 7.2 Osiguranje potpornih potpora (u suradnji s drugim gradskim Odjelima)						
Prikupljanje iskaza interesa poduzetnika za rad u Zvijezdi	UO za gospodarstvo, razvoj grada i fondove EU	Zainteresirani poslovni subjekti UO za društvene djelatnosti	Prikupljanje iskaza interesa poduzetnika za rad u Zvijezdi	2026.	1x	Proračun Grada Karlovca
Osiguranje sustava subvencija za poduzetnike koji bi htjeli raditi u Zvijezdi	UO za gospodarstvo, razvoj grada i fondove EU	UO za društvene djelatnosti, UO za proračun i financije, Zainteresirani poslovni subjekti	Broj subvencioniranih poduzetnika	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca
			Iznos subvencija	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca
PC 8. Razvijati nove i podizati kvalitetu postojećih kulturnih programa te osigurati vidljivost kulturne ponude						
Mjera 8.1 Poticanje umjetničkog i kulturnog stvaralaštva						
Aktivnost	Nositelj		Pokazatelj rezultata	Godina	Učestalost praćenja	Izvor financiranja
Sustavna evaluacija kvalitete provedenih financiranih programa i projekata	UO za društvene djelatnosti UO za gospodarstvo, razvoj grada i fondove EU UO za poslove gradonačelnika	Dionici u kulturnom sektoru kojima Grad Karlovac financira programe i projekte koje provode	Viša kvaliteta programa i veća posjećenost	2026.	1 x	Proračun Grada Karlovca
Razvijanje i dodavanje novih područja financiranja u javni poziv za predlaganje programa i projekata javnih potreba u kulturi	UO za društvene djelatnosti	Zainteresirani dionici u kulturnom sektoru	Uvedeno novo područje financiranja	2026.	1 x	Proračun Grada Karlovca
			Broj projekata sufinanciranih putem proširenog poziva	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca

Mjera 8.2 Razvoj alata za promociju kulturnih sadržaja						
Uspostava sustava kontinuirane komunikacije kulturnih sadržaja Karlovačkog kulturnog kalendara	UO za društvene djelatnosti	TZGK	Uspostavljen sustav komunikacije	2025.	1 x	Proračun Grada Karlovca Proračun TZGK i ostali izvori financiranja
			Objavljivanje Kulturnog kalendara na mjesečnoj bazi uz dodatne promidžbene aktivnosti	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca Proračun TZGK i ostali izvori financiranja
PC 9. Razvijati publiku						
Mjera 9.1 Istraživanje postojeće i potencijalne publike s mogućnostima dosega publike						
Studija segmentacije publike i kulturne ponude te potreba publike	UO za društvene djelatnosti	TZGK Ostali dionici	Studija segmentacije publike i kulturne ponude te potreba publike	2026.	1 x	Proračun Grada Karlovca i ostali izvori financiranja
Akcijski plan razvoja publike	UO za društvene djelatnosti	Ostali dionici	Akcijski plan razvoja publike	2026.	1 x	Proračun Grada Karlovca i ostali izvori financiranja
Razvoj projekta Karlovačka kulturna iskaznica	UO za društvene djelatnosti	Ustanove kulture, osnovne škole i srednje škole na području grada	Novouključeni programi i novouključene ustanove	2026.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i ostali izvori financiranja
Mjera 9.2 Poticanje programa koji uključuju kulturnu raznolikost i suradnju						
Potpora kulturnim programima za integraciju migranata, stranih radnika, hrvatskih iseljenika i inozemnih doseljenika	UO za društvene djelatnosti UO za poslove gradonačelnika	Ostali dionici	Broj financiranih programa za integraciju posebnih skupina	2029.	godišnje	Proračun Grada Karlovca i ostali izvori financiranja
			Broj polaznika programa za integraciju posebnih skupina	2029.	godišnje	

6. Terminski plan provedbe strateških projekata

Tri su prioritetna strateška projekta predviđena za provedbu u razdoblju od 2025. do 2029. godine:

1. Revitalizacija Zvijezde
2. Hrvatski dom
3. Karlovački kulturni kalendar

Ovi projekti važni su za razvoj Grada Karlovca te izravno doprinose ostvarenju posebnih ciljeva utvrđenih u ovom Programu. Svi strateški projekti u nadležnosti Grada Karlovca i izravno su vezani uz kulturu.

U tablicama koje slijede za svaki strateški projekt naznačeni su nazivi, kratak opis, informacija o nositelju i lokaciji provedbe, podaci o planiranim rokovima početka i završetka provedbe, tip projekta, njegova ukupna procijenjena vrijednost i planirani izvori financiranja.

Naziv projekta	Revitalizacija Zvijezde
Kratki opis projekta	Uređenje i aktivacija (osmišljavanje i poticanje kulturnih događanja) u kulturno-povijesnoj cjelini Zvijezde; uređenje trga i vraćanje sadržaja i funkcije javnih objekata u Zvijezdi
Nositelj projekta/partneri	Grad Karlovac
Lokacija provedbe	Zvijezda
Terminski plan provedbe projekta	2025.-2029.
Tip projekta (infrastrukturni/soft/kombinirano)	Kombinirano
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	
Planirani izvori financiranja	Državni proračun, Nacionalni plan oporavka i otpornosti, Fond solidarnosti Europske unije, Proračun Grada Karlovca, ITU mehanizam

Naziv projekta	Hrvatski dom
Kratki opis projekta	Uređenje zgrade Hrvatskog doma, osnivanje ustanove i povezivanje s Bosanskim magazinom
Nositelj projekta/partneri	Grad Karlovac
Lokacija provedbe	Zgrada Hrvatskog doma, Gradska četvrt Zvijezda
Terminski plan provedbe projekta	2026.
Tip projekta (infrastrukturni/soft/kombinirano)	Kombinirano
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	12.084.775,21 € (projektna dokumentacija i mjere zaštite) za projekt „Izrada projektne dokumentacije i provedba mjera zaštite zgrade Hrvatskog doma, Ulica Frana Kurelca 4, Karlovac“

Planirani izvori financiranja	Državni proračun, Nacionalni plan oporavka i otpornosti i Fond solidarnosti Europske unije
--------------------------------------	--

Naziv projekta	Karlovački kulturni kalendar
Kratki opis projekta	Uspostava i redovito ažuriranje kulturnog kalendara i komuniciranje kulturnih događanja široj javnosti
Nositelj projekta/partneri	Grad Karlovac / Turistička zajednica grada Karlovca
Lokacija provedbe	
Terminski plan provedbe projekta	2026.
Tip projekta (infrastrukturni/soft/kombinirano)	soft
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	1.500 € mjesečno
Planirani izvori financiranja	Proračun Grada Karlovca, Turistička zajednica grada Karlovca

7. Usklađenost Programa razvoja kulture s relevantnim strateškim dokumentima

Kako bi ovaj Program doprinio sveobuhvatnom kulturnom i općem razvoju, usklađuje se s aktima strateškog planiranja više razine. To podrazumijeva usklađivanje s **Planom razvoja grada Karlovca 2021.-2030.** kao dokumentom vertikalno višeg reda, odnosno s **Nacionalnim planom razvoja kulture i medija za razdoblje od 2023. do 2027. godine**, kao sektorski nadređenim dokumentom. Sažeta analiza usklađenosti predstavljena je i u Annexu 1: Osnovna analiza s ocjenom stanja u poglavlju 3, a ovdje predstavljamo usklađenost prioritetnih područja Programa razvoja kulture grada Karlovca 2025.-2029. s navedenim dokumentima.

Plan razvoja grada Karlovca 2021.-2030. kulturu vidi kao dio sljedećih Prioriteta odnosno Posebnih ciljeva:

- Prioritet 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo na postulatima održivog razvoja
 - Posebni cilj 1.2. Razvoj kontinentalnog turizma
- Prioritet 2. Kvalitetno življenje i dostupne javne usluge
 - Posebni cilj 2.1. Poticanje uključenosti i razvoja društvene i socijalne infrastrukture

Kultura, dakle, u tom Planu nije izrijeком spomenuta u vidu posebnog cilja, ali je značajno naglašena kroz ulogu u razvoju kontinentalnog turizma odnosno u smislu poboljšanja kvalitete života.

Sljedeća tablica predstavlja usklađenost prioritetnih područja ovog Programa s **Planom razvoja grada Karlovca 2021.-2030.**

Vizija		
Kultura života s višestoljetnom baštinom i međunarodno prepoznatljivim suvremenim kulturnim razvojem temeljena na znanju i zajedništvu u raznolikosti.		
Prioritetna područja Programa razvoja kulture GK 2025.-2029.	Posebni ciljevi Programa razvoja kulture GK 2025.-2029.	Povezanost s prioritetima Plana razvoja grada Karlovca 2021.-2030.
PP1 Zajedništvo kroz kulturu	PC 1: Jačati suradnju profesionalne (institucionalne i nezavisne) i amaterske kulture te poticati umrežavanje	P1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo na postulatima održivog razvoja P2: Kvalitetno življenje i dostupne javne usluge
	PC 2: Jačati suradnju unutar gradske uprave	P2: Kvalitetno življenje i dostupne javne usluge
PP2 Dobro upravljanje kulturom	PC 3: Jačati kompetencije nositelja kulturne ponude te educirati lokalnu zajednicu	P1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo na postulatima održivog razvoja

		P2: Kvalitetno življenje i dostupne javne usluge
	PC 4: Osnažiti i optimizirati upravljanje sektorom kulture	P1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo na postulatima održivog razvoja P2: Kvalitetno življenje i dostupne javne usluge
PP3 Održiva kulturna infrastruktura	PC 5: Osigurati bolje tehničke i prostorne uvjete za rad kulturnog sektora	P1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo na postulatima održivog razvoja P2: Kvalitetno življenje i dostupne javne usluge
	PC 6: Osigurati održivost postojeće infrastrukture	P1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo na postulatima održivog razvoja P2: Kvalitetno življenje i dostupne javne usluge
PP4 Snažna kulturna ponuda	PC 7: Pozicionirati Zvijezdu kao ishodište kulturnih sadržaja	P1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo na postulatima održivog razvoja P2: Kvalitetno življenje i dostupne javne usluge
	PC 8: Razvijati nove i podizati kvalitetu i vidljivost postojećih kulturnih programa	P1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo na postulatima održivog razvoja P2: Kvalitetno življenje i dostupne javne usluge
	PC 9: Razvijati publiku	P1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo na postulatima održivog razvoja P2: Kvalitetno življenje i dostupne javne usluge

Pored toga, pojedina prioritetna područja ovog Programa usklađena su i s posebnim horizontalnim strateškim dokumentima. Primjerice, **Plan upravljanja Zvijezdom GGK 11/18** utvrđuje način upravljanja revitalizacijom stare gradske jezgre Karlovca kroz fizičku, gospodarsku i društvenu revitalizaciju, a PC 7 ovog Programa tome izravno doprinosi.

Usklađenost dokumenta s **Nacionalnim planom razvoja kulture i medija za razdoblje od 2023. do 2027. godine** vidljiva je u tri posebna cilja i pripadajućih mjera:

- PC 1. Razvoj kulturnog stvaralaštva, produkcije i distribucije
 - Unaprjeđenje statusa umjetnika i podrška umjetničkom stvaralaštvu
 - Osiguravanje prostora za rad za potrebe kulture i umjetničkog stvaralaštva
 - Poticanje produkcije i distribucije kulturnih sadržaja
 - Osiguravanje pristupa i sudjelovanja u kulturi

- PC 2. Očuvanje i održivo korištenje kulturne baštine
 - Osiguravanje istraživanja, zaštite i očuvanja kulturne baštine
 - Podrška valorizaciji, interpretaciji, promociji i održivom upravljanju kulturnom baštinom
- PC 3. Razvoj sustava arhiva, knjižnica i muzeja
 - Unaprjeđenje prikupljanja, obrade, zaštite, očuvanja, dostupnosti, korištenja i interpretacije građe u arhivima, knjižnicama i muzejima
 - Razvoj stručnih i infrastrukturnih kapaciteta arhiva, knjižnica i muzeja.
- PC 5. Učinkovita podrška kulturnom i medijskom sektoru
 - Razvoj ljudskih potencijala, sustava podrške i otpornosti na rizike
 - Unaprjeđivanje strateškog, normativnog i financijskog okvira
 - Poticanje mobilnosti, transfera znanja i međunarodne suradnje

Sljedeća tablica predstavlja usklađenost prioritetnih područja ovog Programa s **Nacionalnim planom razvoja kulture i medija za razdoblje od 2023. do 2027. godine.**

Vizija		
Kultura života s višestoljetnom baštinom i međunarodno prepoznatljivim suvremenim kulturnim razvojem temeljena na znanju i zajedništvu u raznolikosti.		
Prioritetna područja Programa razvoja kulture GK 2025.-2029.	Posebni ciljevi Programa razvoja kulture GK 2025.-2029.	Povezanost s posebnim ciljevima Nacionalnog plana razvoja kulture i medija za razdoblje od 2023. do 2027. godine
PP1 Zajedništvo kroz kulturu	PC 1: Jačati suradnju profesionalne (institucionalne i nezavisne) i amaterske kulture te poticati umrežavanje	PC 1: Razvoj kulturnog stvaralaštva, produkcije i distribucije PC 3. Razvoj sustava arhiva, knjižnica i muzeja PC 5. Učinkovita podrška kulturnom i medijskom sektoru
	PC 2: Jačati suradnju unutar gradske uprave	PC 5. Učinkovita podrška kulturnom i medijskom sektoru
PP2 Dobro upravljanje kulturom	PC 3: Jačati kompetencije nositelja kulturne ponude te educirati lokalnu zajednicu	PC 1: Razvoj kulturnog stvaralaštva, produkcije i distribucije PC 2. Očuvanje i održivo korištenje kulturne baštine PC 3. Razvoj sustava arhiva, knjižnica i muzeja
	PC 4: Osnažiti i optimizirati upravljanje sektorom kulture	PC 5. Učinkovita podrška kulturnom i medijskom sektoru
PP3 Održiva kulturna infrastruktura	PC 5: Osigurati bolje tehničke i prostorne uvjete za rad kulturnog sektora	PC 2. Očuvanje i održivo korištenje kulturne baštine PC 3. Razvoj sustava arhiva, knjižnica i muzeja

	PC 6: Osigurati održivost postojeće infrastrukture	PC 2. Očuvanje i održivo korištenje kulturne baštine
PP4 Snažna kulturna ponuda	PC 7: Pozicionirati Zvijezdu kao ishodište kulturnih sadržaja	PC 1. Razvoj kulturnog stvaralaštva, produkcije i distribucije PC 2. Očuvanje i održivo korištenje kulturne baštine
	PC 8: Razvijati nove i podizati kvalitetu i vidljivost postojećih kulturnih programa	PC 1. Razvoj kulturnog stvaralaštva, produkcije i distribucije
	PC 9: Razvijati publiku	PC 1. Razvoj kulturnog stvaralaštva, produkcije i distribucije PC 2. Očuvanje i održivo korištenje kulturne baštine

8. Okvir za praćenje i vrednovanje Programa

Praćenje provedbe Programa podrazumijeva proces prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja kojima se sustavno prati uspješnost provedbe definiranih mjera i ostvarivanje postavljenih ciljeva. Praćenje i vrednovanje omogućuju uvid u napredak u ostvarivanju postavljenih ciljeva te ocjenu doprinosa provedenih aktivnosti napretku u sektoru kulture. Provodi se na godišnjoj razini, obveza je donositelja Programa te je u skladu sa zakonodavnim okvirom sustava strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske. Kroz prikupljanje pokazatelja o izvršenju pojedine aktivnosti omogućuje se uvid u napredak u provedbi Programa. Na taj se način omogućuje kontrola uspješnosti provedbe planiranih aktivnosti te osiguranje transparentnosti i odgovornosti za korištenje javnih sredstava. Praćenje prethodi vrednovanju Programa.

Vrednovanje predstavlja postupak ocjene provedbe Programa. Provode ga neovisni stručnjaci tijekom provedbe programa (srednjoročno vrednovanje) ili nakon provedbe Programa (naknadno vrednovanje). Ovim postupkom ocjenjuje se relevantnost, efikasnost, efektivnost i održivost provedbe postavljenih ciljeva u Programu te se omogućuje usklađivanje dokumenta s promjenama i očekivanjima u okruženju. Upravni odjel za društvene djelatnosti zadužen je za angažiranje tima za vrednovanje, te odobrava metodologiju i završni izvještaj.

9. Annex 1: Osnovna analiza s ocjenom stanja

Sadržaj

1. Osnovna obilježja grada Karlovca	38
Povijest.....	38
Položaj i ustroj.....	38
Demografija	38
Gospodarstvo.....	39
Okolnosti i izazovi kulture	39
2. Dosadašnja kulturna politika	40
3. Upravljanje kulturom, strateški i planski okvir razvoja kulture	42
3.1. Nacionalni strateški okvir.....	43
3.2. Županijski strateški okvir.....	44
3.3. Lokalni okvir kulturnih politika.....	44
4. Institucionalni okvir.....	45
4.1. Javne ustanove u kulturi	45
4.2. Civilni sektor u kulturi	46
4.3. Privatni sektor u kulturi.....	47
5. Djelatnosti kulture i kulturna produkcija	51
6. Kulturna infrastruktura	55
7. Kulturna baština.....	58
8. Financiranje kulture	60
9. Zaposlenost u sektoru kulture	65
9.1. Zaposlenost u javnim ustanovama u kulturi	65
9.2. Zaposlenost u civilnom kulturnom sektoru	66
9.3. Zaposlenost u privatnom kulturnom sektoru	66
10. Ekonomski pokazatelji poslovanja u sektoru kulture	68
10.1. Prihod javnog kulturnog sektora.....	68
10.2. Prihod civilnog kulturnog sektora	69
10.3. Prihod privatnog kulturnog sektora	70
11. Kulturna participacija i sudjelovanje u kulturi	72
12. Kulturna suradnja	75
13. Kultura i ostali sektori.....	77
13.1. Kultura i obrazovanje	77
13.2. Kultura i turizam	78

Popis tablica

Tablica 1. Projekti predviđeni dosad važećom Strategijom te njihova realizacija	40
Tablica 2. Javne ustanove u kulturi u Gradu Karlovcu	46
Tablica 3. Aktivne udruge u kulturi u Gradu Karlovcu, lipanj 2024.....	47
Tablica 4. Broj registriranih privatnih subjekata u odabranim djelatnostima kulture	48
Tablica 5. Broj registriranih obrta u odabranim djelatnostima kulture, lipanj 2024.	49
Tablica 6. Programi Gradske knjižnice Ivan Goran Kovačić u razdoblju 2021.-2023.	51
Tablica 7. Programi Muzeja Grada Karlovca u razdoblju 2021.-2023.	52
Tablica 8. Programi Gradskog kazališta Zorin dom u razdoblju 2021.-2023.....	52
Tablica 9. Kulturni programi Kina Edison u 2023. godini	53
Tablica 10. Kapaciteti gradskih ustanova.....	55
Tablica 11. Zaštićena kulturna dobra Grada Karlovca, 10.6.2024.	58
Tablica 12. Proračun Grada Karlovca za kulturu za 2024. godinu.....	60
Tablica 13. Izvršenje Javnih potreba u kulturi Grada Karlovca po djelatnostima za razdoblje 2021.-2023.....	61
Tablica 14. Izvršenje Javnih potreba u kulturi Grada Karlovca po korisnicima za razdoblje 2021.-2023.	62
Tablica 15. Javne potrebe u kulturi Karlovačke županije 2022.-2024.....	62
Tablica 16. Financiranje kulture u gradu Karlovcu iz državnog proračuna	63
Tablica 17. Financiranje kulture grada Karlovca iz EU sredstava	64
Tablica 18. Zaposlenost u javnim ustanovama u kulturi Grada Karlovca 2021.-2024.	65
Tablica 19. Zaposlenost u civilnom kulturnom sektoru u gradu Karlovcu	66
Tablica 20. Zaposlenost u privatnom kulturnom sektoru Karlovca 2021.-2024.	66
Tablica 21. Prihodi javnih ustanova u kulturi 2021.-2024.	69
Tablica 22. Prihodi civilnog sektora u kulturi u gradu Karlovcu	69
Tablica 23. Prihodi privatnog sektora u kulturi 2021.-2024.	70
Tablica 24. Posjećenost programa Gradske knjižnice Ivan Goran Kovačić	72
Tablica 25. Posjećenost sastavnica Muzeja Grada Karlovca	73
Tablica 26. Posjećenost Gradskog kazališta Zorin dom	73
Tablica 27. Posjećenost kina Edison	73
Tablica 28. Kulturna participacija u gradu Karlovcu po djelatnostima	74
Tablica 29. Dolasci i noćenja turista u Karlovcu.....	79
Tablica 30. Dolazak turista u Karlovac prema zemljama porijekla	79
Tablica 31. Smještajni kapaciteti u gradu Karlovcu	80

Popis slika

Slika 1. Shema upravljanja kulturom u Gradu Karlovcu.....	42
---	----

Analiza stanja sektora kulture grada Karlovca temelji se na analizi dostupne dokumentacije i pripremljena je *desk research* metodom, odnosno na analizi dobivenoj putem metode intervjua s ključnim kulturnim akterima, a tiče se javnog, civilnog i privatnog sektora u kulturi.

1. Osnovna obilježja grada Karlovca

Povijest

Grad Karlovac osnovan je 13. srpnja 1579. godine po naredbi Karla II. Štajerskog, po kojem je dobio ime. Osnovan je kao tvrđava za obranu od turskih osvajanja te je izgrađen prema zamisli idealnog renesansnog grada u obliku šesterokrake zvijezde sa središnjim trgom i ulicama koje se sijeku pod pravim kutom. Do 1693. godine Karlovac je bio pod vojnom upravom, a tada dobiva ograničenu samoupravu. Karlovac 1776. godine postaje slobodni kraljevski grad.

Karlovac ima još jedno, pomalo skriveno, rodoslovlje. Naime, renesansni grad izgrađen je na, za tu priliku, kupljenom vlastelinstvu Zrinskih, Dubovcu. Počeci urbanizacije, potaknuti prije svega razvijenom trgovinom, zbivaju se pod starim gradom još u srednjem vijeku, a dokazana je i stalna naseljenost u prapovijesti. Među prve Karlovčane ubrajaju se i izbjegli Dubovčani.

Tijekom 18. i 19. stoljeća došlo je do procvata trgovine i lađarstva na Kupi čime Karlovac postaje jedan od najbogatijih i najrazvijenijih hrvatskih gradova. Početkom 20. stoljeća razvija se u industrijskom smislu i izdavaštvu. Unatoč posljedicama Prvog i Drugog svjetskog, kao i Domovinskog rata, tijekom 20. stoljeća uspio je razviti kulturni život, ali i osnovati nove kulturne ustanove, a ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju 1. srpnja 2013. godine otvorene su dodatne prilike za daljnji kulturni razvoj grada.

Položaj i ustroj

Karlovac je smješten u središnjoj Hrvatskoj, na dinarskom rubu Panonske nizine, u najužem dijelu Hrvatske. Od Zagreba je udaljen oko 50 km, a od glavne hrvatske morske luke Rijeke oko 90 km. U blizini je glavnih gradova regije – 104 km od Ljubljane, 386 km od Sarajeva, oko 400 km od Budimpešte te 410 km od Beča.

Grad je upravno, političko, gospodarsko, kulturno i sportsko središte Karlovačke županije. Sastoji se od 52 naselja; na području grada 12 je gradskih četvrti i 26 mjesnih odbora.

Demografija

Prema Popisu stanovništva iz 2021. godine, u Karlovcu živi 49.377 stanovnika, što je u odnosu na prethodni popis pad za 11,36%. Na području Karlovca ukupno je 19.453 kućanstava, od čega su 19.407 privatna kućanstva te 26.356 stambenih jedinica pri čemu se 25.117 stanova koristi za stalno stanovanje.

Od ukupnog broja stanovnika Karlovca, 26.207, odnosno 53,1% su žene. Prema dobnim kontingentima, najveći broj stanovnika Karlovca 30.869 (62,55%) su u dobi od 15 do 64 godine, 12.267 (24,8%) stariji od 65 godina te 6.241 (12,6%) mlađi od 15 godina. Prosječna dob stanovnika Karlovca je 46,2 godine, čime je stanovništvo grada Karlovca starije od prosječne dobi stanovnika Hrvatske koja iznosi 44,3.

U školskoj godini 2022./2023. godini u dječje vrtiće bilo je upisano 1.648 djece, što je rast od 4,8% u odnosu na prethodnu školsku godinu, u osnovnim školama bilo je 3.652 djece, odnosno 1,7% manje nego u prethodnoj godini, dok je u srednje škole bilo upisano 2.933 učenika, što je pad od 1% u odnosu na školsku godinu 2021./2022. Na visokim učilištima 2022./2023. godine bilo je upisano 1.861 studenata, 3,4% manje nego 2021./2022.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, u Karlovcu je u 2023. bilo ukupno 19.189 zaposlenih u pravnim osobama. Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, na području područnog ureda Karlovac u lipnju 2024. godine bilo je ukupno 852 nezaposlenih, 3,8% manje u odnosu na svibanj 2024., te 11,7% u odnosu na lipanj 2023. godine.

Gospodarstvo

Povoljan prometni i geografski položaj grada Karlovca potaknuo je razvoj gospodarstva u smjeru trgovine, što dokazuju i povijesne ceste Karolina, Jozefina i Lujzijana koje su povezivale Karlovac s jadranskim lukama i omogućile mu da bude važno prometno, trgovačko, ali i vojno središte.

Razvojem industrije nakon Drugog svjetskog rata u Karlovcu se osnivaju brojne tvornice i industrijska postrojenja od kojih neka posluju i danas. Danas najznačajnije gospodarske djelatnosti uključuju prehrambenu industriju, proizvodnju metalnih proizvoda, proizvodnju pića, proizvodnju strojeva i uređaja, ali i proizvodnju ostalih nemetalnih mineralnih sirovina i prijevoz. Najznačajniji poslovni subjekti u gradu Karlovcu su PPK d.d.; HS Produkt d.o.o.; HEINEKEN Hrvatska d.o.o.; Kim d.o.o.; General Electric Hrvatska d.o.o. i Lana – Karlovačka tiskara d.d.

Položaj grada Karlovca na četiri rijeke, kao i veliki broj rječica i potoka govore o razvijenoj hidrografskoj mreži i bogatim ribolovnim područjima. Također, Karlovac je bogat zelenim površinama, parkovima i šetnicama, a više od 30% površine Karlovca zauzimaju šume koje predstavljaju resurs u industrijskoj proizvodnji, ali i temelj za razvoj lovstva i turizma. Na području grada nalazi se i 11 lovišta.

Bogata prirodna baština koja uključuje 14 područja u ekološkoj mreži NATURA 2000, 13 zaštićenih kulturno-povijesnih i 2 arheološka lokaliteta, kao i ostali spomenici kulture te povoljan geoprometni položaj predstavljaju temelj za daljnji razvoj turizma.

Okolnosti i izazovi kulture

Karlovac ima bogatu kulturnu prošlost čemu svjedoči prva glazbena škola u Hrvatskoj u ovom dijelu Europe, prvo hrvatsko pjevačko društvo Zora te jedna od prvih hrvatskih čitaonica. Također, povijesna urbanistička cjelina Zvijezda spomenik je od nacionalnog značaja. Nadalje, spomenici kulturne baštine uključuju i Stari grad Dubovac, nacionalno svetište sv. Josipa s bogatom sakralnom zbirkom, Vojni kompleks Turanj, Muzej franjevačkog samostana i ostale.

Grad Karlovac kulturnu ponudu obogaćuje i brojnim manifestacijama poput Karlovačkih dana piva, Zvezdanog ljeta, Međunarodnog festivala folklora, Four River Film Festivala, Adventa i ostalih.

Obilježje kulture grada Karlovca je aktivan kulturni amaterizam na području tradicijske kulture i očuvanja nematerijalne kulture.

Ipak, kulturni razvoj u gradu Karlovcu susreće se s brojnim izazovima poput nedostatka jasnog smjera razvoja kulture, nedostatka jasnog brendiranja kulturnog razvoja i nedovoljnog broja sadržaja visoke kulture. U prethodnom razdoblju u gradu Karlovcu napravljeni su značajni pomaci po pitanju razvoja i

obnove kulturne infrastrukture te je za očekivati danji intenzivniji razvoj i ponuda kulturnih sadržaja koji će privući različite vrste publike. Ovo područje neodređenosti zapravo je stjecište različitih kulturnih praksa: tradicionalne, alternativne i popularne kulture, institucionalne i nezavisne kulture, amaterizma... Premda je Karlovac nevelik, obilježavaju ga raznolike kulturne prakse i s njima povezani segmenti lokalne zajednice. Ipak postoje jasno izražena očekivanja o ulozi kulture u razvoju grada, prije svega turizmu.

2. Dosadašnja kulturna politika

Temelj kulturne politike Grada Karlovca u prethodnih deset godina bila je Strategija kulturnog razvoja Grada Karlovca 2014.-2024. Glavni razlog za donošenje Strategije bila je prepoznata potreba za sustavnim i promišljenim pristupom u razvoju karlovačke kulture, odnosno potreba da se postojeći resursi koriste u skladu s potrebama.

Koncem 2023. godine provedeno je naknadno vrednovanje provedbe Strategije kulturnog razvoja Grada Karlovca 2014.-2024. s ciljem usporedbe očekivanih i ostvarenih rezultata, ishoda i učinaka provedbe Strategije te kao temelj za daljnje strateško planiranje. Rezultati vrednovanja pokazali su da je većina planiranih aktivnosti ostvarena. Pregled strateških ciljeva, planiranih aktivnosti i njihova realizacija prikazan je u tablici 1.

Tablica 1. Projekti predviđeni dosad važećom Strategijom te njihova realizacija

STRATEŠKI CILJ	ATIVNOSTI	REALIZIRANO
1. Osnivanje Karlovačkog kulturnog klastera	1.1 Karlovački kulturni kalendar	NE
	1.2 Upravljanje kvalitetom kulturnih događanja i holistički marketing	NE
	1.3 Karlovački kulturni prostori	DJELOMIČNO
	1.4 „Know-how“ centar	NE
	1.5 Upravljanje međunarodnim kulturnim projektima i programima	NE
2. Očuvanje i revitalizacija kulturne baštine	2.1 Obnova i revitalizacija karlovačke Zvijezde	DJELOMIČNO
	2.2 Revitalizacija Starog grada Dubovca	DJELOMIČNO
	2.3 Pretvaranje arheoloških lokaliteta u arheološke parkove	NE
	2.4 Obnova i revitalizacija pojedinačnih nepokretnih kulturnih dobara	DJELOMIČNO
3. Razvoj i unapređenje kulturne infrastrukture	3.1 Prostorno rješenje Gradskog muzeja Karlovac	DJELOMIČNO
	3.2 Osiguravanje prostora za nezavisnu kulturu	DA
	3.3 Opremanje i uređenje Gradskog kazališta „Zorin dom“, Hrvatskog doma i otvorenih karlovačkih kulturnih prostora	DJELOMIČNO
	3.4 Osiguravanje uvjeta za uspostavu miniplex kina	DA
	4.1 Program unapređenja menadžmenta u kulturi	NE

STRATEŠKI CILJ	ATIVNOSTI	REALIZIRANO
4. Poticanje umjetničkog i kulturnog stvaralaštva i razvoj poduzetništva u kulturi	4.2 Program razvoja e-kulture grada	DA
	4.3 Program unapređenja postojećih programa i kreiranje novih	DJELOMIČNO
	4.4 Program ostvarivanja sinergije između kulture, turizma i poduzetništva u cilju stvaranja kulturno-turističkog proizvoda	DJELOMIČNO
5. Razvoj kulturnog brenda i suradnja i partnerstvo na nacionalnoj i međunarodnoj razini	5.1 Dan grada Karlovca (Zvezdano ljeto)	DA
	5.2 Karlovački susreti kulture	DA
	5.3 Dan svetog Josipa zaštitnika grada Karlovca (19. 3.)	DA
	5.4 Znanstveno-stručni skupovi o gradu Karlovcu	DJELOMIČNO
	5.5 Povijesne osobe grada Karlovca	DJELOMIČNO
	5.6 Projekti u suradnji s gradovima i županijama u Republici Hrvatskoj	DJELOMIČNO
	5.7 Projekti na nacionalnoj razini	DJELOMIČNO
	5.8 EU projekti	DJELOMIČNO
	5.9 Međunarodni projekti i suradnja s međunarodnim institucijama	DA

Nalazi vrednovanja ukazali su na neke izazove u provedbi Strategije. Kao ključni problemi identificirani su preveliki broj planiranih projekata, nejasno definiranje ključnih dionika, njihove odgovornosti i uloga, izostanak jasnog financijskog okvira za provedu predloženih ciljeva i izostanak kontinuiranog praćenja provedbe planiranih aktivnosti kako bi se pravovremeno identificirali problemi i strategija prilagodila novonastaloj situaciji i potrebama. Također, tu je i problem različitih nadležnosti pojedinih upravnih odjela kad je u pitanju provedba određenih projekata.

3. Upravljanje kulturom, strateški i planski okvir razvoja kulture

Upravljanje kulturom Grada Karlovca uloga je Odsjeka za mlade, sport, kulturu i tehničku kulturu koji se nalazi u okviru Upravnog odjela za društvene djelatnosti. Shema upravljanja kulturom prikazana je na Slici 1.

Slika 1. Shema upravljanja kulturom u Gradu Karlovcu

Izvor: Grad Karlovac

Jedna od uloga Odsjeka za mlade, sport, kulturu i tehničku kulturu Grada Karlovca je i raspisivanje poziva Javne potrebe u kulturi. Nakon prijave programa na raspisane pozive, osim što Odsjek ocjenjuje prijavljene programe, kvalitativnu ocjenu programa provodi i pet Kulturnih vijeća Grada Karlovca koja se sastoje od 25 osoba: Kulturno vijeće za dramsku i plesnu umjetnost, te izvedbene umjetnosti; Kulturno vijeće za glazbenu i glazbeno-scenske djelatnosti; Kulturno vijeće za knjižnu, nakladničku i knjižarsku djelatnost; Kulturno vijeće za vizualne umjetnosti; te Kulturno vijeće za inovativne umjetničke i kulturne prakse i međunarodnu kulturnu suradnju. Osim ocjene programa, Kulturna vijeća imaju ulogu u donošenju drugih odluka o pitanjima koja su trenutno aktualna. Primjerice, od 2023. godine, Javne ustanove grada Karlovca nemaju više obvezu javljati se na pozive Javne potrebe u kulturi nego krajem godine javne ustanove u okviru proračunskih sredstava sastavljaju svoj plan i program za narednu godinu, a uloga Kulturnih vijeća je dati suglasnost Planovima i programima rada javnih ustanova. Trenutno je u planu osnovati samo jedno Kulturno vijeće.

Analiza financiranih programa pokazala je njihovu raznolikost: podržavaju se kako programi visoke kulture, tako i kulturno-umjetnički amaterizam. Način odlučivanja o dodjeli financijskih sredstava projektima kroz Program javnih potreba u kulturi preuzet je s nacionalne razine te koristi sastav Kulturnih vijeća kao stručnih osoba kojima je zadatak dodijeljen. To odgovara britanskom modelu (tzv. *arm's length* - produžena ruka donositelja odluka), financiraju se najkvalitetniji programi, a što se odlučuje kroz najvažniji kriterij njihove izvrsnosti¹. S druge pak strane, dobar dio financiranih programa odnosi se na amatersku kulturu, što je u skladu s djelatnošću Upravnog odjela za društvene djelatnosti.

¹ Isto se vidi iz kriterija „visoke razine kvalitete i stručne utemeljenosti“, „priznanja na nacionalnoj i/ili međunarodnoj sceni“, „kreativnosti i inovativnosti“, „inovacija u djelatnosti“ i sl.

Kultura u tom smislu ima širu društvenu ulogu kroz angažman zajednice u slobodno vrijeme, no ne posjeduje visoku profesionalizaciju. Kulturna politika, tako, podržava ulogu kulture u društvenom životu zajednice kroz, primjerice, usmjerenje mladih na kulturni život. Iako je to u raskoraku s istovremenim određenjem o kulturnoj izvrsnosti koja je najčešće vezana za kulturni profesionalizam, kulturna politika Grada Karlovca odredila se za suživot profesionalizma i amaterizma jer takva raznolikost obogaćuje kulturnu ponudu.

Upravljanje kulturom grada Karlovca vrši se u skladu sa strateškim i planskim okvirom razvoja kulture, koji uključuje nacionalne, županijske i lokalne strateške dokumente, a to su:

- Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030.
- Nacionalni plan razvoja kulture i medija za razdoblje od 2023. do 2027. godine
- Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine
- Plan razvoja Karlovačke županije 2021.-2027. godine
- Krovni interpretacijski plan „Dodir civilizacija“ s planom upravljanja
- Strategija razvoja većeg urbanog područja Karlovca za razdoblje 2021.-2027.
- Plan razvoja grada Karlovca 2021.-2030.

3.1. Nacionalni strateški okvir

Krovni strateški dokument u Republici Hrvatskoj, Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine (NRS)² prepoznaje kulturni kapital i kulturnu baštinu kao temelj identiteta Hrvatske. Stoga je kultura u NRS jedno od područja u okviru Razvojnog smjera 1. Održivo gospodarstvo i društvo, odnosno, Strateškog cilja 1. Inovativno i konkurentno gospodarstvo. U okviru SC 1., razvoj kulturnih i kreativnih industrija, kao i kulturne baštine i otpornog turizma potiče se kroz prioritetna područja javnih politika Razvoj održivog, inovativnog i otpornog turizma te Poticanje razvoja kulture i medija. Prioriteti provedbe javne politike kojima NRS 2030. doprinosi razvoju kulture i medija uključuju jačanje i promicanje hrvatske kulture, umjetničkog stvaralaštva i participacije u kulturi; zaštitu, očuvanje, prezentaciju i ekonomsko vrednovanje kulturne, povijesne i prirodne baštine; ulaganje u kulturne i kreativne industrije te razvoj medija i medijske pismenosti.

Nadalje, kultura je u NRS 2030. prisutna i u ostalim strateškim ciljevima:

- SC 3. Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom – borba protiv korupcije u području kulture;
- SC 4. Globalna prepoznatljivost i jačanje međunarodnog položaja i uloge Hrvatske – kultura kao konkurentan identitet;
- SC 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život – borba protiv nejednakosti, kulturna participacija, ulaganje u infrastrukturu;
- SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost – program energetske obnove baštine;
- SC 9. Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva – povezanost sektora proizvodnje hrane s kulturnim i kreativnim industrijama;
- SC 10. Održiva mobilnost – pristupačnost kulturnim sadržajima; te
- SC 13. Jačanje regionalne konkurentnosti - turistička valorizacija prirodne i kulturne baštine.

Krovni nacionalni strateški dokument u području kulture je Nacionalni plan razvoja kulture i medija za razdoblje od 2023. do 2027. godine³, donesen od strane Ministarstva kulture i medija RH kao dio šireg sustava strateškog planiranja. Nacionalni plan razvoja kulture i medija ima pet posebnih ciljeva: (1) Razvoj kulturnog stvaralaštva, produkcije i distribucije; (2) Očuvanje i održivo korištenje kulturne

² Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_02_13_230.html

³ Dostupno na: https://min-kulture.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Nacionalni%20plan%20razvoja%20kulture%20i%20medija/Nacionalni%20plan_objava.pdf

baštine; (3) Razvoj sustava arhiva, knjižnice i muzeja; (4) Unaprjeđenje statusa novinarske profesije, medijskog sektora i poticanje pluralizma; te (5) Učinkovita podrška kulturnom i medijskom sektoru.

Kultura predstavlja i važan dio Strategije razvoja održivog turizma do 2030. godine⁴ prema kojoj bogata kulturna baština, dobro očuvano povijesno nasljeđe i razvijene kulturne i kreativne industrije s potencijalom dodatne turističke utilizacije i valorizacije predstavljaju temelj za razvoj kulturnog turizma. U Strategiji razvoja održivog turizma do 2030. godine razvoj kulturnog turizma dio je strateškog cilja 1. Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam, prioritetno područje 1.3. Razvoj posebnih oblika turizma i strukturirani razvoj proizvoda.

3.2. Županijski strateški okvir

Krovni županijski strateški dokument je Plan razvoja Karlovačke županije 2021.-2027. godine. U Planu se kulturna baština spominje kao jedan od važnih razvojnih resursa Županije u budućnosti, a kao posebni cilj je naveden Razvoj kulturnih djelatnosti i sadržaja. Također, u Planu se kao jedan od ključnih strateških projekata za Karlovačku županiju navodi projekt „Dodir civilizacija“ s planom upravljanja čiji je cilj detektirati sve kulturne i turističke vrijednosti starih gradova u svrhu održivog gospodarskog iskorištavanja i razvoja. U tom smislu, vidljivo je da se kultura promatra i kao potencijal u razvoju turizma.

3.3. Lokalni okvir kulturnih politika

Lokalni strateški dokumenti koji utječu na razvoj kulture u gradu Karlovcu uključuju Strategiju razvoja većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027. i Plan razvoja grada Karlovca 2021.-2030. Cilj Strategije razvoja većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027. unaprijediti je funkcionalnu integraciju Karlovca s njegovom urbanom okolinom. Jedan od alata za integraciju je i kultura, odnosno razvoj kulturne infrastrukture za razvoj kulturnih sadržaja koji mogu doprinijeti razvoju kulturnog turizma te sektoru kulturnih i kreativnih industrija (Strategija razvoja većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027., 2023), što predstavlja Posebni cilj 1.2.: Doprinos multifunkcionalnom i policentričnom razvoju funkcija u službi kulture i vitalnosti u okviru Prioriteta 1.: Osnaživanje društva kroz razvoj dostupnih usluga i rast životnog standarda.

U Planu razvoja grada Karlovca 2021.-2030. kultura je sastavni dio Prioriteta 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo na postulatima održivog razvoja, Posebni cilj 1.2. Razvoj kontinentalnog turizma; te Prioriteta 2. Kvalitetno življenje i dostupne javne usluge, Posebni cilj 2.1. Poticanje uključivosti i razvoja društvene i socijalne infrastrukture.

Osim navedenih, lokalni strateški dokumenti iz područja kulture u Gradu Karlovcu uključuju i Plan upravljanja Zvijezdom GGK 11/18 koji utvrđuje način upravljanja revitalizacijom stare gradske jezgre Karlovca kroz planirani 21 razvojni projekt, njihovu dinamiku i način realizacije. U Planu upravljanja definirana je vizija razvoja Zvijezde – „Zvijezda – kulturni, turistički i obrazovni centar grada Karlovca“, prema kojoj se kultura, turizam i obrazovanje koriste kao ključni elementi razvoja i pokretači društvene revitalizacije.

Razvoju turizma i kulture na području Zvijezde doprinose sljedeći ciljevi Plana upravljanja Zvijezdom:

- Fizička revitalizacija – Očuvati i obnoviti građevinski fond te prostore javne namjene na način koji doprinosi poboljšanju ambijentalnog ugođaja i identiteta Zvijezde
- Gospodarska revitalizacija – Razviti turističku atraktivnost Zvijezde i obogatiti njenu turističku ponudu

⁴ Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2023_01_2_18.html

- Društvena revitalizacija – Jačati javno-civilno-privatne modele dijaloga i upravljanja te povećati transparentnost i vidljivost revitalizacije Zvijezde.

Ocjena stanja:

KLUČNA OBILJEŽJA	POTENCIJALI	POTREBE
Pozitivna <ul style="list-style-type: none"> - Postojanje planova upravljanja kulturnom baštinom - Na lokalnoj razini prepoznata je uloga kulture u podizanju kvalitete života Negativna <ul style="list-style-type: none"> - Nejasno usmjerenje kulturne politike prema sektoru (profesionalna naspram amaterskoj kulturi) 	<ul style="list-style-type: none"> - Postojanje relevantnog strateško planskog okvira na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini 	<ul style="list-style-type: none"> - Usklađivanje i povezivanje mjera, inicijativa i aktivnosti na regionalnoj i lokalnoj razini

4. Institucionalni okvir

Institucionalni okvir odnosi se na javne ustanove kojima je osnivač Grad Karlovac, civilne udruge i umjetničke organizacije koje djeluju u području kulture te privatne poslovne subjekte poput trgovačkih društava, obrta i sl. u kulturi. Pregled institucionalnog okvira u Gradu Karlovcu prikazan je u nastavku.

4.1. Javne ustanove u kulturi

Na području Grada Karlovca djeluje 5 javnih ustanova u kulturi – Gradsko kazalište Zorin dom, Muzeji Grada Karlovca, Gradska knjižnica Ivan Goran Kovačić, Kino Edison i Državni arhiv Karlovac. Grad Karlovac osnivač je 4 ustanove – Gradskog kazališta Zorin dom, Muzeja grada Karlovca, Gradske knjižnice Ivan Goran Kovačić te Kina Edison, dok je osnivač Državnog Arhiva Karlovac Republika Hrvatska.

Gradsko kazalište Zorin dom jedino je kazalište na području Karlovačke županije. Zgrada Gradskog kazališta Zorin dom izgrađena je još 1892. godine čime Karlovac postaje grad s najjačim i umjetnički vrlo izraženim amaterskim, ali i poluprofesionalnim kazalištem. Od 1945. godine započinje profesionalizacija Kazališta te od 1948. godine do danas Gradsko kazalište Zorin dom predstavlja žarište kulturnog života grada Karlovca i cijele Karlovačke županije.

Muzeji Grada Karlovca djeluju kroz 4 sastavnice – Gradski muzej Karlovac, Muzej domovinskog rata Karlovac – Turanj, Galerija Vjekoslav Karas te Stari grad Dubovac. Gradski muzej Karlovac sjedište je Muzeja grada Karlovca te ima Prirodoslovni, Arheološki, Kulturno-povijesni, Povijesni i Etnografski odjel. Muzej Domovinskog rata Karlovac – Turanj povijesni je muzej koji svjedoči o nastanku suvremene Republike Hrvatske i borbi za neovisnost u Domovinskom ratu na karlovačkom području. Muzej se nalazi na povijesnom lokalitetu Križanić – Turanj koji je od 2013. godine na popisu kulturnih dobara Republike Hrvatske. Galerija „Vjekoslav Karas” jedan je od najatraktivnijih i najopremljenijih izložbenih prostora u Karlovcu u kojem se izmjenjuju likovne i muzejske izložbe. Stari grad Dubovac

najstariji je karlovački spomenik, a zbog svoje bogate povijesti od 1896. godine je u općinskom vlasništvu i otvoren za javnost.

Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ najstarija je ustanova u kulturi grada Karlovca, sljednica „Ilirskoga čitanja društva“ osnovanog 1. ožujka 1838. godine. Obavlja funkciju gradske i županijske matične knjižnice kao i Središnje knjižnice Slovenaca. Prema javno dostupnim statističkim podacima⁵ Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ sadrži ukupno 310.050 jedinica građe (knjige, audio vizualna i elektronička građa, igračke, časopisi, novine i drugo), od čega 269.868 svezaka knjiga. Knjižnica pruža usluge i pokretne knjižnice, odnosno bibliobusa. Jedna je od rijetkih narodnih knjižnica koja nabavlja građu u digitalnom obliku, digitalizira građu, pruža usluge digitalne knjižnice, sudjeluje u razmjeni metapodataka i umrežavanju. Na platformi <https://digitalna.gkka.hr/> u cjelovitom obliku dostupan je Karlovački tjednik, časopisa „Svjetlo“, knjige iz „Ilirske zbirke“ i druga građa. Od 2023. godine Knjižnica postaje aktivni sudionik sustava eKultura, nacionalnog informacijskog sustava digitalne kulturne baštine.

Kino Edison najnovija je javna ustanova u kulturi u Gradu Karlovcu osnovana 2023. godine nakon obnove i opremanja provedbom projekata „ITU – Obnova brownfield lokacije nekadašnjeg kina Edison“ i „ITU – Revitalizacija nekadašnjeg kina Edison u funkciji pokretanja integriranih turističkih programa u gradu Karlovcu“, sufinanciranih iz Europskog fonda za regionalni razvoj. Kino organizira filmske projekcije, ali i druge vrste programa.

Broj javnih ustanova u kulturi je u skladu s prosjekom javnih ustanova u drugim hrvatskim gradovima te odgovara gradovima iste veličine (npr. Varaždinu). Ustanove u kulturi kojima je osnivač Grad Karlovac prikazane su u Tablici 1.

Tablica 2. Javne ustanove u kulturi u Gradu Karlovcu

Ustanova	Djelatnost	Osnivač
Gradsko kazalište Zorin dom	Kazališna djelatnost	Grad Karlovac
Gradski muzej Karlovac	Muzejska djelatnost	Grad Karlovac
Gradska knjižnica Ivan Goran Kovačić	Knjižnična djelatnost	Grad Karlovac
Kino Edison	Audiovizualna djelatnost	Grad Karlovac

Izvor: Turistička zajednica Karlovačke županije. Dostupno na: <https://visitkarlovacounty.hr/kulturne-ustanove/>

4.2. Civilni sektor u kulturi

Prema podacima iz Registra udruga, na području Grada Karlovca aktivno je 109 udruga registriranih za djelatnosti u kulturi u devet područja – audiovizualna umjetnost, interdisciplinarne kulturno-umjetničke djelatnosti, izvedbene umjetnosti, književno-nakladnička djelatnost, kulturna baština, medijska kultura, ostale djelatnosti iz područja kulture i umjetnosti, strukovne udruge u kulturi i umjetnosti te vizualne umjetnosti. Broj udruga u kulturi u Gradu Karlovcu po područjima djelatnosti prikazan je u Tablici 2. Budući da je prilikom registracije udruge u Registar udruga moguće prijaviti obavljanje djelatnosti u više područja, pojedine udruge u prikazanoj tablici se dupliciraju, ali je konačan broj udruga u kulturi u Gradu Karlovcu 109.

⁵ Dostupno na: 2023. Statistički podaci i pokazatelji uspješnosti narodnih knjižnica za 2023. godinu. Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu. URL: https://maticna.nsk.hr/wp-content/uploads/2024/05/Podaci_narodne_za_2023_2024.xlsx

Tablica 3. Aktivne udruge u kulturi u Gradu Karlovcu, lipanj 2024.

Djelatnost	Broj udruga
Audiovizualna djelatnost	18
Interdisciplinarne kulturno-umjetničke djelatnosti	6
Izvedbene umjetnosti	64
Književno-nakladnička djelatnost	18
Kulturna baština	61
Medijska kultura	17
Ostale djelatnosti iz područja kulture i umjetnosti	1
Strukovne udruge u kulturi i umjetnosti	47
Vizualne umjetnosti	28

Izvor: Registar udruga, dostupno na: <https://registri-npo-mpu.gov.hr/>

Najviše udruga u gradu Karlovcu registrirano je u području izvedbene djelatnosti (64), a slijede kulturna baština (61) te strukovne udruge u umjetnosti i kulturi (47). S druge strane, u ostalim djelatnostima iz područja kulture i umjetnosti registrirana je samo jedna udruga, dok ih je u području interdisciplinarnih kulturno-umjetničkih djelatnosti registrirano tek šest.

Nadalje, u Registru umjetničkih organizacija Ministarstva kulture i medija, u Gradu Karlovcu su u lipnju 2024. godine bile registrirane tri umjetničke organizacije – Kazališna družina „Zakon teatar“, Umjetnička organizacija Karlovački klavirski trio te Umjetnička organizacija Lepeza.

Komparativna analiza broja registriranih udruga pokazuje da je njihov broj u Karlovcu relativno prosječan ili nešto malo niži od prosjeka; tako je, primjerice njihov broj za više od 19 puta manji od broja registriranih udruga u Zagrebu, na gotovo jednakoj razini kao u Sisku, 1,4 puta manji od broja udruga u Varaždinu, no gotovo 1,5 puta veći nego u Koprivnici. Dok je broj udruga u Karlovcu teško usporediv s njihovim brojem u Zagrebu, kao središtem kulturnog života u Hrvatskoj te značajno većim brojem stanovnika, Karlovac je prema parametrima populacije vrlo usporediv s Varaždinom, od kojeg pak ima manji broj udruga.

4.3. Privatni sektor u kulturi

Privatni sektor u kulturi u Gradu Karlovcu sastoji se od privatnih tvrtki (j.d.o.o., d.o.o. i d.d.) registriranih u djelatnostima umjetnosti i kulture te obrta registriranih za obavljanje tih djelatnosti. Područja kulture nejasno su podijeljena prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NKD) što predstavlja izazov s obzirom na otežanu identifikaciju djelatnosti. Stoga se nastojalo obuhvatiti što homogenije kategorije koje izražavaju kulturnu i kreativnu vrijednost⁶. Prema podacima Digitalne komore, najveći broj privatnih subjekata u kulturi u Gradu Karlovcu 2023. godine bio je u području Informacija i komunikacija (60) te stručnih, znanstvenih i tehničkih djelatnosti (34). Pritom je vidljivo da je najveći broj tvrtki 2023. bio u području računalnog programiranja (32), što pripada sektoru kreativne industrije, no vrlo je nizak broj tvrtki koje su usko vezane na uže definiranu kulturu. U području prerađivačke industrije u kulturi 2023. godine poslovalo je 11 subjekata, a u području umjetnosti, zabave i rekreacije tek 2, dok u ostalim uslužnim djelatnostima u Karlovcu nije poslovaio nijedan subjekt. Detaljni prikaz broja privatnih subjekata po područjima NKD-a prikazan je u tablici 3.

⁶ Kulturne i umjetničke djelatnosti obuhvaćaju sljedeće kategorije: R 90 Kreativne, umjetničke i zabavne djelatnosti, R 91 Knjižnice, arhivi, muzeji i ostale kulturne djelatnosti, J Informacije i komunikacije bez J 61 Telekomunikacije i J63 Informacijske uslužne djelatnosti osim J 63.91 Djelatnosti novinskih agencija, M 71.11 Arhitektonske djelatnosti, M 73.1 Promidžba (reklama i propaganda), M 74.1 Specijalizirane dizajnerske djelatnosti, M 74.2 Fotografske djelatnosti, C 18 Tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa, C 32.2 Proizvodnja glazbenih instrumenata te S 94.99 Djelatnosti ostalih članskih organizacija, d. n.

Tablica 4. Broj registriranih privatnih subjekata u odabranim djelatnostima kulture

NKD oznaka	Opis	2021	2022	2023
Područje R	Umjetnost, zabava i rekreacija	3	3	2
9001	Izvođačka umjetnost	0	0	0
9002	Pomoćne djelatnosti u izvođačkoj umjetnosti	3	3	2
9003	Umjetničko stvaralaštvo	0	0	0
9004	Rad umjetničkih objekata	0	0	0
9101	Djelatnosti knjižnica i arhiva	0	0	0
9102	Djelatnosti muzeja	0	0	0
9103	Rad povijesnih mjesta i građevina te sličnih zanimljivosti za posjetitelje	0	0	0
Područje J	Informacije i komunikacije	50	52	60
5811	Izdavanje knjiga	1	2	2
5812	Izdavanje imenika i popisa korisničkih adresa	0	0	0
5813	Izdavanje novina	0	0	0
5814	Izdavanje časopisa i periodičnih publikacija	0	0	0
5819	Ostala izdavačka djelatnost	1	1	1
5821	Izdavanje računalnih igara	0	0	0
5829	Izdavanje ostalog softvera	2	2	2
5911	Proizvodnja filmova, video-filmova i televizijskog programa	2	2	2
5912	Djelatnosti koje slijede nakon proizvodnje filmova, video-filmova i televizijskog programa	0	0	0
5913	Distribucija filmova, videozapisa i televizijskog programa	0	0	0
5914	Djelatnosti prikazivanja filmova	0	0	0
5920	Djelatnosti snimanja zvučnih zapisa i izdavanja glazbenih zapisa	0	0	0
6010	Emitiranje radijskog programa	2	2	2
6020	Emitiranje televizijskog programa	0	0	0
6201	Računalno programiranje	21	23	32
6202	Savjetovanje u vezi s računalima	5	5	5
6203	Upravljanje računalnom opremom i sustavom	2	2	2
6209	Ostale uslužne djelatnosti u vezi s informacijskom tehnologijom i računalima	14	13	12
6391	Djelatnosti novinskih agencija	0	0	0
Područje M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	33	35	34
7111	Arhitektonske djelatnosti	12	13	13
7311	Agencije za promidžbu (reklamu i propagandu)	5	6	6
7312	Oglašavanje preko medija	0	0	1
7410	Specijalizirane dizajnerske djelatnosti	11	11	9
7420	Fotografske djelatnosti	5	5	5
Područje C	Prerađivačka industrija	10	11	11
1811	Tiskanje novina	0	0	0
1812	Ostalo tiskanje	8	7	7
1813	Usluge pripreme za tisak i objavljivanje	2	3	3
1814	Knjigoveške i srodne usluge	0	0	0
1820	Umnožavanje snimljenih zapisa	0	1	1
3220	Proizvodnja glazbenih instrumenata	0	0	0

Područje S	Ostale uslužne djelatnosti	0	0	0
9499	Djelatnosti ostalih članskih organizacija n.d.	0	0	0

Izvor: Hrvatska gospodarska komora, Digitalna komora. Dostupno na: <https://digitalnakomora.hr/pretraga/statistika>

U Karlovcu je u lipnju 2024. godine djelovalo 129 obrta pretežite djelatnosti u kulturi. Najviše obrta, njih 58, registrirano je u stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima, a slijede informacije i komunikacije s 56 obrta. U kulturnim djelatnostima koje su povezane s prerađivačkom industrijom registrirano je 8 obrta, a u djelatnosti umjetnosti, zabave i rekreacije njih 7. Detaljan prikaz nalazi se u tablici 4. I ovdje je najveći broj pojedinačno registriranih obrta u području računalnog programiranja (29), a značajan je broj i tvrtki u području specijaliziranih dizajnerskih djelatnosti (26). Kreativna industrija, dakle i ovdje prednjači, ali to sveukupno ukazuje na relativno nizak broj registriranih poduzeća odnosno njihovu veličinu obzirom na način registracije (obrti, a ne tvrtke).

Tablica 5. Broj registriranih obrta u odabranim djelatnostima kulture, lipanj 2024.

NKD oznaka	Opis	Ukupno aktivni na dan 5.6.2024.
Područje R	Umjetnost, zabava i rekreacija	7
9001	Izvođačka umjetnost	3
9002	Pomoćne djelatnosti u izvođačkoj umjetnosti	3
9003	Umjetničko stvaralaštvo	1
9004	Rad umjetničkih objekata	0
9101	Djelatnosti knjižnica i arhiva	0
9102	Djelatnosti muzeja	0
9103	Rad povijesnih mjesta i građevina te sličnih zanimljivosti za posjetitelje	0
Područje J	Informacije i komunikacije	56
5811	Izdavanje knjiga	2
5812	Izdavanje imenika i popisa korisničkih adresa	0
5813	Izdavanje novina	0
5814	Izdavanje časopisa i periodičnih publikacija	0
5819	Ostala izdavačka djelatnost	1
5821	Izdavanje računalnih igara	0
5829	Izdavanje ostalog softvera	0
5911	Proizvodnja filmova, video-filmova i televizijskog programa	10
5912	Djelatnosti koje slijede nakon proizvodnje filmova, video-filmova i televizijskog programa	0
5913	Distribucija filmova, videozapisa i televizijskog programa	1
5914	Djelatnosti prikazivanja filmova	0
5920	Djelatnosti snimanja zvučnih zapisa i izdavanja glazbenih zapisa	4
6010	Emitiranje radijskog programa	0
6020	Emitiranje televizijskog programa	0
6201	Računalno programiranje	29
6202	Savjetovanje u vezi s računalima	5
6203	Upravljanje računalnom opremom i sustavom	2
6209	Ostale uslužne djelatnosti u vezi s informacijskom tehnologijom i računalima	1
6391	Djelatnosti novinskih agencija	1

Područje M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	58
7111	Arhitektonske djelatnosti	0
7311	Agencije za promidžbu (reklamu i propagandu)	20
7312	Oglašavanje preko medija	1
7410	Specijalizirane dizajnerske djelatnosti	26
7420	Fotografske djelatnosti	11
Područje C	Prerađivačka industrija	8
1811	Tiskanje novina	0
1812	Ostalo tiskanje	8
1813	Usluge pripreme za tisak i objavljivanje	0
1814	Knjigoveške i srodne usluge	0
1820	Umnožavanje snimljenih zapisa	0
3220	Proizvodnja glazbenih instrumenata	0
Područje S	Ostale uslužne djelatnosti	0
9499	Djelatnosti ostalih članskih organizacija n.d.	0
UKUPNO		129

Izvor: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja Portal Obrtnog registra RH. Dostupno na: <https://pretrazivac-obrta.gov.hr/pretraga>

Ocjena stanja:

KLJUČNA OBILJEŽJA	POTENCIJALI	POTREBE
Pozitivna <ul style="list-style-type: none"> - Odgovarajući broj javnih ustanova u kulturi te njihova tradicija i kvaliteta Negativna <ul style="list-style-type: none"> - Prosječan ili nešto ispodprosječan broj registriranih udruga u kulturi u nacionalnom kontekstu - Iako je u Karlovcu veliki broj privatnih subjekata registriran u djelatnostima kulture, tek manji dio njih registriran je za djelatnosti usko vezane uz kulturu 	<ul style="list-style-type: none"> - Primjeri dobre prakse (poput Knjiguljice) angažmana privatnog sektora u kulturnim djelatnostima 	<ul style="list-style-type: none"> - Jačanje i sustavna podrška suradnji svih dionika u kulturi grada Karlovca - Jačanje ljudskih, tehnoloških i infrastrukturnih kapaciteta dionika u sektoru kulture - Snažnije povezivanje i daljnje jačanje suradnje kulturnog sektora u Karlovcu sa županijskom i nacionalnom razinom - Jačanje međunarodne suradnje ustanova u kulturi

5. Djelatnosti kulture i kulturna produkcija

Iz gradskog proračuna Grada Karlovca financiraju se dramska, plesna i izvedbena umjetnost; glazbena i glazbeno-scenske djelatnosti; knjižna, nakladnička i knjižarska djelatnost; vizualne umjetnosti; inovativne umjetničke i kulturne prakse i međunarodna kulturna suradnja; te zaštita i očuvanje kulturne baštine⁷.

Iste se financiraju kroz programe javnih gradskih ustanova – Gradska knjižnica Ivan Goran Kovačić, Muzeji Grada Karlovca, Gradsko kazalište Zorin Dom te Kino Edison, ali i programe ostalih nezavisnih subjekata u kulturi, većinski iz civilnog sektora.

Knjižna, nakladnička i knjižarska djelatnost prvenstveno se odvijaju kroz programe Gradske knjižnice Ivan Goran Kovačić. Osim knjižničnih djelatnosti, Gradska knjižnica organizira i brojna događanja za djecu i odrasle. Podaci o programima Gradske knjižnice Ivan Goran Kovačić prikazani su u nastavku.

Tablica 6. Programi Gradske knjižnice Ivan Goran Kovačić u razdoblju 2021.-2023.

		2021.	2022.	2023.
Događanja	Broj događanja za djecu	263	470	536
	Broj događanja za odrasle	301	370	439
	Ukupan broj događanja	564	840	975

Izvor: Gradska knjižnica Ivan Goran Kovačić, 2024.

Podaci pokazuju da iz godine u godinu raste broj događanja organiziranih u knjižnici čime se potvrđuje uloga koju Gradska knjižnica Ivan Goran Kovačić ima u kulturnom životu grada Karlovca.

Nadalje, nakladnička djelatnost financirana iz programa Javne potrebe u kulturi uključuje izdavanje časopisa „Svjetlo“ Ogranka Matice hrvatske u Karlovcu te izdavanje časopisa „Život slijepih“ – list za slijepe i njihove prijatelje Udruge slijepih Karlovačke županije. Također, u razdoblju od 2021. do 2023. godine Javnim potrebama u kulturi financirano je izdavanje dvije fotomonografije, tri pjesničke zbirke, dva pretiska pripovijetki, pet monografija, jedna antologija, dvije knjige i jedna slikovnica. Također, u sve tri godine Javne potrebe u kulturi financirale su natječaj za kratku priču „Zlatko Tomičić“ te natječaj za mlade pjesnike "Zdravko Pucak", a podržana je i digitalizacija sadržaja Glazbene škole Karlovac te organizacija književnih tribina.

U području knjižarske djelatnosti osobito su vidljivi programi Knjiguljice – Glazbokaz, Pričam ti priču nešto drugačije i Susreti s dječjim književnicima. Program Glazbokaz provodi edukativne glazbeno-kazališne radionice namijenjene školskoj djeci koji spaja popularnu glazbu, čitanje i scensko izvođenje pročitanih djela, dok se program Pričam ti priču nešto drugačije provodi kroz gostovanje pripovjedača s ciljem podizanja svijesti djece o važnosti kulture čitanja i promicanja pisane riječi. U sklopu programa Susreti s dječjim književnicima organizira se gostovanje dječjih književnika i ilustratora koji predstavljaju svoja djela te organiziraju radionice za djecu. Programi Knjiguljice sufinancirani su iz programa Javne potrebe u kulturi te su u 2021. godini primili ukupno 1.194,58 EUR, u 2022. 929,06 EUR te u 2023. 1.327 EUR.

⁷ Grad Karlovac financira i programe filmske i audiovizualne umjetnosti, ali isti ne postoje kao zasebna stavka u proračunu nego se ti projekti financiraju kroz Dramsku, scensku i izvedbenu umjetnost te Inovativne umjetničke i kulturne prakse i međunarodna kulturna suradnja

Programi vizualne umjetnosti, kao i oni vezani uz kulturnu baštinu prvenstveno se provode kroz djelovanje ustanove Muzeji Grada Karlovca. Isti djeluje kroz 4 sastavnice – Gradski muzej Karlovac, Muzej domovinskog rata Karlovac – Turanj, Galerija Vjekoslav Karas te Stari grad Dubovac. Podaci o programima Gradskih muzeja Grada Karlovca prikazani su u sljedećoj tablici.

Tablica 7. Programi Muzeja Grada Karlovca u razdoblju 2021.-2023.

	2021.	2022.	2023.
Broj programa	35	61	59

Izvor: Muzeji Grada Karlovca, 2024.

Broj programa održanih u Muzejima Grada Karlovca u 2021. godini bio je znatno manji u odnosu na naredne godine, ali treba uzeti u obzir da je ustanova zbog pandemije COVID-19 otvorena tek 8. ožujka 2021. te su morali obavljati djelatnost uzimajući u obzir epidemiološke mjere.

Ostali programi vizualnih umjetnosti uključuju izložbeni program Udruge likovnih umjetnika Karlovac (ULAK) koja svake godine organizira 4 izložbe – Uskršnju izložbu, izložbu povodom Dana grada Karlovca, izložbu „Mladi ULAK-a“ i Božićnu izložbu. Također, iz programa Javnih potreba u kulturi financira se i likovna kolonija s radionicama ZILIK Centra za pružanje usluga u Zajednici Vladimir Nazor kao i izložbe mladih autora u Centru za mlade Grabrik u organizaciji udruge Carpe Diem. U 2021. i 2022. godini program Javnih potreba u kulturi sufinancirao je i programe udruge Paviljon Katzler 1897 koji uključuju izložbe koje prezentiraju kulturnu i povijesnu građu Karlovca. U 2021. godini također je financirana i izložba fotografija povijesne postrojbe „Karlovački počasni vod ZNG-91.“ te humanitarni povijesni program Mali husari Husarske pukovnije Karlovačke županije.

Programi dramske i plesne umjetnosti najvidljiviji su kroz djelovanje Gradskog kazališta Zorin dom, jedinog kazališta na području Karlovačke županije koje svoju djelatnost organizira kroz vlastite produkcije te razna gostovanja kazališnih predstava, koncerata, likovnih manifestacija te ostalih kulturno-umjetničkih djelatnosti. Podaci o programima Gradskog kazališta Zorin dom u razdoblju 2021.-2023. prikazani su u sljedećoj tablici.

Tablica 8. Programi Gradskog kazališta Zorin dom u razdoblju 2021.-2023.

	2021.	2022.	2023.
Broj događanja	228	297	330

Izvor: Gradsko kazalište Zorin dom, 2024.

U razdoblju od 2021.-2023. godine broj događanja u Gradskom kazalištu Zorin dom konstantno je rastao.

Programi dramske umjetnosti provedeni su i od strane civilnog društva, tako udruga Carpe diem organizira događaj „Stiskavac u Tijesnoj“ na kojem se izvode kazališne predstave, a u 2023. kroz program Javne potrebe u kulturi podržana je i premijera predstave „Drago mi je, Dragojla“ u izvedbi tranzicijsko-fikcijskog kazališta TRAFIK, kao i dva dramsko-scensko-koncertna događaja kojima je obilježeno 30 godina umjetničkog rada Umjetničke organizacije „Lepeza“.

Plesna pak umjetnost na području grada Karlovca djeluje u sklopu civilnog društva, a kroz program Javnih potreba u kulturi podržano je djelovanje tri udruge na području grada Karlovca – Studio 23, F.R.E.E.D.A.N.C.E. te Plesni klub st.Art.

U području filmske i audiovizualne umjetnosti aktivna je novoosnovana ustanova Kino Edison čija su programska događanja predstavljena u idućoj tablici. Osim kino-prikazivačke djelatnosti, Kino Edison

organizira i ostala kulturna događanja poput različitih predavanja, književnih susreta, stand up nastupa i slično. Podaci o kulturnim programima Kina Edison prikazani su u sljedećoj tablici.

Tablica 9. Kulturni programi Kina Edison u 2023. godini

		2023.
Filmske projekcije	Broj filmskih projekcija	305
Ostala kulturna događanja	Broj ostalih kulturnih događanja	15

Izvor: Kino Edison, 2024.

Pored toga, u području filmske i audiovizualne umjetnosti kroz Program javnih potreba u kulturi financiraju se i udruge koje organiziraju prikazivanje filmova i filmske festivale. Tako je 2021. godine Grad Karlovac podržao program Film za van u organizaciji Radar d.o.o. prilikom kojeg je prikazan film Zov divljine. Također, Grad Karlovac podržava organizaciju Filmske revije mladeži, Four River Film festivala, festivala FUSE – Films Under Severe Experiment te festivala Stop Motion Scena u organizaciji udruge Kinoklub Karlovac (u suradnji s Kinom Edison od 2023. godine).

U području glazbene i glazbeno-scenske djelatnosti javnih gradskih ustanova djeluje Gradsko kazalište Zorin dom. Posebno treba spomenuti Glazbenu školu Karlovac, čiji je osnivač Karlovačka županija čiji su programi visoke kvalitete, u skladu s tradicijom i razinom same škole. Rad škole Grad Karlovac podržava kroz program Javnih potreba u kulturi. Tako je 2021. godine kroz Program podržana redovna djelatnost Komornog orkestra Glazbene škole Karlovac, kao i edukacija publike kroz programe Noć glazbe i Kava s Bachom, 22. međunarodna ljetna škola gitare, 9. Karlovac piano festival i 8. Karlovac međunarodno pijanističko natjecanje.

U 2022. godini kroz program Javnih potreba u kulturi, Grad Karlovac podržao je redovnu djelatnost Komornog orkestra Glazbene škole Karlovac, kao i koncerte „Božićna bajka“, „Orašar“ i „Klasika u parku“. Pod stavkom inovativne umjetničke i kulturne prakse i međunarodna kulturna suradnja Grad Karlovac podržao je edukaciju publike kroz programe Noć glazbe i Kava s Bachom, 23. međunarodna ljetna škola gitare, 10. Karlovac piano festival, pod stavkom inovativne umjetničke i kulturne prakse i međunarodna kulturna suradnja. Financiranje Glazbene škole Karlovac kroz program Javne potrebe u kulturi u 2023. godini bilo je identično kao i prethodne godine.

Pored toga, Grad Karlovac kroz glazbenu djelatnost podržava i programe civilnog društva kao što je djelovanje Zajednice organizacija amaterskih kulturnih djelatnosti Karlovac (ZOAKD), Puhačkog orkestra grada Karlovca, karlovačkog tamburaškog orkestra, Folklornog ansambla „Matija Gubec“, zbora Chorus Carolstadien, Dječjeg zbora Cicibani, Folklornog društva Vuga, Karlovačkog vokalnog okteta, Glazbene sekcije Matice umirovljenika Karlovca. Također, kroz Javne potrebe u kulturi podržana su razna kulturno-umjetnička društva u njihovom djelovanju i nastupima, kao i udruga KAMATRIX u organizaciji festivala suvremene glazbe Udar groma te udruga Orpheus u organizaciji međunarodnog etno jazz festivala.

Djelatnosti u okviru inovativnih umjetničkih i kulturnih praksi i međunarodne kulturne suradnje prvenstveno obuhvaćaju djelovanje civilnog sektora u kulturi pa je tako 2021. godine iz Programa javnih potreba u kulturi financirano 9 programa, 2022. godine 11 programa te 2023. godine 13 programa. Financirani programi odnose se isključivo na organizaciju međunarodnih festivala poput Međunarodne ljetne škole gitare Glazbene škole Karlovac, Karlovac piano festivala, filmskih festivala u organizaciji Kinokluba Karlovac, Međunarodnog festivala folklor, izložbe Nova kultura Hibridni grad i ostalih međunarodnih festivala u Karlovcu, kao i gostovanja udruga na festivalima izvan Republike Hrvatske.

Konačno, Grad Karlovac podržava i programe zaštite i očuvanja kulturne baštine. Iz Programa Javnih potreba u kulturi u 2022. godini financirana su dva programa koji su uključivala izmjenu vanjske stolarije Franjevačkog samostana Karlovac te konzervatorsko-restauratorske radove na zidnim slikama u crkvi Župa Pohoda Blažene Djevice Marije, Mahično. U 2023. godini financirana su tri programa zaštite i očuvanja kulturne baštine – nastavak građevinske sanacije župne crkve Župa sveta tri kralja, izrada stolarije na zgradi parohijskog i eparhijskog dvora Eparhije gornjokarlovačke te nastavak građevinske sanacije kapele sv. Antuna Pustinjaka, Zadobarje. Posebno je poglavlje posvećeno kulturnoj baštini u smislu analize cjelovitog sektora.

Kulturni programi financirani iz proračuna Grada Karlovca velikim se dijelom temelje na kulturnom amaterizmu. Iako je raznolikost kulturne ponude pojedinog područja iznimno bitna, kako zbog konzumacije kulture lokalnog stanovništva, tako i razvoja turizma na samom području, analiza izdvajanja za kulturu pokazala je kako u Karlovcu nedostaje kvalitetnih programa visoke kulture. Neki od programa imaju kontinuitet, čime se stvaraju preduvjeti za njihovu prepoznatljivost, a dio programa ima jednogodišnji karakter.

Pored toga, Grad Karlovac svake godine organizira manifestaciju Zvezdano ljeto, najveću karlovačku manifestaciju pored Dana piva i Adventa u Karlovcu. Zvezdano ljeto održava se na različitim gradskim lokacijama, a manifestacija uključuje razna događanja poput koncerata, predstava, sportskih, kulturnih i edukativnih programa. Najveća događanja u okviru Zvezdanog ljeta uključuju Ivanjski krijes, Karlovački kazališni festival, Karlovac Open Air Tribute Festival, Međunarodni festival folklor s Okusima svijeta, Artika – festival dobre zabave, Rođendanski bal kao i brojne kreativne radionice, izložbe, koncerte i sportska događanja.

Također, u gradu Karlovcu je kulturni amaterizam na visokoj razini, a amaterski kulturni i umjetnički rad u Karlovcu objedinjen je pod Zajednicom organizacija amaterskih kulturnih djelatnosti (ZOAKD) koja djeluje već više od 75 godina. ZOAKD objedinjuje 30 organizacija iz područja narodnog plesa i glazbe, zbornog pjevanja, glumačkih predstava, suvremenog plesa i likovne umjetnosti. Općenito, civilno društvo ima važnu ulogu u kulturnom sektoru grada Karlovca te provodi dugoročne programe kao što su „Filmska revija mladeži i Four River Film Festival“, „Međunarodni festival folklor“, „Hibridni grad“, „Udar groma – festival suvremene glazbe“, „Međunarodni etno jazz festival“, „KDF – Karlovac Dance Festival“ i druge.

Ocjena stanja:

KLJUČNA OBILJEŽJA	POTENCIJALI	POTREBE
Pozitivna <ul style="list-style-type: none"> - Veliki broj kulturnih događanja - Značajne aktivnosti civilnog sektora u osmišljavanju i provedbi kulturno- umjetničkih programa Negativna <ul style="list-style-type: none"> - Često nedovoljna kvaliteta programa prijavljenih za financiranje u okviru Programa Javnih potreba u kulturi - Kulturne manifestacije su uglavnom lokalnog karaktera koncentrirane u kratkom vremenskom periodu (mjesec dana ljeti) - Donekle sezonska neujednačenost kulturnih programa - Mali broj programa visoke kulture 	<ul style="list-style-type: none"> - Veliki broj poznatih Karlovčana iz područja kulture koji se nedovoljno koriste kao brend - Suradnja svih relevantnih dionika u razvoju novih kulturnih sadržaja - Veliki broj lokalnih bendova koji se ne koriste prilikom kulturnih manifestacija - Kulturni klaster - Međunarodni iskoraci civilnog sektora 	<ul style="list-style-type: none"> - Potreba za ocjenom kvalitete i vrednovanjem održivosti javnih programa - Razvoj kvalitetnije ponude kulturnih programa za odrasle - Potreba međunarodne orijentacije u razvoju kulturnih sadržaja, a ne samo lokalne

6. Kulturna infrastruktura

Kulturnu infrastrukturu grada Karlovca čine ustanove i organizacije u kulturi koje predstavljaju mjesta realizacije kulturnih programa i prostore u kojima se odvija rad kulturnih ustanova. Infrastrukturni kapaciteti gradskih ustanova u kulturi prikazani su u sljedećoj tablici.

Tablica 10. Kapaciteti gradskih ustanova

Ime ustanove	Dvorana (DA/NE)	Kvadratura dvorane	Kapacitet dvorane – broj posjetitelja	Izložbeni prostor (DA/NE)	Kvadratura izložbenog prostora	Kapacitet izložbenog prostora – broj posjetitelja
Gradsko kazalište Zorin dom	DA		314	DA*		100
Muzeji grada Karlovca 1 (Gradski muzej Karlovac)	NE			DA	50	20
Muzeji grada	NE			DA	160 + 120	94

Karlovca 2 (Gradski muzej Karlovac /KAMOD)						
Muzeji grada Karlovca 3 (Stari grad Dubovac)	NE			DA	120 + 120	80
Muzeji grada Karlovca 4 (Galerija Vjekoslav Karas)	NE			DA	300	100
Gradska knjižnica Ivan Goran Kovačić	DA	160 m ²	73	DA	86,6 m ²	60
Kino Edison	DA	Velika: 240 m ² Mala: 71 m ² Ukupno: 311 m ²	Velika: 202 Mala: 20 Ukupno: 222	NE		

*Bočna (oslikana) dvorana nekada se koristila kao izložbeni prostor, ali Gradsko kazalište Zorin dom danas nema opremu potrebnu za održavanje izložba poput rasvjete, sustava za izlaganje slika i sustava zaštite od krađe te se jedino može postaviti izložba koja nema posebne zahtjeve poput izložbe na štafelaje ili neka druga izložba koja ne zahtijeva visoke tehničke standarde.

Izvor: obrada autora, prema Grad Karlovac

Analiza infrastrukture u kulturi pokazala je da kapaciteti dvorana odnosno izložbenih prostora ne mogu ugostiti događanja za veći broj posjetitelja. U tom smislu, vidljiva je izrazita potreba za prostorima koji imaju kapacitet primanja većeg broja posjetitelja, ali i prostorima koji su primjereni za specifične kulturne aktivnosti (npr. tehnička opremljenost u smislu prikladne akustike i tehničke opreme, scene koja omogućuje nastup većeg broja izvođača itd.).

U tijeku je i projekt obnove Hrvatskog doma kao dodatnog prostora za kulturne sadržaje u gradu Karlovcu. Obnova zgrade Hrvatskog doma krenula je nakon potresa i financirana je, zajedno s ostalim zgradama koje su stradale u potresu, iz Fonda solidarnosti, državnog proračuna i Nacionalnog plana otpornosti i oporavka. Budući da Hrvatski dom predstavlja veliki prostor u kojem će se nalaziti multimedijaska dvorana, mala scena, uredi i galerija, Hrvatski dom predstavljat će vrijednu dodatnu infrastrukturu kulturne scene Karlovca u kojoj će se moći razvijati institucionalna i neinstitucionalna kultura, uključujući nezavisnu kulturnu scenu grada Karlovca.

Osim infrastrukture javnih institucija, Grad Karlovac upravlja otvorenim prostorima za rad i izlaganje/izvedbe kulturnog sadržaja koji uključuju:

- Glazbeni paviljon na Šetalištu dr. Franje Tuđmana (ima svoju rasvjetu, razglas se unajmljuje prema potrebi),
- Amfiteatarsko košarkaško igralište u Ulici kralja Tomislava (pozornica i oprema se unajmljuju prema potrebi),
- Auerspergov bastion u parku kod Šetališta dr. Franje Tuđmana (pozornica i oprema se unajmljuju prema potrebi),
- Prostor Trga bana Josipa Jelačića sa zdencem (pozornica i oprema se unajmljuju prema potrebi),
- Atrij kaštela Stari grad Dubovac (pozornica i oprema se unajmljuju prema potrebi).

U smislu upravljanja prostorima, ne samo da su prostori javnih ustanova nedostatni ili nedostatne veličine, već se kao poseban problem pokazuje korištenje prostora od strane nezavisnog kulturnog sektora. Isti je posebice u nepovoljnom položaju jer ne posjeduje vlastite prostore pa za izvođenje programa često unajmljuje prostore javnih ustanova u kulturi, a što predstavlja dodatni financijski izdatak. Kako bi se civilnom sektoru olakšalo, Grad Karlovac omogućuje im najam prostora javnih ustanova u kulturi po cijeni sniženoj za 50%, a ukoliko se radi o koprodukcijama s javnim ustanovama, oslobođeni su ikakvog plaćanja. Većina programa koji se odvijaju u prostorima javnih ustanova u kulturi iziskuje troškove (ljudstvo, tehnika itd.) pa je naplata od strane javnih ustanova donekle opravdana. No, iako se snižena cijena čini kao značajna stimulativna mjera, isto je još uvijek značajan trošak za ionako nedostatna sredstva za kulturne programe nezavisne kulture.

U smislu uređenja urbanog prostora, poseban izazov predstavlja sve veći broj zahtjeva građana za postavljanje raznih spomenika u javni baštinski prostor, osobito stoga što postoji nerazumijevanje o potrebi poštivanja određenih kriterija koje treba zadovoljiti kako estetika prostora ne bi bila narušena. Također potrebno je odrediti i opseg urbanog područja grada u kojem se javne plastike mogu postavljati. Osim toga, održavanje i skrb postojećih javnih plastika nije zadovoljavajuće.

Ocjena stanja:

KLJUČNA OBILJEŽJA	POTENCIJALI	POTREBE
Pozitivna <ul style="list-style-type: none"> - Obnova infrastrukture kao podloge za daljnji razvoj kulturnog sektora - Osigurani novi prostori za razvoj kulture (Kino Edison) - Suradnja s HV-om u korištenju prostora 	<ul style="list-style-type: none"> - Obnova Zvijezde - Hrvatski dom kao dodatni prostor za kulturne manifestacije - Suradnja sa Županijom u korištenju njihovih prostora 	<ul style="list-style-type: none"> - Analiza potreba za prostorom postojeće i planirane infrastrukture za razvoj kulture i jasnije definiranje namjene prostora - Stručno rješenje kao odgovor na zahtjeve za postavljanje spomenika u javni prostor
Negativna <ul style="list-style-type: none"> - Nedostatni prostori za koncerte, veće izložbe i plesne predstave - Nedostatni depoi za čuvanje izložbenih predmeta - Visoki troškovi najma prostora za nezavisne kulturne produkcije - Održavanje i skrb postojećih javnih plastika - Zahtjevi za postavljanje spomenika u javni prostor 		

bez jasnih kriterija uklopljenosti u isti		
--	--	--

7. Kulturna baština

Prema podacima iz Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske, na području Grada Karlovca zaštićeno je ukupno 85 kulturnih dobara. Prema vrsti zaštićenih kulturnih dobara u Gradu Karlovcu, šest je kulturno-povijesnih cjelina, tri su nematerijalna kulturna dobra, 72 nepokretna pojedinačna dobra te četiri pokretne zbirke. Detaljni prikaz nalazi se u sljedećoj tablici.

Tablica 11. Zaštićena kulturna dobra Grada Karlovca, 10.6.2024.

Vrsta kulturnog dobra	Zaštićena kulturna dobra	Preventivno zaštićena kulturna dobra
Kulturno-povijesne cjeline	4	2
Nematerijalna kulturna dobra	3	0
Nepokretna pojedinačna kulturna dobra	72	0
Pokretna zbirka	3	1
UKUPNO	82	3

Izvor: Ministarstvo kulture i medija, Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske. Dostupno na: <https://registar.kulturnadobra.hr/#/>

Također, Karlovac i Karlovačka županija baštine umijeće sokolarenja koje je 2021. godine upisano na UNESCO-ov Reprezentativni popis nematerijalne kulturne baštine čovječanstva, a za razradu prijavne dokumentacije zaslužan je Hrvatski sokolarski klub u gradu Karlovcu, kao najveća i najaktivnija udruga sokolara u Republici Hrvatskoj. Ta nematerijalna baština povremeno se promovira i kroz međunarodne sokolarske susrete.

Za upravljanje kulturnim dobrima Grada Karlovca, prema Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 4/17, 90/18, 32/20, 62/20, 117/21, 114/22) nadležan je Konzervatorski odjel u Karlovcu za područje Karlovačke županije. Isti nailazi na brojne prepreke u svom djelovanju.

Nalazi intervjua pokazali su kako nedostaje ljudskih kapaciteta u Odjelu, ali i da se suočavaju s brojnim problemima obnove poput neriješenih vlasničkih odnosa i stanovnika na području kulturne baštine koji ne žive na tim lokacijama. Primjerice, prilikom obnove objekata zaštićene spomeničke baštine unutar kulturno-povijesne cjeline ne poštuju se uvjeti propisani za obnovu pročelja, vanjske stolarije, krovništa i limarije.

Obnova objekata koji imaju svojstvo zaštićenog kulturnog dobra ili se nalaze unutar kulturno-povijesne urbanističke cjeline sufinanciraju se putem javnog poziva koji se financira iz proračunskih sredstava Grada Karlovca prikupljenih s osnove spomeničke rente.

Osim kontinuirane provedbe programa očuvanja i obnove objekata i infrastrukture zaštićene spomeničke baštine, u Karlovcu se provode i veliki infrastrukturni projekti obnove kulturne baštine. Najveći projekt obnove svakako je obnova Zvijezde. Kao što je već spomenuto, revitalizacija Zvijezde temelji se na Planu upravljanja Zvijezdom GKK 11/18. Prema planu upravljanja, na području Zvijezde provodi se 21 projekt u područjima kvalitete gradskog prostora, turizma i kulture, dinamičkog poduzetništva te obrazovanja. Projekti koji se odnose na područje turizma i kulture uključuju:

rekonstrukciju zgrade KAMOD-a (prostor za potrebe konzervatora, odnosno budući muzejski prostor, čija je dinamika razvoja usklađena s dinamikom razvoja stalnog postava muzeja), Franjevački samostan i crkvu Presvetog Trojstva – obnova krovšta s uređenjem vidikovca u zvoniku crkve, crkvu sv. Nikole i zgradu Parohije (Eparhije), uređenje Lončareve kuće, uređenje izložbeno-interpretacijskog muzejskog prostora (Bosanski magazin s uređenjem Bastiona sv. Josipa) te revitalizaciju Kina Edison. Obnova kulturne baštine kroz ove velike infrastrukturne projekte velika je i dugo čekana prilika za obnovu Zvijezde i revitalizaciju života u njoj. Tijek same obnove, međutim, susreće se sa značajnim izazovima u vidu nedovoljno kvalitetnog izvođenja radova što je rezultiralo oštećenjem privatne infrastrukture te izazvalo negodovanje građana uz dodatne troškove. Osim spomenutih izazova, pored obnovljene infrastrukture, potrebno je osigurati i revitalizaciju života u Zvijezdi, a što je poseban izazov zbog iseljavanja stanovništva jezgre. Izrađeni Plan upravljanja Zvijezdom predviđa revitalizaciju prostora kao kulturnog, turističkog i obrazovnog središta Karlovca te predlaže modele upravljanja prostorom. Isto je značajan razvojni preduvjet, ali implementacija istog tek predstoji, a što može biti izazov jer ovisi o višestrukim čimbenicima koji nadilaze samo područje kulture.

Ocjena stanja:

KLJUČNA OBILJEŽJA	POTENCIJALI	POTREBE
Pozitivna <ul style="list-style-type: none"> - Bogata kulturna baština - Kulturna baština prepoznata je kao važan resurs za gospodarski razvoj - Projekti revitalizacije kulturne baštine koji su u tijeku - Na županijskoj razini aktivni su projekti obnove kulturne baštine - Postojanje Plana upravljanja Zvijezdom Negativna <ul style="list-style-type: none"> - Neriješeni vlasnički odnosi u Zvijezdi - Nedovoljno kvalitetno izvođenje radova u Zvijezdi uz oštećenja privatnih prostora tijekom obnove - Iseljavanje stanovništva iz Zvijezde - Nepoštivanje konzervatorskih propisa od strane dijela stanovnika Zvijezde - Neprilagođenost kulturnih dobara osobama s invaliditetom - Kulturna baština uglavnom se veže uz razvoj turizma, a manje na porast kvalitete života građana 	<ul style="list-style-type: none"> - Korištenje kulture kao prilike za revitalizaciju života u Zvijezdi - Gradski trgovi kao potencijal za umjetnost na otvorenom - Neistražena arheološka nalazišta na području grada - Bogata industrijska baština kao temelj za razvoj kulturne ponude - Sokolarenje kao nematerijalna baština na UNESCO-ovom popisu - Prostori antagonizama kao prilika za razvoj kulturne ponude - Bogati prirodni resursi koji bi se mogli iskoristiti u svrhu razvoja kulture - Postojanje interpretacijskih centara koji na suvremeni način interpretiraju baštinu i privlače publiku 	<ul style="list-style-type: none"> - Osiguranje uvjeta za <i>soft</i> revitalizaciju Zvijezde koji su neovisni o području kulture (npr. stanovništvo, gospodarstvo) - Odluka o načinu upravljanja Zvijezdom te kapaciteti budućeg upravljačkog tijela - Osiguranje održivosti interpretacijskih centara

8. Financiranje kulture

U proračunu grada Karlovca za 2024. godinu, proračunska stavka Javne potrebe u kulturi iznosi 264.295,00 EUR, dok je za Ustanove kulture u proračunu namijenjeno ukupno 4.047.743,00 EUR, što predstavlja 3,5% ukupnog proračuna Grada Karlovca. Od tog iznosa, 1.242.815,00 EUR (1,1%) namijenjeno je Gradskoj knjižnici Ivan Goran Kovačić, Muzejima Grada Karlovca 1.585.533,00 EUR (1,4%), a Gradskom kazalištu Zorin dom 1.219.395,00 EUR (1,1%). Dodatno, Kinu Edison, kao zasebnoj stavki u proračunu, namijenjeno je 711.109,00 EUR, odnosno 0,62% ukupnog proračuna. Stoga se može zaključiti kako je ukupan planirani proračun za kulturu u 2024. godini u Gradu Karlovcu 5.023.147,00 EUR odnosno 4,4% ukupnog proračuna. Prikaz proračuna Grada Karlovca za kulturu u 2024. godini prikazan je u sljedećoj tablici.

Tablica 12. Proračun Grada Karlovca za kulturu za 2024. godinu

Proračunska stavka	Iznos u €	Udio u ukupnom proračunu
Javne potrebe u kulturi	264.295,00	0,23%
Gradska knjižnica Ivan Goran Kovačić	1.242.815,00	1,1%
Muzeji Grada Karlovca	1.585.533,00	1,4%
Gradsko kazalište Zorin dom	1.219.395,00	1,1%
Kino Edison	711.109,00	0,62%
UKUPNO	5.023.147,00	4,4%

Izvor: Proračun grada Karlovca za 2024.

Na nacionalnoj razini, 2022. proračun za kulturu iznosio je 0,56% javnog proračuna, a u 2023. je povećan na 1,37%, što se može zahvaliti sredstvima za obnovu od potresa te onima iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti. U tom smislu, karlovački se proračun za kulturu u relativnim iznosima može činiti velik, no u usporedbi s drugim gradovima, unatoč povećanju, to su još uvijek relativno mala sredstva. Proračun za kulturu Grada Osijeka, primjerice, iznosi 6,16% ukupnog gradskog proračuna.

Najveći proračunski korisnici ustanove su u kulturi (4.758.852 € ili 94,7 % od ukupnog proračuna za kulturu 2024. godine), dok je za izvaninstitucionalni sektor osigurano znatno manje sredstava (264.295 € ili 5,2% od ukupnog proračuna za kulturu 2024. godine).

Uz proračunske korisnike, iz gradskog se proračuna aktivnosti sektora kulture financiraju i kroz poziv Javne potrebe u kulturi. U razdoblju od 2021. do 2023. godine financiranje Programa Javne potrebe u kulturi ostvarilo je znatan pad te je u 2023. godini ono iznosilo tek 55% iznosa financiranog u 2022. godini. Jedan od razloga je taj što od 2023. godine javne ustanove kojima je osnivač grad Karlovac nisu više obvezne prijavljivati se za financiranje putem Javnih potreba u kulturi, već se programska sredstva za te ustanove dodjeljuju kroz financiranje samih ustanova. Sredstva dodijeljena u okviru Programa Javne potrebe u kulturi su skromna, a nalazi intervjua provedenih s dionicima, kao i Izvješće o provedbi Programa Javne potrebe u kulturi pokazali su da pojedini prijavitelji programa odustaju zbog toga što im dodijeljena sredstva nisu dovoljna za provedbu prijavljenih programa. Sljedeća tablica prikazuje dodijeljena sredstva kroz Program Javnih potreba u kulturi 2021.-2023. po kulturnim djelatnostima.

Tablica 13. Izvršenje Javnih potreba u kulturi Grada Karlovca po djelatnostima za razdoblje 2021.-2023.

Djelatnosti	2021. u €	2022. u €	2023. u €
Glazbena i glazbeno-scenska djelatnost	32.843,35	55.411,58	48.363,62
Dramska i plesna umjetnost te izvedbene umjetnosti	47.505,89	47.473,74	13.949,56
Knjižna, nakladnička i knjižarska djelatnost	63.289,06	67.691,95	21.450,75
Vizualne umjetnosti	55.112,22	52.257,93	3.981,00
Inovativne umjetničke i kulturne prakse i međunarodna kulturna suradnja	19.377,53	24.185,82	41.007,94
Zaštita i očuvanje kulturne baštine		8.096,09	13.272,00
Povrat neutrošenih sredstava	2.011,19		
UKUPNO	220.139,24	255.117,11	142.024,87
Udio utrošenih u planiranim sredstvima	97%	97,57%	96%

Izvori: Program Javnih potreba u kulturi grada Karlovca za 2021. godinu, Program Javnih potreba u kulturi grada Karlovca za 2022. godinu, Program Javnih potreba u kulturi grada Karlovca za 2023. godinu

Podaci u prethodnoj tablici pokazuju da je u 2023. godini najviše sredstava iz programa Javne potrebe u kulturi isplaćeno za provedbu programa glazbene i scenske umjetnosti, a slijede programi inovativnih umjetničkih i kulturnih praksi i međunarodne kulturne suradnje, te projekti knjižne, nakladničke i knjižarske djelatnosti. Najmanje sredstava isplaćeno je za programe iz područja vizualne umjetnosti. Za razliku od 2023., prethodnih godina najviše sredstava isplaćivano je programima iz knjižne, nakladničke i knjižarske djelatnosti te vizualne umjetnosti, koja je u 2023. dobila najmanje sredstava.

Nadalje, u 2023. godini, ukupna sredstva isplaćena za Javne potrebe u kulturi iznosila su 142.024, 87 EUR, što predstavlja smanjenje od 45% u odnosu na 2022. godinu, odnosno 35% u odnosu na 2021. Kao što je već spomenuto, od 2023. godine javne ustanove u kulturni kojima je osnivač Grad Karlovac nemaju više obvezu javljati se za financiranje putem Poziva Javne potrebe u kulturi, što predstavlja razlog smanjenju sredstava, kao i preraspodjeli sredstava po djelatnostima. Iz istoga je vidljivo da se najveći dio sredstava za pojedine djelatnosti odobrava za javne ustanove u kulturi dok je izvaninstitucionalni sektor puno manje zastupljen. Kao što je vidljivo u sljedećoj tablici, u 2021. godini, čak 72,23% sredstava Javnih potreba u kulturi financiralo je programe provedene od strane javnih ustanova u kulturi kojima je osnivač Grad Karlovac, dok je u 2022. godini taj udio bio nešto manji sa 64,17%, a u 2023. godini je pao na 60,82%. Proračun za kulturu kontinuirano raste, no vidljiv je nesrazmjer financiranja proračunskih korisnika i nezavisne scene Grada Karlovca u korist proračunskih korisnika. Taj se omjer, ipak, po godinama nivelira pa proračun za ostale korisnike raste.

Tablica 14. Izvršenje Javnih potreba u kulturi Grada Karlovca po korisnicima za razdoblje 2021.-2023.

	2021. u €		2022. u €		2023. u €	
	Iznos	Udio	Iznos	Udio	Iznos	Udio
Gradska knjižnica Ivan Goran Kovačić	50.263,80	22,83%	50.434,67	19,77%	61.053,00	16,84%
Gradski muzej Karlovac	51.487,58	23,39%	49.205,30	19,29%	62.776,50	17,32%
Gradsko kazalište Zorin dom	57.269,02	26,01%	64.077,20	25,11%	96.632,27	26,66%
Proračunski korisnici ukupno	159.020,40	72,23%	163.717,17	64,17%	220.461,77	60,82%
Ostali korisnici	61.118,84	27,77%	91.399,94	35,83%	142.024,87	39,18%
UKUPNO	220.139,24	100%	255.117,11	100%	362.486,64	100%

Izvori: Program Javnih potreba u kulturi grada Karlovca za 2021. godinu, Program Javnih potreba u kulturi grada Karlovca za 2022. godinu, Program Javnih potreba u kulturi grada Karlovca za 2023. godinu i Proračun Grada Karlovca za 2023. godinu

Osim iz gradskog proračuna, kultura u Gradu Karlovcu financira se i iz županijskog proračuna putem Javnih potreba u kulturi Karlovačke županije. Grad Karlovac glavno je kulturno sjedište Karlovačke županije, što se vidi i po izdvajanjima iz županijskog proračuna za kulturu u Karlovcu. Kao što je vidljivo iz sljedeće tablice, Karlovačka županija putem Javnih potreba u kulturi Karlovačke županije financirala je 23 programa u 2022. godini, a u 2023. i 2024. godini 26 je programa financirano iz Županijskog proračuna. U 2024. godini, čak 52% financiranih programa iz cijele Županije je za programe u gradu Karlovcu. Što se tiče isplaćenih sredstava, u 2022. godini čak 63,7% županijskih sredstava isplaćeno je za programe u gradu Karlovcu, dok je u 2023. godini taj udio iznosio 63,9%, a u 2024. godini 68,6%.

Tablica 15. Javne potrebe u kulturi Karlovačke županije 2022.-2024.

	Korisnici s područja Grada Karlovca				Korisnici s područja ostalih JLS			
	Broj financiranih programa	Udio	Ukupno isplaćena sredstva u €	Udio	Broj financiranih programa	Udio	Ukupno isplaćena sredstva u €	Udio
2022.	23	43,4%	92.095,43	63,7%	30	56,6%	52.569,40	36,3%
2023.	26	44,1%	129.743,00	63,9%	33	55,9%	73.419,00	36,1%
2024.	26	52%	171.617,00	68,6%	24	48%	78.477,00	31,4%

Izvor: Karlovačka županija

Kultura grada Karlovca financirana je i iz državnog proračuna. U 2021. godini, ukupna sredstva iz državnog proračuna namijenjena kulturi grada Karlovca iznosila su 213.933,34 EUR, od čega je 172.078,06 EUR (80,4%) bilo za Gradsku knjižnicu Ivan Goran Kovačić, čime je financirano djelovanje bibliobusa – plaće djelatnika, nabava knjiga, troškovi opreme, programska djelatnost te redovna djelatnost ustanove kulture. Gradsko kazalište Zorin dom iz državnog proračuna dobilo je sredstva u iznosu od 13.272,28 EUR za opremu i knjige. Direktna sredstva za kulturu iz državnog proračuna u iznosu od 28.583,00 EUR bila su namijenjena obnovi i očuvanju kulturne baštine.

U 2022. godini ukupna sredstva za financiranje kulture u gradu Karlovcu iznosila su 490.131,17 EUR, od čega je 182.510,76 EUR bilo namijenjeno Gradskoj knjižnici Ivan Goran Kovačić za programske i redovnu djelatnost te djelovanje bibliobusa, 13.272,28 EUR Gradskom kazalištu Zorin dom za opremu i knjige, dok je ostatak od 294.348,13 EUR realizirano za obnovu i očuvanje kulturnih dobara, obnovu *brownfield* lokacije nekadašnjeg Kina Edison i revitalizaciju Kina Edison u funkciji pokretanja integriranih turističkih programa u gradu Karlovcu.

Prema podacima otvorenog proračuna, u 2023. godini iz državnog proračuna financirane su samo ustanove u kulturi Grada Karlovca u ukupnom iznosu od 307.939,70 EUR, a sredstva su realizirana za programsku djelatnost, djelovanje bibliobusa, rashode za zaposlene, nabavu nefinancijske imovine, ulaganje u objekte ustanova u kulturi te materijalne i financijske rashode poslovanja.

U razdoblju od 2021.-2023. godine financiranje kulture grada Karlovca iz državnog proračuna donijelo je znatna sredstva za kulturu, posebno u 2022. godini prilikom financiranja projekta obnove i revitalizacije Kina Edison. U 2023. godini, nakon završetka projekta, ukupna sredstva iz državnog proračuna za kulturu su se smanjila, ali je financiranje ustanova kulture poraslo te je u 2023. godini bilo 56,7% više u odnosu na 2021. godinu. Isto je predstavljeno u idućoj tablici.

Tablica 16. *Financiranje kulture u gradu Karlovcu iz državnog proračuna*

	2021. u €	2022. u €	2023. u €*
Gradska knjižnica Ivan Goran Kovačić	172.078,06	182.510,76	207.070
Gradski muzej Karlovac	0	0	48.544
Gradsko kazalište Zorin dom	13.272,28	13.272,28	79.634
Ustanove kulture	185.350,34	195.783,04	335.248
Društvene djelatnosti - kultura	28.583,00	294.348,13	0
UKUPNO	213.933,34	490.131,17	335.248

*od 2023. godine na Otvorenom proračunu nema proračuna svih institucija nego su grupirane po djelatnostima, stoga se podaci prikazuju skupno

Izvori: Otvoreni

proračun.

Dostupno

na: <https://app.powerbi.com/view?r=eyJrIjoiaGRhMjA3ZTQ0MTBhMS00NTg0LTJhMTAtYWVhNTY2YjU3YjdlIiwidCI6ImE0M2U1YWZhLWY3YWItNDdiMS04ZTc5LTJhNzI1OGU5Y2U3ZSIsImMiOj9>,

Proračun grada Karlovca, Izvršenje po programskoj klasifikaciji. Dostupno na: <https://www.karlovac.hr/grad-karlovac/proracun/proracun-2023/>

Konačno, EU sredstva također su korištena za financiranje kulture u gradu Karlovcu. U 2021. godini ukupna EU sredstva za kulturu grada Karlovca iznosila su 68.328,42 EUR, a od proračunskih korisnika, jedino je Gradska knjižnica Ivan Goran Kovačić bila korisnik EU sredstava za nabavu bibliobusa i redovnu djelatnost ustanova kulture. Ostala sredstva u iznosu od 45.759,82 EUR bila su namijenjena obnovi *brownfield* lokacije nekadašnjeg Kina Edison i revitalizaciji Kina Edison u funkciji pokretanja integriranih turističkih programa u gradu Karlovcu.

U 2022. godini, ukupno je isplaćeno 1.551.302,40 EUR iz EU fondova za kulturu u gradu Karlovcu, od čega Gradskoj knjižnici Ivan Goran Kovačić 31.519,67 EUR za nabavu bibliobusa, dok je ostatak sredstava, kao i u 2021. bio za obnovu *brownfield* lokacije nekadašnjeg Kina Edison i revitalizaciji Kina Edison u funkciji pokretanja integriranih turističkih programa u gradu Karlovcu. U 2022. godini, EU sredstva su iznosila ukupno 66% proračuna za kulturu u gradu Karlovcu.

Prema podacima Otvorenog proračuna, u 2023. godini EU sredstva za financiranje kulture u gradu Karlovcu iznosila su 451.182 EUR te su bila namijenjena nabavi bibliobusa te ulaganju u objekte ustanova u kulturi. U odnosu na prethodne godine to je smanjenje ulaganja iz EU fondova, ali razlog tome je završetak obnove Kina Edison i samim time i financiranja tog projekta. Ipak, u odnosu na prethodne godine, ukupna ulaganja u ustanove u kulturi u konstantnom su porastu u razdoblju od 2021.-2023. godine.

Tablica 17. Financiranje kulture grada Karlovca iz EU sredstava

	2021. u €	2022. u €	2023. u €
Gradska knjižnica Ivan Goran Kovačić	22.568,60	31.519,67	364.478
Gradski muzej Karlovac	0	0	43.352
Gradsko kazalište Zorin dom	0	0	43.352
Ustanove kulture	22.568,60	31.519,67	451.182
Društvene djelatnosti - kultura	45.759,82	1.519.782,73	0
UKUPNO	68.328,42	1.551.302,40	451.182

Izvor: Otvoreni proračun. Dostupno na:

<https://app.powerbi.com/view?r=eyJrIjoiaGRhMjA3ZTQ0MTBhMS00NTg0LTJhMTAtYWZhNTY2YjU3YjdlIiwidCI6ImE0M2U1YWZhLWY3YWItNDdiMS04ZTc5LTJhNzI1OGU5Y2U3ZSIsImMiOiJh9>, Proračun grada Karlovca, Izvršenje po programskoj klasifikaciji. Dostupno na: <https://www.karlovac.hr/grad-karlovac/proracun/proracun-2023/>

Omjer ulaganja u kulturu iz različitih izvora varira od godine do godine, ovisno o dostupnim EU sredstvima, a Grad Karlovac uglavnom ostaje kao najstabilniji i najveći podupiratelj kulturnih djelatnosti.

Ocjena stanja:

KLJUČNA OBILJEŽJA	POTENCIJALI	POTREBE
Pozitivna <ul style="list-style-type: none"> - Postojanje proračunskih sredstava na lokalnoj i regionalnoj razini i kontinuirana izdvajanja za podršku razvoju kulture u Karlovcu - Porast izdvajanja za nezavisni sektor putem Javnih potreba u kulturi - Porast financiranja ustanova u kulturi iz državnog proračuna - Rast EU sredstava za financiranje ustanova u kulturi - Proaktivnost gradske uprave u edukaciji prijavitelja programa za financiranje u okviru Programa Javnih potreba u kulturi Negativna <ul style="list-style-type: none"> - Unatoč porastu, još uvijek niska sredstva javnog proračuna za kulturu - Nedostatni kapaciteti dijela kulturnog sektora za 	<ul style="list-style-type: none"> - Dodatna sredstva za razvoj kulturnog sektora kroz EU projekte - Interes privatnog sektora za financiranje kulturnog sektora 	<ul style="list-style-type: none"> - Snažnija financijska podrška lokalne samouprave civilnom i privatnom sektoru u kulturi - Jačanje suradnje sa Županijom u planiranju proračuna za kulturu - Jačanje kapaciteta u pripremi i provedbi europskih projekata - Suradnja ustanova u kulturi s ostalim akterima pri prijavi europskih projekata

prijavu programa na postojeće izvore financiranja - Vrlo nizak udio programskih sredstava ustanova u kulturi naspram operativnih troškova (hladni pogon i troškovi zaposlenih)		
---	--	--

9. Zaposlenost u sektoru kulture

Na području grada Karlovca ukupan broj zaposlenih u kulturi u 2023. godini iznosio je 1.152 od čega je 95 ljudi zaposleno u javnim ustanovama u kulturi, a 1.057 u privatnom sektoru. Dodatno, u civilnom sektoru grada Karlovca 2023. godine bilo je 130 zaposlenih, ali podaci koji se odnose na zaposlenost isključivo u civilnom sektoru u kulturi nisu dostupni⁸.

U razdoblju od 2021. do 2023. godine zaposlenost u kulturi na području grada Karlovca pokazivala je konstantan rast. Ipak, bitno je naglasiti da djelatnosti koje se odnose na kulturu obuhvaćaju kulturu u širem smislu. Ako se promatra kultura u užem smislu, odnosno NKD djelatnost Umjetnost, zabava i rekreacija, broj zaposlenih u privatnom sektoru u gradu Karlovcu je znatno manji, svega 2 zaposlenika u 2023. godini. Stoga se može zaključiti da je javni sektor nositelj zaposlenosti u kulturi grada Karlovca. Detaljna analiza zaposlenosti u kulturi javnog, civilnog i privatnog sektora nalazi se u sljedećim poglavljima.

9.1. Zaposlenost u javnim ustanovama u kulturi

U razdoblju od 2021.-2024. godine, Gradska knjižnica kontinuirano ima jednak broj zaposlenih, a ukupan broj zaposlenih u Muzejima Grada Karlovca prve je dvije promatrane godine bio stabilan s manjim padom na 29 zaposlenika u 2023. godini. Veći pad zabilježen je u 2024. Gradsko kazalište Zorin dom, dijeli sličnu situaciju: dok je broj zaposlenih 2021.-2022. bio jednak, u 2023. kazalište je imalo dva zaposlenika manje, a 2024. se taj broj smanjio za još jednog zaposlenog. Kino Edison je novoosnovana ustanova pa su prikazani podaci samo za 2023.-2024. iz kojih je vidljivo malo povećanje broja zaposlenih. Isto je predstavljeno u Tablici 18.

Tablica 16. Zaposlenost u javnim ustanovama u kulturi Grada Karlovca 2021.-2024.

	2021.	2022.	2023.	2024.
Gradska knjižnica Ivan Goran Kovačić	40	40	40	40
Muzeji grada Karlovca	31	31	29	29
Gradsko kazalište Zorin dom	28	28	26	25*
Kino Edison			9	10
UKUPNO	99	99	104	104

⁸ Od ukupno 152 registrirane udruge u Karlovcu, njih 109 registrirano je u području kulture. Iako je nemoguće procijeniti točan broj zaposlenih u udrugama u kulturi, vidljivo je da 2/3 ukupno registriranih udruga djeluje u području kulture. Podaci navode na zaključak da dobar dio udruga nema zaposlenih ili je taj broj minimalan, što je situacija i u ostalim gradovima.

*Iako je po Sistematizaciji radnih mjesta u Gradskom kazalištu Zorin dom predviđeno 26 radnih mjesta, zbog odlaska zaposlenice iz računovodstva, Gradsko kazalište trenutno ima 25 zaposlenika

Izvor: Grad Karlovac / relevantne ustanove u kulturi

Razlozi za pad broja zaposlenih u gradskim javnim ustanovama u kulturi su u činjenici da su to specifična zanimanja, primjerice informatičari, tehničari i slično, koja zahtijevaju specifična znanja i vještine koje u javnom sektoru nisu adekvatno plaćene te je nakon odlaska djelatnika javnim ustanovama teško naći adekvatnu zamjenu.

9.2. Zaposlenost u civilnom kulturnom sektoru

Podaci FINA-e pokazuju da je u području kulture, odnosno djelatnosti knjižnica i arhiva izdvojena samo jedna udruga koja je bila aktivna 2021. godine te koja nema zaposlenih. Što se tiče djelatnosti ostalih članskih organizacija, FINA nije u mogućnosti izdvojiti samo udruge u kulturi, stoga su u sljedećoj tablici prikazani podaci o zaposlenosti u svim udrugama na području grada Karlovca.

Tablica 17. Zaposlenost u civilnom kulturnom sektoru u gradu Karlovcu

	2021.	2022.	2023.
9101 - Djelatnosti knjižnica i arhiva	0	0	0
9499 - Djelatnosti ostalih članskih organizacija, d n	122	148	130
UKUPNO	122	148	130

Izvor: FINA, 2024.

U 142 udruge u djelatnostima knjižnica i arhiva te djelatnostima ostalih članskih organizacija na području grada Karlovca u 2021. godini bilo je zaposleno 122 zaposlenika, dok je u 2022. bilo 152 udruge s 148 zaposlenika, a u 2023. također 152 udruge sa 130 zaposlenih. Iako je teško procijeniti koliki je broj zaposlenih u 109 udruga u kulturi, podaci o zaposlenosti u civilnom sektoru pokazuju prosječan broj zaposlenih u udrugama manji od jedan. Ipak, iako civilni sektor u kulturi nema veliki broj zaposlenih, dosadašnja analiza stanja pokazala je da civilno društvo ima snažnu ulogu u kulturi grada Karlovca.

9.3. Zaposlenost u privatnom kulturnom sektoru

Prema podacima Hrvatske gospodarske komore, u Gradu Karlovcu u 2023. godini bilo je 1057 zaposlenih u privatnom kulturnom sektoru, što predstavlja rast od 10,2% u odnosu na 2021. godinu. Prema područjima, najviše zaposlenih u 2023. godini bilo je u djelatnosti informacije i komunikacije (523) te prerađivačkoj industriji (455). U stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima bilo je zaposleno 77 osoba, a u djelatnosti umjetnost, zabava i rekreacija tek dvoje i to u pomoćnim djelatnostima u izvođačkoj industriji. Detaljniji prikaz zaposlenosti u privatnom kulturnom sektoru nalazi se u sljedećoj tablici.

Tablica 18. Zaposlenost u privatnom kulturnom sektoru Karlovca 2021.-2024.

NKD oznaka	Opis	2021	2022	2023
Područje R	Umjetnost, zabava i rekreacija	4	2	2
9001	Izvođačka umjetnost	0	0	0
9002	Pomoćne djelatnosti u izvođačkoj umjetnosti	4	2	2
9003	Umjetničko stvaralaštvo	0	0	0
9004	Rad umjetničkih objekata	0	0	0
9101	Djelatnosti knjižnica i arhiva	0	0	0

9102	Djelatnosti muzeja	0	0	0
9103	Rad povijesnih mjesta i građevina te sličnih zanimljivosti za posjetitelje	0	0	0
Područje J	Informacije i komunikacije	452	488	523
5811	Izdavanje knjiga	2	2	2
5812	Izdavanje imenika i popisa korisničkih adresa	0	0	0
5813	Izdavanje novina	0	0	0
5814	Izdavanje časopisa i periodičnih publikacija	0	0	0
5819	Ostala izdavačka djelatnost	14	15	18
5821	Izdavanje računalnih igara	0	0	0
5829	Izdavanje ostalog softvera	1	1	2
5911	Proizvodnja filmova, video-filmova i televizijskog programa	12	10	11
5912	Djelatnosti koje slijede nakon proizvodnje filmova, video-filmova i televizijskog programa	0	0	0
5913	Distribucija filmova, videozapisa i televizijskog programa	0	0	0
5914	Djelatnosti prikazivanja filmova	0	0	0
5920	Djelatnosti snimanja zvučnih zapisa i izdavanja glazbenih zapisa	0	0	0
6010	Emitiranje radijskog programa	15	15	14
6020	Emitiranje televizijskog programa	0	0	0
6201	Računalno programiranje	258	284	315
6202	Savjetovanje u vezi s računalima	19	19	15
6203	Upravljanje računalnom opremom i sustavom	101	105	104
6209	Ostale uslužne djelatnosti u vezi s informacijskom tehnologijom i računalima	30	37	42
6391	Djelatnosti novinskih agencija	0	0	0
Područje M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	71	81	77
7111	Arhitektonske djelatnosti	37	38	37
7311	Agencije za promidžbu (reklamu i propagandu)	6	11	11
7312	Oglašavanje preko medija	0	0	0
7410	Specijalizirane dizajnerske djelatnosti	25	29	23
7420	Fotografske djelatnosti	3	3	6
Područje C	Prerađivačka industrija	432	426	455
1811	Tiskanje novina	0	0	0
1812	Ostalo tiskanje	411	404	431
1813	Usluge pripreme za tisak i objavljivanje	21	22	24
1814	Knjigoveške i srodne usluge	0	0	0
1820	Umnožavanje snimljenih zapisa	0	0	0
3220	Proizvodnja glazbenih instrumenata	0	0	0
Područje S	Ostale uslužne djelatnosti	0	0	0
9499	Djelatnosti ostalih članskih organizacija n.d.	0	0	0

Izvor: Hrvatska gospodarska komora, Digitalna komora

U privatnom sektoru u kulturnim djelatnostima u gradu Karlovcu 2023. godine bilo je zaposleno ukupno 1.057 zaposlenika, što znači da je prosječan broj zaposlenih po poduzeću u kulturi 10 djelatnika. U usporedbi s javnim institucijama u kulturi, to je znatno niži prosječan broj zaposlenih. Također, najveći prosječan broj zaposlenih u djelatnostima kulture je u prerađivačkoj industriji, odnosno djelatnosti Ostalo tiskanje, dok djelatnosti koje obuhvaćaju kulturu u užem smislu, odnosno djelatnosti umjetnosti, zabave i rekreacije imaju u prosjeku tek jednog zaposlenog. Stoga se može zaključiti kako u gradu Karlovcu uz mali broj privatnih poduzeća u užem sektoru kulture postoji i

ispodprosječan broj zaposlenih u djelatnostima uže vezanim uz kulturu, pogotovo u usporedbi s javnim institucijama.

Ocjena stanja:

KLJUČNA OBILJEŽJA	POTENCIJALI	POTREBE
Pozitivna <ul style="list-style-type: none"> - Osigurana podrška Grada za radna mjesta u javnim ustanovama u kulturi - Porast zaposlenosti u privatnom kulturnom sektoru Negativna <ul style="list-style-type: none"> - Nedostatan kadar sa specifičnim znanjima u javnom kulturnom sektoru - Nedostatan broj zaposlenika u gradskoj upravi vezano za kulturu - Nizak broj zaposlenih u udrugama 	<ul style="list-style-type: none"> - Značaj kulturnog sektora za budući razvoj grada i mogućnost umrežavanja na nacionalnoj i međunarodnoj razini što otvara mogućnost za novu radnu snagu i nova radna mjesta 	<ul style="list-style-type: none"> - Nova zapošljavanja u sektoru kulture za razvojne iskorake

10. Ekonomski pokazatelji poslovanja u sektoru kulture

Prihodi u sektoru kulture u 2023. godini iznosili su 78.502.178,84 EUR od čega na javni sektor otpada 4.371.582,56 EUR (5,6%), a na privatni 74.130.596,28 EUR. Također, prihode u kulturi ostvarile su i organizacije civilnog društva registrirane u Karlovcu (prihodi civilnog sektora iznosili su 11.341.297 EUR), ali budući da podaci o točnim prihodima isključivo organizacija civilnog društva u području kulture nisu dostupni, točni prihodi se ne mogu prikazati, kao ni ukupni prihodi u sektoru kulture u gradu Karlovcu⁹.

U razdoblju od 2021.-2023. godine prihodi u kulturi u gradu Karlovcu bilježili su konstantan rast. Ipak, kao kod analize zaposlenosti, privatni sektor u djelatnostima koje uključuju kulturu u užem smislu ostvario je znatno manje prihode – 154.369,58 EUR. Stoga analiza prihoda u sektoru kulture potvrđuje zaključke dosadašnje analize stanja da je javni sektor glavni nositelj kulturnog razvoja grada Karlovca. Detaljna analiza prihoda javnog, civilnog i privatnog sektora prikazana je u nastavku.

10.1. Prihod javnog kulturnog sektora

Ukupni prihodi javnih ustanova u kulturi u 2023. godini iznosili su 4.371.582,56 EUR, što predstavlja rast od 36% u odnosu na 2022. te 50% u odnosu na 2021. godinu. Od četiri gradske institucije u kulturi, najviše prihode ostvarila je Gradska knjižnica Ivan Goran Kovačić, a slijede Muzeji grada Karlovca, Gradsko kazalište Zorin dom, dok je Kino Edison ostvarilo najmanje prihode.

⁹ Od ukupno 152 registrirane udruge u Karlovcu, njih 109 registrirano je u području kulture. Iako je nemoguće procijeniti točne prihode u udrugama u kulturi, podaci o prihodima pokazuju da su prosječni prihodi po udruzi cca. 71.329 EUR, a 2/3 ukupno registriranih udruga djeluje u području kulture. Prosjek prihoda udruga u području kulture bi, prema tome iznosio cca. 7.774.851,40 EUR.

Tablica 19. Prihodi javnih ustanova u kulturi 2021.-2024.

	2021.	2022.	2023.
Gradska knjižnica Ivan Goran Kovačić	1.062.520,65	1.128.185,44	1.644.109,97
Muzeji grada Karlovca	1.067.392,13	1.155.226,79	1.257.203,23
Gradsko kazalište Zorin dom	784.300,09	935.648,86	1.224.345,66
Kino Edison			245.923,70
UKUPNO	2.914.212,87	3.219.061,09	4.371.582,56

Izvor: Obrada autora, prema Grad Karlovac

Gradska knjižnica Ivan Goran Kovačić 2023. godine ostvarila je ukupno 1.644.109,97 EUR prihoda što predstavlja rast prihoda za 45% u odnosu na 2022. te 55% u odnosu na 2021. godinu. Što se tiče izvora prihoda, u 2023. godini najviše sredstava Knjižnica je uprihodila iz gradskog proračuna (976.804,82 ili 59,4%), a slijede EU sredstva (22,8% ukupnih prihoda), državni proračun (12,8%). Vlastiti prihodi Knjižnice iznosili su 61.847,71 odnosno 3,8%, a ostali prihodi su iz županijskog proračuna i donacija.

Muzeji grada Karlovca u promatranom razdoblju također su ostvarili rast prihoda koji su u 2023. godini iznosili ukupno 1.257.031,34 EUR što predstavlja rast od 9% u odnosu na 2022. te 18% u odnosu na 2021. godinu. Što se tiče izvora, u 2023. godini najveći udio prihoda Muzeja grada Karlovca, čak 80,3% bio je iz gradskog proračuna, a slijede vlastita sredstva (14,2% ukupnih prihoda), županijski proračun (2,5%), državni proračun (1,7%) i donacije (1,3%).

Gradsko kazalište Zorin dom 2023. godine ostvarilo je ukupno 1.244.345,66 EUR prihoda, što predstavlja rast od 31% u odnosu na 2022., odnosno 56% u odnosu na 2021. godinu. Prema izvorima sredstava, najveći udio prihoda u 2023., 76,8% bio je iz gradskog proračuna, dok je 15,1% bilo iz vlastitih sredstava, 7,4% iz županijskog i državnog proračuna te 0,7% pomoći od međunarodnih organizacija i tijela EU.

Kino Edison u 2023. godini ostvarilo je ukupno 245.923,70 EUR prihoda od čega čak 41,3% predstavlja vlastita sredstva, a ostatak prihodi iz proračuna.

Analiza prihoda javnih institucija u kulturi pokazala je da iako iste bilježe rast prihoda, udio vlastitih sredstava u ukupnim prihodima, uz iznimku Kina Edison, prilično je nizak te je većina izvora prihoda javnih institucija u kulturi gradski proračun, a zatim i županijski i državni proračun. Također, EU sredstva predstavljaju tek mali udio prihoda javnih institucija u kulturi te tu postoji prostor za napredak.

10.2. Prihod civilnog kulturnog sektora

Kao i kod analize zaposlenosti, podaci FINA-e o prihodima civilnog sektora u kulturi nisu dostupni te analiza uključuje sve udruge registrirane u djelatnostima knjižnica i arhiva te djelatnostima ostalih članskih organizacija. Prihodi civilnog sektora u Karlovcu od 2021.-2023. prikazani su u sljedećoj tablici.

Tablica 20. Prihodi civilnog sektora u kulturi u gradu Karlovcu

	2021.	2022.	2023.
9101 - Djelatnosti knjižnica i arhiva	59.275	0	0
9499 - Djelatnosti ostalih članskih organizacija, d n	6.211.667	8.281.974	11.341.297
UKUPNO	6.270.943	8.281.974	11.341.297

Izvor: FINA, 2024.

Podaci o prihodima civilnog sektora pokazuju da su u 2023. godini 152 udruge ostvarile ukupno 11.341.297 EUR prihoda, što je rast od 37% u odnosu na 2022. te čak 80% u odnosu na 2021. Prosječni prihodi po udruzi u 2023. godini iznosili su 74.613,80 EUR. Iako nije moguće procijeniti koliko od ukupnog prihoda 152 registrirane udruge otpada na 109 udruga u kulturi, podaci govore o znatnim prihodima civilnog sektora u gradu Karlovcu.

10.3. Prihod privatnog kulturnog sektora

Privatni kulturni sektor Grada Karlovca u 2023. godini ostvario je ukupne prihode od 74.130.569,55 EUR, što predstavlja rast u odnosu na 2021. godinu od 42,3%. Rast prihoda prati rast broja zaposlenih, ali je on rastao znatno više u odnosu na rast broja zaposlenih (10,2%). Najveći prihodi privatnog kulturnog sektora bili su u prerađivačkoj industriji – 36.112.568,75 EUR, što predstavlja 48,7% ukupnih prihoda u kulturi te u području informacija i komunikacija (34.524.564,31 EUR, odnosno 46,6% ukupnih prihoda). Prikaz prihoda privatnog kulturnog sektora po NKD područjima nalazi se u sljedećoj tablici.

Tablica 21. Prihodi privatnog sektora u kulturi 2021.-2024.

NKD oznaka	Opis	2021	2022	2023
Područje R	Umjetnost, zabava i rekreacija	507.516,22	132.914,07	154.369,58
9001	Izvođačka umjetnost	0	0	0
9002	Pomoćne djelatnosti u izvođačkoj umjetnosti	507.516,22	132.914,07	154.369,58
9003	Umjetničko stvaralaštvo	0	0	0
9004	Rad umjetničkih objekata	0	0	0
9101	Djelatnosti knjižnica i arhiva	0	0	0
9102	Djelatnosti muzeja	0	0	0
9103	Rad povijesnih mjesta i građevina te sličnih zanimljivosti za posjetitelje	0	0	0
Područje J	Informacije i komunikacije	23.686.713,79	30.668.979,31	34.524.564,31
5811	Izdavanje knjiga	58.833,24	58.425,64	72.582,05
5812	Izdavanje imenika i popisa korisničkih adresa	0	0	0
5813	Izdavanje novina	0	0	0
5814	Izdavanje časopisa i periodičnih publikacija	0	0	0
5819	Ostala izdavačka djelatnost	235.585,24	190.107,11	204.160,99
5821	Izdavanje računalnih igara	0	0	0
5829	Izdavanje ostalog softvera	55.704,03	96.859,91	164.260,79
5911	Proizvodnja filmova, video-filmova i televizijskog programa	735.069,08	601.739,08	653.118,34
5912	Djelatnosti koje slijede nakon proizvodnje filmova, video-filmova i televizijskog programa	0	0	0

5913	Distribucija filmova, videozapisa i televizijskog programa	0	0	0
5914	Djelatnosti prikazivanja filmova	0	0	0
5920	Djelatnosti snimanja zvučnih zapisa i izdavanja glazbenih zapisa	0	0	0
6010	Emitiranje radijskog programa	322.460,95	344.833,77	339.462,68
6020	Emitiranje televizijskog programa	0	0	0
6201	Računalno programiranje	15.325.808,23	21.038.048,52	25.078.067,42
6202	Savjetovanje u vezi s računalima	402.277,13	404.754	486.328,78
6203	Upravljanje računalnom opremom i sustavom	3.866.360,34	4.189.448,01	3.546.542,82
6209	Ostale uslužne djelatnosti u vezi s informacijskom tehnologijom i računalima	2.684.615,55	3.744.763,27	3.980.042,44
6391	Djelatnosti novinskih agencija	0	0	0
Područje M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	2.688.178,24	2.760.296,53	3.339.093,64
7111	Arhitektonske djelatnosti	1.161.661,15	1.024.123,04	1.693.817,08
7311	Agencije za promidžbu (reklamu i propagandu)	137.608,60	262.925,61	398.388,60
7312	Oglašavanje preko medija	0	0	242.211,24
7410	Specijalizirane dizajnerske djelatnosti	1.313.022,63	1.396.415,44	896.191,62
7420	Fotografske djelatnosti	75.885,86	76.832,44	108.485,10
Područje C	Prerađivačka industrija	25.202.162,45	30.514.591,30	36.112.568,75
1811	Tiskanje novina	0	0	0
1812	Ostalo tiskanje	24.385.360,41	29.616.515,26	34.952.190,35
1813	Usluge pripreme za tisak i objavljivanje	816.802,04	897.437,64	1.157.986,46
1814	Knjigoveške i srodne usluge	0	0	0
1820	Umnožavanje snimljenih zapisa	0	638,40	2.391,94
3220	Proizvodnja glazbenih instrumenata	0	0	0
Područje S	Ostale uslužne djelatnosti	0	0	0
9499	Djelatnosti ostalih članskih organizacija n.d.	0	0	0
Ukupno		52.084.570,70	64.076.781,21	74.130.596,28

Izvor: Hrvatska gospodarska komora, Digitalna komora

Ocjena stanja:

KLJUČNA OBILJEŽJA	POTENCIJALI	POTREBE
Pozitivna <ul style="list-style-type: none"> - Značajni prihodi privatnog sektora u kulturi - Značajan rast prihoda u privatnom kulturnom sektoru - Postojeći dobri primjeri prakse privatnog sektora u kulturi - Rast prihoda u javnim ustanovama u kulturi - Znatni prihodi civilnog sektora Negativna <ul style="list-style-type: none"> - Niski prihodi privatnog sektora u djelatnostima koje uključuju visoku kulturu u užem smislu - Znatno oslanjanje javnih ustanova u kulturi na javni proračun 	<ul style="list-style-type: none"> - Znatnije korištenje EU fondova od strane javnih ustanova u kulturi 	<ul style="list-style-type: none"> - Dokapacitiranje ljudskih resursa za prijavu projekata na EU i ostale kompetitivne fondove

11. Kulturna participacija i sudjelovanje u kulturi

Podaci o kulturnoj participaciji, koji pokazuju sudjelovanje građana u kulturnim programima u gradu Karlovcu dostupni su samo za javne ustanove u kulturi u gradu Karlovcu. Iste pokazujemo zasebno po ustanovama, odnosno u skupnoj tablici.

Tablica 22. Posjećenost programa Gradske knjižnice Ivan Goran Kovačić

		2021.	2022.	2023.
Knjižnica	Broj fizičkih posjetitelja	133.572	135.501	132.229
	Broj virtualnih posjetitelja	186.211	191.321	225.426
Posjetitelji događanja	Broj posjetitelja događanja za djecu	6.772	9.229	7.755
	Broj posjetitelja događanja za odrasle	1.594	1.980	3.444
	Ukupan broj posjetitelja	8.366	11.209	11.199
	Prosječan broj posjetitelja	14,8	13,3	11,5

Izvor: Gradska knjižnica Ivan Goran Kovačić, 2024.

Podaci o poslovanju Gradske knjižnice Ivan Goran Kovačić pokazuju ukupan rast posjetitelja knjižnice u razdoblju od 2021. do 2023., ali isključivo zahvaljujući porastu broja virtualnih posjetitelja, dok fizički posjetitelji bilježe pad, čak i u odnosu na 2021. godinu čiji je početak obilježen pandemijom COVID-19. Ipak, događanja organizirana u knjižnici bilježe ukupan rast broja posjetitelja, a posebno je bitno naglasiti znatno veći broj posjetitelja događanja organiziranih za djecu u odnosu na događanja organizirana za odrasle.

Podaci o posjećenosti muzeja predstavljeni su u sljedećoj tablici.

Tablica 23. Posjećenost sastavnica Muzeja Grada Karlovca

	Sastavnice Muzeja	2021.	2022.	2023.
Broj posjetitelja	Muzej domovinskog rata Karlovac – Turanj	20.131	25.102	26.797
	Gradski muzej Karlovac	2.232	4.205	0
	Galerija „Vjekoslav Karas“	2.401	2.562	3.486
	Stari grad Dubovac	8.382	28.213	26.228
	Ukupno	33.146	64.450	56.511

Izvor: Muzeji Grada Karlovca, 2024.

Broj posjetitelja u Muzejima u 2022. godini bio je gotovo dvostruko veći nego prethodne godine, a u 2023. nešto manji jer je jedna od sastavnica, Gradski muzej Karlovac, od kraja 2022. godine zatvoren zbog obnove. Što se tiče sastavnica Muzeja, među posjetiteljima su najpopularniji Muzej domovinskog rata Turanj i Stari grad Dubovac koji bilježe otprilike 80% ukupnih posjetitelja Muzeja.

Podaci o posjećenosti kazališta predstavljeni su u Tablici 26.

Tablica 24. Posjećenost Gradskog kazališta Zorin dom

	2021.	2022.	2023.
Broj posjetitelja	17.907	55.014	66.287
Prosječna posjećenost programa	78,54	185,23	200,87
Prosječna popunjenost dvorane	25,01%	58,99%	63,97%

Izvor: Gradsko kazalište Zorin dom, 2024.

U razdoblju od 2021.-2023. godine broj posjetitelja kazališta konstantno je rastao te je u 2023. godini bio skoro četiri puta veći nego u 2021. Posljedično, rasli su i prosječna posjećenost programa te prosječna popunjenost dvorane. Uzrok manjeg broja posjetitelja u 2021. su epidemiološke mjere vezane u z pandemiju COVID-19. Očigledan pozitivan rast nakon pandemije i otvaranja pokazuje da raste i interes za kulturu i kulturne programe.

Podaci o posjećenosti kina predstavljeni su u Tablici 27.

Tablica 25. Posjećenost kina Edison

Tip događanja	Posjećenost	2023.
Filmske projekcije	Broj posjetitelja	20.889
	Prosječan broj posjetitelja	68,49
Ostala kulturna događanja	Broj posjetitelja	2.750
	Prosječan broj posjetitelja	183,33

Izvor: Kino Edison, 2024.

U 2023. godini, ukupan broj posjetitelja Kina Edison iznosio je 23.639, od čega je 20.889 posjetitelja bilo na filmskim projekcijama kojih je bilo ukupno 305 (266 standardnih i 39 VR projekcija). Ostalih 2.750 posjetitelja sudjelovalo je na 15 ostalih kulturnih događanja organiziranih u Kinu Edison. Kao što je vidljivo u tablici, prosječan broj gledatelja na filmskim projekcijama je 68, dok je interes za ostala kulturna događanja nešto veći te je prosječni broj posjetitelja 183.

Tablica 28. predstavlja ukupnu kulturnu participaciju u javnim ustanovama u kulturi iz koje se vidi da je u razdoblju od 2021. do 2023. ukupna participacija u kulturi grada Karlovca u konstantnom porastu. U 2021. godini, koju je obilježio nastavak pandemije COVID-19 ukupan broj posjetitelja javnih ustanova u kulturi iznosio je 59.419, a više od pola posjetitelja bilo je u Gradskim muzejima Karlovca.

Do 2023. godine, participacija u kulturi je rasla te je iste godine javne ustanove u kulturi posjetilo čak 157.636 posjetitelja, skoro tri puta više nego u 2021. Iako je 2023. godine u gradu Karlovcu otvorena jedna javna ustanova više – Kino Edison, rast participacije u kulturi znatno je veći nego sam broj posjetitelja kina. U 2023. godini, najviše posjetitelja, 66.287 (42%) zabilježila je kazališna djelatnost, odnosno Gradsko kazalište Zorin dom, a zajedno s Muzejima grada Karlovca predstavljaju čak 78% kulturne participacije grada Karlovca.

Tablica 26. Kulturna participacija u gradu Karlovcu po djelatnostima

	2021.	2022.	2023.
Knjižnična djelatnost			
Broj događanja	564	840	975
Broj posjetitelja događanja	8.366	11.209	11.199
Prosječna posjećenost	14,8	13,3	11,5
Muzejska djelatnost			
Broj posjetitelja	33.146	64.450	56.511
Kazališna djelatnost			
Broj događanja	228	297	330
Broj posjetitelja	17.907	55.014	66.287
Prosječna posjećenost	78,5	185,2	200,9
Filmska djelatnost			
Broj filmskih projekcija			305
Broj posjetitelja			20.889
Prosječna posjećenost			68,5
Ostala kulturna događanja u Kinu Edison			15
Broj posjetitelja ostalih kulturnih događanja			2.750
Prosječna posjećenost			183,3
Ukupno			
Ukupno broj događanja	792	1.137	1.625
Ukupno broj posjetitelja	59.419	130.673	157.636

Izvor: Gradska knjižnica Ivan Goran Kovačić, Gradski muzeji Karlovac, Gradsko kazalište Zorin dom, Kino Edison, 2024.

Iako pokazatelji participacije u kulturi pokazuju kontinuirani porast posjetitelja uz veliki broj kulturnih događanja na godišnjoj razini, kada se analizira prosječna posjećenost pojedinih programa, vidljivo je da postoji dosta prostora za napredak. Intervjui provedeni s članovima radne skupine također su pokazali da publika često nije pretjerano zainteresirana za kulturne programe ili je zainteresirana samo za neke programe te da je potreban razvoj publike u gradu Karlovcu.

Ocjena stanja:

KLJUČNA OBILJEŽJA	POTENCIJALI	POTREBE
Pozitivna <ul style="list-style-type: none"> - Dobra posjećenost kulturnih manifestacija u gradu - Porast broja posjetitelja javnih ustanova - Znatna porast broja virtualnih posjetitelja knjižnice - Znatna posjećenost posjetitelja programa za djecu u knjižnici Negativna <ul style="list-style-type: none"> - Pad posjećenosti fizičkih posjetitelja knjižnice - Sub-optimalna prosječna popunjenost dvorana - Usmjerenost uglavnom na lokalnu publiku 	<ul style="list-style-type: none"> - Postojeći kulturni programi - Snažna amaterska kulturna scena - Snažnije povezivanje kulturne ponude u veće programe šireg dosega publike 	<ul style="list-style-type: none"> - Razvoj publike - Zastupljenost ponude kulturnih sadržaja tijekom cijele godine - Daljnja podrška razvoju amaterske kulturne scene

12. Kulturna suradnja

Grad Karlovac redovito i kontinuirano potiče suradnju s drugim lokalnim jedinicama u Hrvatskoj, ali i sa stranim gradovima i međunarodnim kulturnim ustanovama unutar gradske uprave, kao i sa svim gradskih ustanovama u Karlovcu. Tijekom 2022. i 2023. Grad Karlovac sudjelovao je u brojnim projektima kulturne međugradske i međunarodne suradnje, poput sudjelovanja na radionicama i edukacijama Hrvatske udruge povijesnih gradova (HUPG), članstva u organizaciji Europske federacije utvrđenih lokacija (EFFORTS) – Europske mreže za utvrđene gradove, utvrde i obrambene linije te je u sklopu članstva organizirao „Noć tvrđava“. Također, u 2022. godini Grad Karlovac započeo je suradnju s Krakowom gdje je u svibnju 2023. godine održana prezentacija Grada Karlovca. Nadalje, Grad Karlovac sudjeluje u pripremi prijave domaćinstva Karlovačke građanske garde za Međunarodnih susret strijelaca u Karlovcu 2027. godine. Također, Grad je sudjelovao u prijavi Grade za sudjelovanje na otvorenju Oktoberfesta 2024. te je prijava prihvaćena.

Osim Grada Karlovca, javne ustanove u kulturi također su ostvarile brojne međugradske i međunarodne suradnje. Tako Gradska knjižnica Ivan Goran Kovačić na županijskoj razini sudjeluje u programu Maraton priča (Story Teller Cube) gdje surađuje s narodnim i školskim knjižnicama u Karlovačkoj županiji. Od međunarodne suradnje, budući da je Gradska knjižnica Ivan Goran Kovačić dom Središnje knjižnice Slovenaca u Republici Hrvatskoj, ističe se suradnja sa Slovenijom koja uključuje izložbe za vrijeme Hrvatskih i Slovenskih dana i organizaciju tečaja slovenskog jezika uz potporu Ministarstva kulture Republike Slovenije. Također, u prosincu 2022. godine, Gradska knjižnica Ivan Goran Kovačić prijavila je na temelju prijedloga Grada projekt za promociju izvan Republike Hrvatske s partnerima iz Tauragea na natječaj Ministarstva vanjskih i Europskih poslova za organiziranje kulturnih događanja u Taurageu koji su realizirani u rujnu i listopadu 2023.

U razdoblju od 2021. do 2023. godine Gradski muzeji Karlovca sudjelovali su u istraživanju o Hinku Krapeku u suradnji s Gradskom knjižnicom Ivan Goran Kovačić na temelju čega je pripremljena i izložba. U srpnju 2023. godine izložba je gostovala u Gradskoj knjižnici Ljubljana. Osim toga, međunarodna suradnja Muzeja Grada Karlovca ostvarena je tijekom 2022. godine, kada je uspostavljena suradnja s Gradovima prijateljima Grada Karlovca, posebno Muzejom Taurage iz Italije.

Gradsko kazalište Zorin dom također je sudjelovalo u projektima međužupanijske i međunarodne kulturne suradnje. U 2022. godini, kazalište je u koprodukciji s Kazalištem Virovitica organiziralo kazališnu predstavu Tri i pol sestre, a iste godine ostvarilo je suradnju i s Lutkarskim gledališćem Maribor na predstavi Ferdo, Velika ptica. U 2023. godini, surađivalo je sa šest kazališta – Merlin Puppet Theatre Berlin, Njemačka s predstavom Ničija zemlja, Lutkovnim gledališće Ljubljana, Slovenija s predstavom Moj djed je bio trešnjino drvo, The key theatre, Tel Aviv, Izrael s predstavom Kad je sve bilo zeleno, Lutkarskim kazalište Mostar, BiH s predstavom Karius i Baktus, Pozorištem za decu i mlade, Kragujevac, Srbija s predstavom Bambi te Unia Teart Niemozliwy, Poljska s predstavom Robot.

Konačno, iako relativno nedavno osnovana institucija, Kino Edison već je ostvarilo nekoliko uspješnih međunarodnih suradnji. Samo Kino obnovljeno je sredstvima iz EU fondova, a u okviru ITU projekta revitalizacije organizirane su tri VR projekcije uz vođeni obilazak kina. Također, Kino Edison bilo je suorganizator 16. Four River Film Festivala i 28. Filmske Revije Mladeži te filmskog festivala FUSE (Film Under Severe Experiment). Kino Edison surađuje sa stranim veleposlanstvima u Organizaciji ciklusa stranih filmova u Kinu Edison tijekom 2024. godine.

Analiza stanja pomoću intervjua i radionica pokazala je visoki stupanj zadovoljstva kulturnih aktera suradnjom s gradskom upravom u području kulture, osobito kroz visoku razinu komunikacije te proaktivnost uprave u organizaciji potpornih aktivnosti u kapacitiranju kulturnih aktera. Također, visoka razina zadovoljstva iskazana je za suradnju ravnatelja javnih ustanova u kulturi koji se redovito sastaju. Ista, međutim, dosad nije rezultirala dovoljnom koordinacijom u izradi i održavanju zajedničkog kulturnog programa kroz kalendar događanja kako bi se izbjegla preklapanja aktivnosti.

Pored suradnje samih ustanova, s ciljem razvoja zajedničkih interesa i suradnje, kao i gospodarskog, društvenog i kulturnog razvoja, Grad Karlovac uspostavio je suradnju s brojnim jedinicama lokalne i regionalne uprave u Republici Hrvatskoj i inozemstvu. Tako Gradovi prijatelji Grada Karlovca uključuju sljedeće gradove: Alessandria, Italija, Kansas City, KS, SAD, Budimpešta – VII okrug Erzsebetvaros, Mađarska, Vukovar, Hrvatska, Taurage, Litva i Kragujevac, Srbija. Suradnja s njima pretežito se odnosi na kulturne programe, a predstavlja i značajniji potencijal razvoja u smislu partnerstava na većim projektima.

Međunarodna se suradnja ostvaruje i kroz partnerstva u projektima financiranim iz fondova EU-a, no analiza pokazuje da, osim infrastrukturnih projekata, transnacionalnih projekata u kulturi nema mnogo pa je u tom smislu potreban iskorak.

Ocjena stanja:

KLJUČNA OBILJEŽJA	POTENCIJALI	POTREBE
Pozitivna <ul style="list-style-type: none"> - Dobra suradnja Grada i civilnog društva - Lokalne kulturne politike omogućavaju suradnju umjetnika s institucijama u kulturi - Dobra suradnja lokalnih javnih ustanova sa županijom i županijskim ustanovama - Dobra međusobna suradnja javnih ustanova u kulturi - Međugradska, međužupanijska i međunarodna kulturna suradnja ustanova i gradske uprave Negativna <ul style="list-style-type: none"> - Izostanak koordinacije u kreiranju zajedničkog kulturnog kalendara aktivnosti - Izostanak većih međunarodnih suradničkih iskoraka 	<ul style="list-style-type: none"> - Iskustvo javnih ustanova na projektima međunarodne suradnje - Značajnije korištenje institucije Gradova prijatelja u smislu ostvarivanja većih zajedničkih projekata 	<ul style="list-style-type: none"> - Potreba za intenziviranjem suradnje na regionalnoj i međunarodnoj razini

13. Kultura i ostali sektori

13.1. Kultura i obrazovanje

Glazbena škola Karlovac jedina je obrazovna ustanova u području kulture u Karlovcu, a osnivač joj je Karlovačka županija. Osnovana je 1804. godine kao prva glazbena škola u Hrvatskoj i treća u Europi, a danas je jedina glazbena škola na području cijele Karlovačke županije. Osim u Karlovcu, škola djeluje u svojim Područnim odjelima u Ozlju i Slunju.

Glazbenu školu Karlovac pohađa 540 učenika te je u njoj zaposleno 86 djelatnika, a provodi tri razine obrazovanja – formalno, neformalno i informalno. Formalno obrazovanje U Glazbenoj školi Karlovac sastoji se od osnovne glazbene škole u trajanju od šest godina, pripremnog razreda srednje škole u trajanju od dvije godine te srednje glazbene škole u trajanju od 4 godine koju učenici mogu pohađati kao samostalnu četverogodišnju školu ili paralelno s nekom drugom srednjom četverogodišnjom školom. Neformalno obrazovanje provodi se kroz malu glazbenu školu koju polaze djeca od 5 do 8 godina starosti, školska natjecanja, međunarodnu ljetnu školu gitare, Karlovac Piano festival i Karlovac međunarodno pijanističko natjecanje.

Informalno obrazovanje u Glazbenoj školi Karlovac provodi se kroz projekte kulturne i kreativne industrije u kojima škola sudjeluje kao članica Hrvatskog klastera kulturne i kreativne industrije. Provedba projekata dovela je do razvoja međugradske i međunarodne suradnje. Također, u

svakodnevnom radu Glazbena škola surađuje s profesorima iz Zagreba. Potencijal razvoja predstavljaju i hrvatski skladatelji i slikari koji su djelovali u školi, poput Otona Hauske, Šandora Bosiljevca, Božidara Širole, Rudolfa Taclika, Josipa Vrhovskog, Dubravka Stahuljka, Vjekoslava Karasa, Zdravka Lončarića, Miroslava Lončara, Marka Markuša, Sandra Rebića i Krešimira Klarića. Također, jedan od predavača u Glazbenoj školi Karlovac je eminentni gitarist Viktor Vidović koji pored redovitog rada s učenicima radi i s polaznicima Ljetne škole.

Glazbena je škola otvorena za suradnju i s drugim kulturnim sektorima, ali je inicijativa za uspostavu plesnog obrazovanja u okviru škole bila onemogućena zbog neodobravanja novih radnih mjesta od strane nadležnog Ministarstva.

Osim glazbenog obrazovanja, u Karlovcu ne postoji mogućnost institucionalnog formalnog obrazovanja na ostalim područjima (vizualne umjetnosti, plesne i izvedbene umjetnosti, primijenjena umjetnost).

Ocjena stanja:

KLJUČNA OBILJEŽJA	POTENCIJALI	POTREBE
Pozitivna <ul style="list-style-type: none"> - Prva glazbena škola u ovom dijelu Europe - Lokalne kulturne politike omogućuju suradnju umjetnika s institucijama u obrazovanju - Dobra suradnja kulturnih i obrazovnih institucija Negativna <ul style="list-style-type: none"> - Nepostojanje srednjoškolskog umjetničkog obrazovanja u drugim područjima (izuzev glazbe) - Nemogućnost uspostave plesne škole u okviru Glazbene škole zbog ovisnosti o koeficijentima za radna mjesta od strane MZOM 	<ul style="list-style-type: none"> - Snažnija povezanost kulture s obrazovnim institucijama - Velika glazbena imena vezana uz Glazbenu školu kao potencijalni kulturni brend Karlovca 	<ul style="list-style-type: none"> - Uspostava formalnog obrazovanja iz pojedinih područja umjetnosti

13.2. Kultura i turizam

Položaj grada Karlovca uz autocestu koja vodi do Jadranske obale, blizina grada Zagreba i Nacionalnog parka Plitvička jezera predstavlja dobar temelj za razvoj turizma u gradu Karlovcu. Isto je prepoznato od strane županijske i lokalne vlasti te je razvoj kontinentalnog turizma jedan od ciljeva strateških dokumenata na županijskoj i lokalnoj razini. Podaci o broju turista idu u prilog ostvarenju ciljeva budući da broj turista u Karlovcu raste. Kao što je vidljivo u sljedećoj tablici, broj dolazaka turista u Karlovac u 2023. godini iznosio je 51.694 što je u odnosu na 2022. rast od 27%, a u odnosu na 2021. rast čak 93%. S brojem dolazaka rastao je i broj noćenja u Karlovcu koji je u 2023. godini iznosio 95.049, odnosno u prosjeku 1,8 noćenja po gostu. U odnosu na 2022. godinu, broj noćenja u Karlovcu porastao je za 17%, a u odnosu na 2021. 64%. Ipak, iako je u navedenom razdoblju došlo do znatnog porasta broja dolazaka

i noćenja turista, prosječna duljina boravka se skratila – u 2021. godini iznosila je 2,1 noći, u 2022. 2 noći, a u 2023. 1,8 noći. Iako strani turisti predstavljaju veći udio u dolascima i noćenjima, kao što je vidljivo u sljedećoj tablici, domaći turisti u prosjeku ostvaruju više noćenja.

Tablica 27. Dolasci i noćenja turista u Karlovcu

	2021.		2022.		2023.	
	Dolasci	Noćenja	Dolasci	Noćenja	Dolasci	Noćenja
Domaći turisti	7.137	22.558	9.072	25.479	9.550	28.162
Strani turisti	19.575	35.268	31.541	55.539	42.144	66.887
Ukupno	26.712	57.826	40.613	81.018	51.694	95.049

Izvor: Turistička zajednica grada Karlovca, 2024.

Dakle, strani turisti su u 2021. ostvarili 73,3% ukupnih dolazaka i 60,1% noćenja, u 2022. 77,7% dolazaka i 68,8% noćenja te u 2023. čak 81,5% dolazaka i 70,4% noćenja. Struktura dolazaka turista po zemljama pokazuje da je u 2023. godini najviše turista bilo iz Hrvatske, a slijede Republika Koreja (15,5%), Poljska (10,2%), Njemačka (9,8%), Češka (5,07%), Austrija (4,4%), Italija, Mađarska (3,1%), Slovačka (2,9%) i Francuska (2,3%). Kao što je vidljivo iz sljedeće tablice, u promatranom razdoblju došlo je do rasta dolazaka turista iz Republike Koreje, dok je ostatak turista koji posjećuju Karlovac na stabilnoj razini. Ono što je vidljivo u sljedećoj tablici veliki je udio turista iz Njemačke, Italije i Francuske, ukupno 15,2%, što predstavlja potencijal za razvoj kulturnog turizma grada Karlovca budući da turisti iz tih zemalja prema podacima Nizozemskog Ministarstva vanjskih poslova¹⁰ pripadaju skupini zemalja čiji turisti imaju najveću potrošnju na kulturu.

Tablica 28. Dolazak turista u Karlovac prema zemljama porijekla

	2021.		2022.		2023.	
	Dolasci	Udio dolazaka	Dolasci	Udio dolazaka	Dolasci	Udio dolazaka
Hrvatska	7.137	26,72%	9.072	22,34%	9.550	18,47%
Republika Koreja	4	0,01%	1.738	4,28%	8.011	15,50%
Poljska	4.245	15,89%	5.246	12,92%	5.277	10,21%
Njemačka	3.254	12,18%	4.603	11,33%	5.085	9,84%
Češka	1.880	7,04%	2.731	6,72%	2.620	5,07%
Austrija	1.424	5,33%	2.163	5,33%	2.277	4,40%
Italija	736	2,76%	1.110	2,73%	1.614	3,12%
Mađarska	808	3,02%	1.398	3,44%	1.595	3,09%
Slovačka	763	2,86%	1.479	3,64%	1.501	2,90%
Francuska	471	1,76%	991	2,44%	1.162	2,25%
Ostale zemlje	5.990	22,43%	10.082	24,83%	13.002	25,15%

Izvor: Turistička zajednica Grada Karlovca, 2024.

Što se tiče smještajnih kapaciteta, na području grada Karlovca nalaze se 4 hotela s ukupno 149 smještajnih jedinica. Također, u gradu se od smještajnih kapaciteta nalaze 3 hostela, učenički dom, kamp i jedan objekt na OPG-u. U razdoblju od 2021. do 2023. godine došlo je do porasta privatnog smještaja u gradu pa je u 2023. godini bilo 12 smještajnih objekata u vlasništvu obrta ili tvrtke te 133 objekata u domaćinstvu, što predstavlja rast od 33,3%, odnosno 41,5% u odnosu na 2021. godinu.

¹⁰ <https://www.cbi.eu/market-information/tourism/cultural-tourism/market-potential>

Tablica 29. Smještajni kapaciteti u gradu Karlovcu

	2021.		2022.		2023.	
	Broj objekata	Broj smještajnih jedinica	Broj objekata	Broj smještajnih jedinica	Broj objekata	Broj smještajnih jedinica
Hoteli	4	149	4	149	4	149
Hosteli	3	67	3	67	3	67
Učenički dom	1	26	1	26	1	26
Smještaj – obrti i tvrtke	9	47	10	58	12	64
Objekti u domaćinstvu	94	149	111	160	133	180
Objekti na OPG-u	1	1	1	1	1	1
Kamp	1	7	1	7	1	7
Ukupno	113	446	131	468	155	494

Izvor: Turistička zajednica Grada Karlovca, 2024.

Prethodna analiza pokazala je kako turizam grada Karlovca u posljednjem razdoblju raste što se tiče broja dolazaka i noćenja, a porast broja turista prati i porast smještajnih jedinica i objekata u privatnom smještaju. Ipak, turizam grada Karlovca karakterizira kratak boravak u gradu, odnosno mali prosječni broj noćenja turista, čemu razlog može biti konstantan broj hotelskog smještaja. Naime, već je spomenuto kako 15% turista u gradu Karlovcu čine njemački, talijanski i francuski turisti te je upravo njihov broj u konstantnom porastu u analiziranom razdoblju. Budući da su ti turisti generalno turisti visoke platežne moći zainteresirani za kulturnu ponudu u gradu koji većinom odsjedaju u hotelima, bitno je primijetiti da porast broja turista u gradu nisu pratili hotelski smještajni kapaciteti.

Što se tiče kulturnog turizma, podaci se ne prikupljaju posebno pa ne postoje precizni podaci o posjećenosti kulturnih događanja od strane turista. Ipak, najznačajnije turističke atrakcije grada Karlovca uključuju upravo kulturne atrakcije – Stari grad Dubovac, Zvijezdu, Kino Edison, Muzej domovinskog rata Turanj i Franjevački muzej Karlovac. Prirodne ljepote zajedno s kulturnom ponudom grada Karlovca stoga predstavljaju potencijal za razvoj turizma na području Karlovca. Također, potencijal je i hodočasnički turizam s Nacionalnim svetištem svetog Josipa na Dubovcu koji ostvaruje značajan broj posjetitelja.

Ocjena stanja:

KLJUČNA OBILJEŽJA	POTENCIJALI	POTREBE
<p>Pozitivna</p> <ul style="list-style-type: none"> - Postojeći razvoj turističke ponude temeljene na kulturnoj baštini i kulturnim sadržajima <p>Negativna</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedostatak hotelskih smještajnih kapaciteta - Lokalna usmjerenost velikog dijela kulturne ponude - Nepostojanje preciznih podataka o posjećenosti kulturnih događanja od strane turista 	<ul style="list-style-type: none"> - Veliki broj iseljenih Karlovčana kao potencijal za promociju turizma - Iskustvo Aquatike i NTXC kao primjera dobre prakse kao atraktivnog dijela turističke ponude za karlovačke ustanove u kulturi - Značajan broj velikih imena za stvaranje prepoznatljivog kulturnog brenda koji privlači turiste - Hodočasnički turizam i prirodne ljepote kao prilika za uvezivanje s kulturnom ponudom 	<ul style="list-style-type: none"> - Jasnije brendiranje kulture i ponude kulturnog sektora za razvoj turizma - Internacionalizacija kulturnih sadržaja u svrhu razvoja turizma grada - Uvođenje sustavnog prikupljanja podataka o kulturnim turistima

10. Annex 2: SWOT analiza

SWOT analiza predstavljena u ovom poglavlju izrađena je sudioničkim pristupom na 1. radionici provedenoj u okviru procesa izrade ovog Programa. Ista, međutim, sadrži i rezultate analize koji su dobiveni pregledavanjem sekundarne dokumentacije odnosno provedbom intervjua s ključnim predstavnicima pojedinih kulturnih djelatnosti.

SNAGE	SLABOSTI
<p>1. <u>Opće značajke</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bogata kulturna prošlost grada Karlovca • Kulturna baština prepoznata kao važan resurs za gospodarski razvoj i podizanje kvalitete života lokalnog stanovništva • Kulturno središte Županije • Siguran grad • Zdrav i ugodan grad za obiteljski život • Dobra prometna povezanost • Povoljan geografski položaj 	<p>1. <u>Opće značajke</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Odljev radne snage • Pad kupovne moći • Nedostatna valorizacija kulture i umjetnosti u društvu • Nedovoljno korištenje EU fondova • Neriješeni vlasnički odnosi • Nedostatna kultura dijaloga
<p>2. <u>Dosadašnja kulturna politika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kultura prepoznata u strateškim razvojnim dokumentima na lokalnoj, županijskoj i nacionalnoj razini 	<p>2. <u>Dosadašnja kulturna politika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Dijelom nerealizirani prethodno planirani strateški projekti
<p>3. <u>Upravljanje kulturom, strateški i planski okvir razvoja kulture</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Postojanje planova upravljanja kulturnom baštinom • Postojanje Plana upravljanja Zvijezdom • Prepoznata uloga kulture u podizanju kvalitete života od strane donosioca odluka 	<p>3. <u>Upravljanje kulturom, strateški i planski okvir razvoja kulture</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Široko postavljena kulturna politika (profesionalna naspram amaterskoj kulturi) što onemogućuje jednako rangiranje programa, rezultira obraćanje različitim publikama i predstavlja poteškoće u jasnom komuniciranju kulturnog identiteta prema javnostima • Još uvijek nedovoljna međusobna povezanost svih aktera u planiranju i upravljanju u sektoru kulture

<p>4. <u>Institucionalni okvir</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Odgovarajući broj javnih ustanova u kulturi te njihova tradicija i kvaliteta • Dobra suradnja Grada i civilnog društva • Dobra suradnja javnih gradskih ustanova s civilnim društvom i županijskim ustanovama • Jak civilni sektor kao nositelj promjena u razvoju kulturnog sektora • Poznata glazbena škola, među prvima u ovom dijelu Europe • Brojnost i raznovrsnost kulturnih ustanova/organizacija i programa • Zaštićena nematerijalna kulturna dobra • Postojeća izvedbena kvaliteta kulturnih sadržaja 	<p>4. <u>Institucionalni okvir</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Prosječan ili ispodprosječan broj registriranih udruga u kulturi u nacionalnom kontekstu • Slaba zastupljenost privatnog sektora u djelatnostima usko vezanim uz kulturu • Sa stajališta privatnog sektora nedovoljno jasno definiran i/ili javno komuniciran okvir razvoja stare gradske jezgre • Nepostojanje institucionalizirane edukacije u području plesa • Nefleksibilnost ustanova u kulturi
<p>5. <u>Djelatnosti kulture i kulturna produkcija</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Veliki broj kulturnih događanja • Značajne aktivnosti civilnog sektora u osmišljavanju i provedbi kulturno-umjetničkih programa • Kontinuirani rast ponude kulturnih događanja • Dobra ponuda kulturnih programa za djecu • Promocija tradicije amaterskog kazališta 	<p>5. <u>Djelatnosti kulture i kulturna produkcija</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Često nedovoljna kvaliteta programa prijavljenih za financiranje u okviru Programa Javnih potreba u kulturi • Kulturne manifestacije uglavnom lokalnog karaktera • Donekle sezonska neujednačenost kulturnih programa (vrhunac kulturne ponude je tijekom ljeta) • Relativno mali broj programa visoke kulture • Slabija kulturna ponuda za odrasle • Slaba promocija kulturnog sadržaja • Neujednačena kvaliteta kulturnih programa
<p>6. <u>Kulturna infrastruktura</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Obnova infrastrukture kao podloge za daljnji razvoj kulturnog sektora • Osigurani novi prostori za razvoj kulture (Kino Edison, Hrvatski dom) • Suradnja s HV-om u korištenju prostora • Obnova prostora Zvijezde 	<p>6. <u>Kulturna infrastruktura</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatak prostora za koncerte, veće izložbe i plesne predstave • Nedostatak infrastrukture koja može ugostiti više posjetitelja • Nedostatak depoa za čuvanje izložbenih predmeta • Iako sniženi, još uvijek visoki troškovi najma prostora za nezavisne kulturne produkcije • Zastarjela tehnika u većini ustanova/organizacija
<p>7. <u>Kulturna baština</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bogata kulturna baština 	<p>7. <u>Kulturna baština</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Neriješeni vlasnički odnosi za nekretnine u Zvijezdi koje nisu javne ustanove u kulturi

<ul style="list-style-type: none"> • Projekti revitalizacije kulturne baštine koji su u tijeku (EU fondovi i vlastita sredstva) • I na županijskoj razini aktivni projekti obnove kulturne baštine u Karlovcu i okolici • Povezanost upravljanja kulturnom i prirodnom baštinom 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedovoljno kvalitetno izvođenje radova u Zvijezdi uz oštećenja privatnih prostora tijekom obnove • Iseljavanje stanovništva iz Zvijezde • Nepoštivanje konzervatorskih propisa od strane dijela stanovnika Zvijezde • Neprilagođenost kulturnih dobara osobama s invaliditetom • Kulturna baština uglavnom vezana uz razvoj turizma, a manje na porast kvalitete života građana • Ne sasvim definirani budući projekti za (kulturnu) infrastrukturu • Nedostatak educiranosti i informiranosti lokalne zajednice o kulturnoj baštini
<p><u>8. Financiranje kulture</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Postojanje proračunskih sredstava na lokalnoj i regionalnoj razini i kontinuirana izdvajanja za podršku razvoju kulture u Karlovcu • Porast izdvajanja za nezavisni sektor putem Javnih potreba u kulturi • Porast financiranja ustanova u kulturi iz državnog proračuna • Rast EU sredstava za financiranje ustanova u kulturi • Proaktivnost gradske uprave u edukaciji prijavitelja programa za financiranje u okviru Programa Javnih potreba u kulturi • Vrlo nizak udio programskih sredstava ustanova u kulturi naspram operativnih troškova (hladni pogon i troškovi zaposlenih) 	<p><u>8. Financiranje kulture</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Niska sredstva javnog proračuna za kulturu • Nedostatni kapaciteti dijela kulturnog sektora za prijavu programa na postojeće izvore financiranja • Izostanak dubinskog vrednovanja rezultata projekata financiranih od strane Programa Javnih potreba u kulturi i njihove održivosti • Još uvijek nedovoljna izdvajanja za nezavisni i privatni kulturni sektor • Nesrazmjer financiranja iz gradskog proračuna između ustanova u kulturi i izvaninstitucionalnog sektora (u korist javnog) • Još uvijek nedovoljno iskorišteni izvori EU financiranja (ustanove, udruge, privatni sektor)
<p><u>9. Zaposlenost u sektoru kulture</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Osigurana podrška Grada za radna mjesta u javnim ustanovama u kulturi • Porast zaposlenosti u privatnom kulturnom sektoru • Obrazovani zaposlenici u sektoru kulture 	<p><u>9. Zaposlenost u sektoru kulture</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatan kadar sa specifičnim znanjima u javnom kulturnom sektoru • Nedostatan broj zaposlenika u gradskoj upravi vezano za kulturu • Nizak broj zaposlenih u udrugama • Nedostatak kapaciteta javnog sektora za razvojne iskorake • Nedostatna podrška volontera • Nedostatak stručne edukacije za djelatnike u sektoru kulture
<p><u>10. Ekonomski pokazatelji poslovanja u sektoru kulture</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Značajan rast prihoda u privatnom kulturnom sektoru • Postojeći dobri primjeri prakse privatnog sektora u kulturi 	<p><u>10. Ekonomski pokazatelji poslovanja u sektoru kulture</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Niski prihodi privatnog sektora u djelatnostima usko vezanima uz kulturu u užem smislu

<ul style="list-style-type: none"> • Rast prihoda u javnim ustanovama u kulturi • Znatni prihodi civilnog sektora 	<ul style="list-style-type: none"> • Znatno oslanjanje javnih ustanova u kulturi na javni proračun • Nedovoljan broj prijava i provedbe EU projekata u kulturi
<p><u>11. Kulturna participacija i sudjelovanje u kulturi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Dobra posjećenost kulturnih manifestacija u gradu • Porast broja posjetitelja javnih ustanova u kulturi • Znatna porast broja virtualnih posjetitelja knjižnice • Znatna posjećenost posjetitelja programa za djecu u knjižnici • Generiranje zainteresiranih publika (korisnika, organizatora, voditelja, volontera, izvođača) • Dobra suradnja s Turističkom zajednicom koja objavljuje kulturne događaje i manifestacije u Gradu • Rast broja turista, posebno inozemnih turista zainteresiranih za kulturnu ponudu grada i okolice 	<p><u>11. Kulturna participacija i sudjelovanje u kulturi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pad posjećenosti fizičkih posjetitelja knjižnice • Nedovoljna prosječna popunjenost dvorana • Usmjerenost kulturne ponude uglavnom na lokalnu publiku • Smanjena zainteresiranost sudjelovanja u pojedinim područjima kulturnog amaterizma (folklorni ples, sviranje tradicionalnih instrumenata) • Smanjen broj mladih u kulturnim aktivnostima • Mali broj publike za pojedine programe zbog njihove uske tematske/žanrovske specijaliziranosti • Slaba vidljivost programa u kulturi
<p><u>12. Kulturna suradnja</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Dobra suradnja Grada i civilnog društva • Dobra suradnja lokalnih javnih ustanova sa Županijom i županijskim ustanovama • Dobra međusobna suradnja javnih ustanova u kulturi • Međugradska, međužupanijska i međunarodna kulturna suradnja ustanova i gradske uprave 	<p><u>12. Kulturna suradnja</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Izostanak koordinacije u kreiranju zajedničkog kulturnog kalendara aktivnosti • Izostanak većih međunarodnih suradničkih iskoraka
<p><u>13. Kultura i ostali sektori</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Prva glazbena škola u ovom dijelu Europe • Dobra suradnja kulturnih i obrazovnih institucija te turizma • Kultura kao važan čimbenik razvoja turističke ponude • Povezanost kulture s vjerskim institucijama 	<p><u>13. Kultura i ostali sektori</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nepostojanje srednjoškolskog umjetničkog obrazovanja u drugim područjima (izuzev glazbe) • Nemogućnost uspostave plesne škole u okviru Glazbene škole zbog ovisnosti o koeficijentima za radna mjesta od strane MZOM • Nedostatak hotelskih smještajnih kapaciteta

PRILIKE	PRIJETNJE
<p>1. <u>Opće značajke</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Članstvo u EU i Schengenu • Tehnološki razvoj i trendovi digitalizacije • Uspostavljena međunarodna i međugradska kulturna suradnja na razini Grada Karlovca • Bogata kulturna baština kao razvojni resurs • Veliki broj poznatih Karlovčana koji se ne koriste dovoljno kao brend grada općenito • Pozitivni globalni i EU trendovi povezivanja društvene/kulturne/zelene i digitalne tranzicije • Privlačenje novih stanovnika u grad Karlovac 	<p>1. <u>Opće značajke</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Klimatske promjene • Svjetska ekonomska, zdravstvena i sigurnosna kriza • Starenje i osiromašenje stanovništva • Nepovoljne demografske promjene u okruženju • Neadekvatne financijske naklane za rad u sektoru kulture i općenito • Regionalne napetosti i sigurnosni izazovi (primjerice problemi s nelegalnim migrantima i izbjeglicama)
<p>2. <u>Dosadašnja kulturna politika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Postojeći strateški okvir i naglasak na važnost kulture na županijskoj, nacionalnoj, EU i globalnoj razini 	<p>2. <u>Dosadašnja kulturna politika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Moguće raznolike buduće smjernice javnih politika vezanih za kulturu na višim razinama
<p>3. <u>Upravljanje kulturom, strateški i planski okvir razvoja kulture</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Prihvaćanje i suradnja u provedbi novog strateškog okvira za razvoj kulture u gradu od svih relevantnih dionika • Poticanje sudjelovanja građana u procesu odlučivanja s ciljem donošenja zajedničkih odluka o provedbi javnih politika općenito 	<p>3. <u>Upravljanje kulturom, strateški i planski okvir razvoja kulture</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Prilagođenost modela upravljanja i problem održivosti novih ustanova / objekata u kulturi
<p>4. <u>Institucionalni okvir</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Poticanje modela javno-privatnog, javno-civilnog ili javno-privatno-civilnog partnerstva kao alata suradnje u sektoru kulture i s ostalim sektorima 	<p>4. <u>Institucionalni okvir</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Negativna percepcija modela javno-privatnog partnerstva kao instrumenta suradnje u široj javnosti
<p>5. <u>Djelatnosti kulture i kulturna produkcija</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Povezivanje mjesne samouprave s ustanovama u kulturi, privatnim i civilnim kulturnim sektorom • Veliki broj lokalnih bendova koji bi mogli nastupati na lokalnim manifestacijama 	<p>5. <u>Djelatnosti kulture i kulturna produkcija</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Natjecanje među različitim ponuđenim sadržajima u gradu za vrijeme i pažnju ljudi (ekonomija dokolice)

<p><u>6. Kulturna infrastruktura</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hrvatski dom kao dodatni prostor za manifestacije • Gradski trgovi kao potencijal za umjetnost na otvorenom • Revitalizacija života u Zvijezdi • Obnova velikog broja objekata kulturne namjene • Revitalizacija gradskih prostora kroz aktivnosti udruga te posljedično povećanje i raznolikost kulturnih sadržaja • Prenamjena i razvoj multifunkcionalnosti gradskih prostora radi stavljanja u funkciju izvan radnih sati 	<p><u>6. Kulturna infrastruktura</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatak jasnih zona za kulturne sadržaje u Urbanističkom planu • Loše stanje dijela objekata koji nisu u nadležnosti Grada (uglavnom koriste organizacije civilnog društva) • Zahtjevi za postavljanje spomenika u javni prostor bez jasnih kriterija uklopljenosti u isti
<p><u>7. Kulturna baština</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Prostori antagonizama zanimljivi ljudima kao prilika za razvoj kulturne ponude • Očuvanje i dodatna prezentacija kulturnih dobara (materijalna i nematerijalna) • Neistražena arheološka nalazišta na području grada • Bogata industrijska baština kao resurs za razvoj kulturne ponude 	<p><u>7. Kulturna baština</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Klimatske promjene i utjecaj na baštinu • Preveliko oslanjanje na turističku valorizaciju kulturne baštine u smislu povećanja broja posjetitelja
<p><u>8. Financiranje kulture</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Intenziviranje suradnje u regiji • Vanjski izvori financiranja • Jačanje financijske podrške Karlovačke županije za razvoj kulture i programe u gradu • Više sredstava na raspolaganju ostalim organizacijama otkad javne institucije više nemaju obvezu javljati se na poziv Javne potrebe u kulturi 	<p><u>8. Financiranje kulture</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Promjena vlasti utječe na kontinuitet u financiranju projekata • Zahtjevni natječaji na EU i ostala sredstva za financiranje kulture
<p><u>9. Zaposlenost u sektoru kulture</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Usavršavanje djelatnika u kulturi 	<p><u>11. Zaposlenost u sektoru kulture</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Odlazak mladih i općenito dobro educiranih / stručnih ljudi iz Karlovca • Općeniti nedostatak ljudskih resursa • Nedostatak educiranih djelatnika sa specijaliziranim znanjima (nedovoljno stručnjaka)

<p><u>10. Ekonomski pokazatelji poslovanja u sektoru kulture</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Znatnije korištenje EU fondova od strane javnih ustanova u kulturi • Postojeći dobri primjeri prakse privatnog i civilnog sektora u kulturi 	<p><u>10. Ekonomski pokazatelji poslovanja u sektoru kulture</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nastavak prakse pretežitog oslanjanja javnih ustanova u kulturi na javni proračun
<p><u>11. Kulturna participacija i sudjelovanje u kulturi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Korištenje digitalnih kanala komunikacije za povećanje i razvoj publike • Aktivnosti i kvalitetna ponuda ostalih dionika u gradu kao privlačan faktor i za publiku na kulturnim događanjima • Ostali kulturni programi izvan osnovne djelatnosti (npr. <i>stand up show</i> i predavanja u Kinu Edison) kao privlačan faktor za razvoj publike te kao smjer razvoja kulturne ponude • Ozbiljna posvećenost marketinškim poslovima te poslovima razvoja publike u kulturnim ustanovama/organizacijama • Poticanje aktivnosti volontiranja • Daljnji razvoj i ulaganja te institucionalna podrška programu rada za opće dobro uz uključivanje gradskih tvrtki i ustanova 	<p><u>11. Kulturna participacija i sudjelovanje u kulturi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nemogućnost značajnijeg dopiranja do vanjske (izvangradske, izvanžupanijske i međunarodne) publike zbog oslanjanja na programe lokalnog karaktera • Gubitak starije publike zbog oslanjanje na digitalne kanale komunikacije
<p><u>12. Kulturna suradnja</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Povezivanje ustanova i civilnog sektora u smislu dijeljenja resursa (volonteri, tehnika...) • Postojanje primjera dobre prakse kroz inicijative i suradnje drugih sektora sa sektorom kulture • Gradovi prijatelji i razvoj suradnje među gradskim ustanovama u kulturi • Jačanje suradnje među županijama kao zamašnjak za razvoj kulture • Razvoj kulturnog klastera 	<p><u>12. Kulturna suradnja</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pasivnost ostalih sektora poput gospodarstva, obrazovanja, zdravstva i sl. u suradnji s kulturnim sektorom • Konkurencija javnim ustanovama od strane interpretacijskih centara koji nude sadržaje u kulturi
<p><u>13. Kultura i ostali sektori</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bogati prirodni resursi za nadopunjavanje kulturne ponude u svrhu razvoja turizma • Kapaciteti i volja sektora turizma i obrazovanja za snažnijom suradnjom u kulturnim programima 	<p><u>13. Kultura i ostali sektori</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Blizina Zagreba kao središta kulturnih sadržaja privlačnih turistima • Blizina Zagreba kao središta obrazovnih ustanova u području kulture kao faktor iseljavanja mladih iz Karlovca

9. Izvori

Izvršenje proračuna grada Karlovca za 2023.

Popis stanovništva 2021.

Program Javnih potreba u kulturi grada Karlovca za 2022. godinu

Program Javnih potreba u kulturi grada Karlovca za 2023. godinu

Hrvatska gospodarska komora, Digitalna komora. Dostupno na:
<https://digitalnakomora.hr/pretraga/statistika>

Izvešće o provedbi postupka naknadnog vrednovanja Strategije kulturnog razvoja Grada Karlovca 2014.-2024.

Katalog Gradske knjižnice Ivan Goran Kovačić. Dostupno na:
<https://katalog.gkka.hr/pagesMisc/Katalog.aspx>

Krovni interpretacijski plan „Dodir civilizacija“ s planom upravljanja

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja Portal Obrtnog registra RH. Dostupno na:
<https://pretrazivac-obra.gov.hr/pretraga>

Ministarstvo kulture i medija, Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske. Dostupno na:
<https://registar.kulturnadobra.hr/#/>

Ministarstvo kulture i medija, Registar umjetničkih organizacija. Dostupno na: <https://min-kulture.gov.hr/istaknute-teme/registar-umjetnickih-organizacija/16606>

Ministarstvo pravosuđa i uprave, Registar udruga. Dostupno na: <https://registri-npo-mpu.gov.hr/>

Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_02_13_230.html

Nacionalni plan razvoja kulture i medija za razdoblje od 2023. do 2027. godine. Dostupno na:
https://min-kulture.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Nacionalni%20plan%20razvoja%20kulture%20i%20medija/Nacionalni%20plan_objava.pdf

Otvoreni proračun. Dostupno na:
<https://app.powerbi.com/view?r=eyJrljoiOGRhMjA3ZTQtMTBhMS00NTg0LTljMTAtYWFhNTY2YjU3YjdlIiwidCI6ImE0M2U1YWZhLWY3YWItNDdiMS04ZTc5LTJhNzI1OGU5Y2U3ZSIsImMiOjIh9>

Plan razvoja grada Karlovca 2021.-2030. Dostupno na: https://karlovac.hr/wp-content/uploads/2024/04/Plan-razvoja-grada-Karlovca_za-objavu.pdf

Plan upravljanja Zvijezdom GJK 11/18. Dostupno na: https://karlovac.hr/wp-content/uploads/2024/04/PU_ZVIJEZDA.pdf

Program Javnih potreba u kulturi grada Karlovca za 2021. godinu

Proračun 2024. Prvi rebalans Grada Karlovca. Posebni dio

Razvojna strategija Karlovačke županije 2020.+ Dostupno na:

https://www.kazup.hr/images/dokumenti/gospodarstvo/korisni_linkovi/RAZVOJNA-STRATEGIJA-KARLOVACKE-ZUPANIJE.pdf

Strategija kulturnog razvoja Grada Karlovca 2014.-2024.

Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine. Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2023_01_2_18.html

Strategija razvoja većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027.

Turistička zajednica Karlovačke županije. Dostupno na: <https://visitkarlovaccounty.hr/kulturne-ustanove/>

Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20, 117/21, 114/22)